

Tirsdag den 25. januar 2011 (D)

1

45. møde

Tirsdag den 25. januar 2011 kl. 13.00

Dagsorden

- 1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Jeppe Kofod (S).
- 2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. (Gebyr for behandling af ansøgninger m.v.). Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse (Omtrykt) 08.12.2010. 1. behandling 16.12.2010. Betænkning 20.01.2011).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Byggeskadefondsdækning af renovering af almene boliger m.v.). Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse (Omtrykt) 10.11.2010. 1. behandling 25.11.2010. Betænkning 18.01.2011).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om afgift af mættet fedt i visse fødevarer (fedtafgiftsloven).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 19.01.2011).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Direktiv om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 12.01.2011).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 25.11.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af klimaeffekten ved anvendelse af biomasse.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.12.2010).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om et moratorium for biobrændstoffer.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.12.2010).

10) Forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til klima- og energiministeren om Danmarks energiforbrug og andelen af vedvarende energi i 2020.

Af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ole Hækkerup (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 14.10.2010. Fremme 26.10.2010).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lovforslag nr. L 114 (Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Ekspropriation af eksisterende produktionsvindmøller m.v.)).

Simon Emil Ammitzbøll (LA) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 16 (Hvilke incitamenter er mest effektive med henblik på at få danskerne til gennemsnitsligt at arbejde 12 minutter mere om dagen?).

Per Clausen (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 17 (Vil ministrene redegøre for, hvordan regeringen vil vende den udvikling, der har ført til øget ulighed i sundheden i Danmark de sidste 10 år?).

Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL):

Forespørgsel nr. F 18 (Vil regeringen redegøre for sammenhængen mellem regeringens løfte om »stærke uddannelsestilbud, der matcher samfundets behov« og det faktum, at næsten alle folkeskoler i skoleåret 2011-12 melder om besparelser?).

Christine Antorini (S), Anne Baastrup (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Forespørgsel nr. F 19 (Hvordan vil regeringen sikre et Danmark i balance og give flere unge mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, når regeringen netop har hævet transportprisen for unge på ungdomsuddannelser med op til 70 pct. i områder af Danmark, hvor der er langt til uddannelser, og når regeringen samtidig har planer om at fjerne de unges SU, hvis de er hjemmeboende?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (if. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Jeppe Kofod (S).

Kl. 13:00

Formanden:

Jeppe Kofod har søgt om orlov fra den 25. januar 2011 på grund af barns fødsel, og hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse. Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Jeppe Kofod (S).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at første stedfortræder for Socialdemokratiet i Bornholms storkreds, Dorrit Knudsen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 25. januar 2011 i anledning af Jeppe Kofods orlov.

Der er ingen, der beder om ordet, og derfor går vi til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For stemte 106 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. (Gebyr for behandling af ansøgninger m.v.). Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse (Omtrykt) 08.12.2010. 1. behandling 16.12.2010. Betænkning 20.01.2011).

K1. 13:02.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

(*Uro i salen*). Jeg behøver ikke at spørge, om der er nogen, der ønsker at udtale sig, for det er der mange der gør, kan jeg høre, men vi venter, til der kun er en, der ønsker at udtale sig, nemlig den, der får ordet fra talerstolen.

Den første, der beder om ordet, er hr. Torsten Schack Pedersen – nej, han beder ikke om ordet, selv om det lød sådan. Der er så ikke nogen, der beder om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Byggeskadefondsdækning af renovering af almene boliger m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse (Omtrykt) 10.11.2010. 1. behandling 25.11.2010. Betænkning 18.01.2011).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet. Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om afgift af mættet fedt i visse fødevarer (fedtafgiftsloven).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 19.01.2011).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Her beder hr. Mads Rørvig om ordet som ordfører for Venstre.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Under den finansielle krise talte vi en del om bankernes polstring eller mangel på samme. Dette lovforslag handler også om polstring, men af en anden kaliber. L 111 handler om den polstring, der sidder på sidebenene, den, der desværre er blevet lidt for meget af.

De overflødige kilo er også en af årsagerne til, at vi danskere lever kortere og ringere end befolkningen i andre lande. Hvis vi vil forbedre statistikken og vores sundhedstilstand, er vi nødt til at forbedre vores kostvaner. I den sammenhæng er det mættet fedt, der er en af de store skurke, og her er det også »smørret, der gør'et«. Smør er langtfra den eneste kilde til mættet fedt, og det her er ikke et forsøg på at hænge smør ud som noget særlig slemt. Mættet fedt finder vi i andre produkter såsom mejeriprodukter, kød, margarine og forskellige former for spiseolier.

Et bedre helbred er godt for os alle sammen, det er godt for vores samfund, og derfor ønsker vi i Venstre også at bidrage til, at danskernes helbred bliver bedre. Det er årsagen til, at forebyggelsesaspektet spiller en så central rolle i aftalen om skattereformen fra 2009 – en skattereform, hvor vi lemper skatten på det, vi gerne vil have mere af, nemlig arbejde, og samtidig justerer afgiften på det, vi helst undgå, såsom mættet fedt. Med en afgift på mættet fedt bliver det relativt dyrere at vælge de produkter, der indeholder store mængder af det mættede fedt, og relativt billigere at vælge de magre og sundere fødevarer.

Dette lovforslag har været undervejs i et stykke tid, og i Venstre ser vi positivt på den nuværende form af lovforslaget – en form med udstrakt fleksibilitet, hvor der lægges en dæmper på papirarbejdet og tages hensyn til de små producenter. Nu er der mulighed for at beregne afgiften pr. udskæring, så mens de store producenter kan regne i skinker og flæskesvær, kan de små regne i gennemsnit og slippe for at drukne i bureaukrati.

Forslaget indeholder desuden en justering af afgiften på bordvin med 73 øre pr. liter. Det bliver samlet set til et provenu på 1,5 mia. kr. – penge, der krone for krone er med til at finansiere skattereformens lempelser i indkomstskatten.

I Venstre går vi ind for en reform, der tilskynder danskerne til at yde en ekstra indsats og tilskynder dem til at leve sundere. På vegne af Venstre kan jeg støtte dette konkrete bud på, hvordan en afgift på mættet fedt skal se ud.

Det ser imidlertid noget anderledes ud i det forslag, som Social-demokraterne og SF fremsatte for halvandet år siden. Vi siger 16 kr., de sagde 50 kr. Vi siger kød og mejeriprodukter, og dengang sagde man kun mejeriprodukter, selv om det i dag strider mod EU's regler på området. I august 2009 sagde fru Helle Thorning-Schmidt også, at »Fair Forandring« var S og SF's skattepolitik, det, man kunne forvente sig, hverken mere eller mindre.

Med L 111 får vælgerne et konkret bud på, hvordan vi i Venstre vil finansiere vores politik. Afgiften på mættet fedt skal op; det bliver dyrere, hvis man ikke ændrer sit forbrug. Det er måske ikke rart, men det er klar tale, og det er mere, end hvad vi kan sige om Socialdemokraterne og SF's skattepolitik. Jeg håber, at vi i dag kan få svar på, hvordan man har justeret – eller måske justeret – S og SF's forslag til en afgift på mættet fedt, så man kan få sine planer til at hænge økonomisk sammen.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra hr. Villum Christensen.

K1. 13:08

Villum Christensen (LA):

Tak. Der er vel næppe nogen, der er uenig i, at vi skal leve sundere; det kan jeg godt følge ordføreren i. Men er det nu også de rigtige midler, vi benytter her? Det ligner jo nærmest en skat på fødevarer; det er så bredt. Der er næsten ikke er noget, der ikke er fedt i, og derfor synes jeg, man skal være meget omhyggelig, når man nu lægger det frem som et middel til, at vi skal leve sundere, for kan det overhovedet lade sig gøre?

Jeg tænker især på de importerede fødevarer. Det er vel cirka, sådan rundt regnet, en tredjedel af de fødevarer, vi forbruger, der kommer udefra, og da de lande, som sælger fødevarer til os, ikke har de her regler, hvordan forestiller skatteordføreren sig så at det overhovedet kan lade sig gøre at identificere de forskellige former for fedt?

K1 13:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:08

Mads Rørvig (V):

Jamen som der står her i lovforslaget, lægges der jo op til en dækningsafgift, der pålægges importerede fødevarer, præcis efter samme praksis, som man kender det fra f.eks. chokoladeafgiften. Så det er altså noget, der er håndterbart derude i praksis.

Så vil jeg også godt korrigere spørgeren. Det er det mættede fedt, der bliver lagt en afgift på her, og hvis man lægger en afgift på mættet fedt, må man jo forvente, at indtaget af mættet fedt bliver mindre. Kl. 13:09

Formanden :

Hr. Villum Christensen.

Kl. 13:09

Villum Christensen (LA):

Jeg er ikke enig i, at det kan lade sig gøre så enkelt, som det bliver antydet her, for i stort set alle de høringssvar, vi har set, er der jo fremført det synspunkt, at det selv med tekniske analyser ikke kan lade sig gøre. Men lad nu det være.

Mættet fedt kan jo let blive konverteret til umættet fedt og omvendt, sådan er det. Hvad vil ordføreren gøre ved det problem, som vi jo ved vil komme, nemlig at vi får mange flere tilsætningsstoffer? Det er også et meget markant synspunkt i høringssvarene. Det er jo en meget dynamisk udvikling, der er på fødevareområdet – der kommer hele tiden nye produkter – og den skævvridning, man kan få mellem produkterne, er vi i hvert fald meget bekymrede for.

Er man ikke bange for, at det kan få en direkte modsatrettet virkning, nemlig at vi ved det her forslag kommer til at leve usundere?

Kl. 13:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:10 Kl. 13:12

Mads Rørvig (V):

Altså, det her forslag kommer man i hvert fald ikke til at leve usundere af. Det lægger en skat på det mættede fedt, og hvis man lægger en skat på noget, må forbruget af det blive relativt mindre. Hvad folk så bruger eller ønsker at substituere det med i stedet for, kan vi jo ikke regulere med det her lovforslag. Men indtaget af mættet fedt bliver mindre ved at sætte afgiften på det op, og det er jo det, man også kan læse sig til i lovforslaget.

Kl. 13:10

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 13:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hvis lovforslaget var så perfekt, gav det vel ikke nogen indtægter, for så holdt folk vel helt op med at købe det. Men nok om det.

Det er et lovforslag, der skaber arbejdspladser i Sverige, i Tyskland og i grænseområderne, men til gengæld bliver der tab af arbejdspladser i Danmark. Vi har jo ellers generelt en debat om, at vi skal øge antallet af arbejdspladser her i landet. Er det ikke dumt af regeringen at vedtage lovgivning, der koster danske arbejdspladser?

Kl. 13:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:11

Mads Rørvig (V):

Lovgivningen her er jo en del af den samlede skattereform, der blev aftalt i 2009 og indført med virkning fra den 1. januar 2010. Skal man kigge på den samlede virkning af skattereformen, vil man se, at det skaber over 5 mia. kr. i dynamisk effekt, og det er da noget, der giver arbejdspladser. Så hvis man skal kigge på de beskæftigelsesmæssige elementer af det her lovforslag, er man nødt til at kigge på skattereformen som et hele.

Kl. 13:11

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:11

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg bliver egentlig lidt trist. Hver gang den her regering gerne vil skabe arbejdspladser, synes man også, at man er nødt til at lave forslag, der koster arbejdspladser for at skabe balance i tingene, som jeg tror det er blevet udtrykt fra forskelligt hold. Sandheden er i øvrigt også, at man har fastfrosset grænsen for, hvornår man skal betale topskat, og udskudt yderligere topskattelettelser, så den balance, som hr. Mads Rørvig postulerer, findes vist ikke helt i den virkelige verden for ganske almindelige mennesker, som må miste deres job på grund af det her forslag.

Men lad os tage fat i noget andet. Man regner med, at det her vil øge forbrugerpriserne med 0,2-0,3 procentpoint. Det giver altså øget inflation og svækker dansk konkurrenceevne. Er det klogt i en situation, hvor vi netop har brug for at øge konkurrenceevnen, øge væksten, skabe arbejdspladser?

Kl. 13:12

Formanden:

Ordføreren.

Mads Rørvig (V):

Vi har jo haft diskussionen ikke kun i forbindelse med det her lovforslag, men også i forbindelse med andre lovforslag hernede i salen om udligningsskatten og andre skatter, som er finansieringselementer til skattereformen, som vi har indgået. Der er lavet massive indkomstskattelettelser fra den 1. januar 2010, som er med til at skabe dynamik og arbejdspladser i det danske samfund.

Jeg anerkender ikke præmissen om, at man kan se på de isolerede effekter her uden at fortælle hele historien omkring skattereformen, nemlig den, at den bidrager med over 5 mia. kr. i dynamiske effekter, selv om den er fuldt finansieret krone til krone.

Kl. 13:13

Formanden:

Tak til hr. Mads Rørvig. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det hr. Nick Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Antallet af overvægtige og svært overvægtige mennesker i den vestlige verden stiger og stiger. Der er et udtalt behov for at tilskynde til bedre kostvaner og dermed styrke befolkningens sundhed. Vi ved positivt, at der er en direkte sammenhæng mellem indtaget af mættet fedt og kolesterolindholdet i blodet og dermed en øget risiko for blodpropper. På tværs af Folketingets partier bredt betragtet gælder den her erkendelse, og på tværs af Folketingets partier, igen bredt betragtet, er der et ønske om at indføre en afgift på mættet fedt.

Den her lovgivning har været længe undervejs, og det er bl.a., fordi det her er noget, der er meget, meget lettere sagt end gjort. Lad mig nævne et par af de dilemmaer, der har været nævnt undervejs: Der findes mennesker med særlige ernæringsbehov. F.eks. har de underernærede patienter på hospitalerne været nævnt som nogle, der kan komme i klemme med lovforslaget, hvis der ikke kommer fuld kompensation til regionerne osv. osv. Regeringen pålægger med lovforslaget erhvervslivet administrative byrder i størrelsesordenen 35 mio. kr. om året på samfundsniveau.

Der er den sværere problemstilling, nemlig hvordan man håndterer mættet fedt, når der sker spild eller svind. F.eks. skal der betales fuld afgift af olie brugt til friturestegning, selv om 80 pct. af olien ikke spises, men f.eks. bruges til biobrændsel efterfølgende. Er det den rigtige måde at gøre det på? Der er besværlighederne med at sikre den dækningsafgift, som skal pålægges varer, der bliver importeret til landet, og det skal også imødekommes, at den så samtidig overholder EU-lovgivningen og er ikkediskriminerende. Så er kød jo kommet med i lovforslaget på foranledning af EU, men hvad så med fisk, hvad så med æg, hvad så med andre fødevarer, som også indeholder mættet fedt? Er det i orden med EU, at de elementer er udenfor? I høringssvarene er der i øvrigt problematiseret en lang række andre forhold.

Regeringen har nu fremlagt sit bud på, hvordan afgiften på mættet fedt skal strikkes sammen. Socialdemokratiet vil gå positivt ind i arbejdet med det her lovforslag. Vi anerkender opgavens kompleksitet. Vi vil gerne lytte til alle gode forslag om, hvordan regeringens forslag kan gøres bedre. Vi vil gerne være med til, at man eksaminerer den kritik, der er blevet rejst, men vi er opsatte på, at Folketinget med det bredest mulige flertal kan vedtage lovforslaget.

Lovforslaget handler jo om opkrævning af afgiften, altså indtægtssiden. Vi har tidligere tilkendegivet, at vi er uenige med VKO's anvendelse af pengene til skattelettelser for de mest velstående. Socialdemokratiet og SF har i »Fair Forandring« foreslået, at også provenuet fra afgiften anvendes til at forbedre folkesundheden gennem

investeringer i forebyggelse og gennem en forbedret behandling i vores sundhedsvæsen.

Lovforslaget indeholder også en forhøjelse af vinafgiften. I den her sammenhæng har regeringen så et meget, meget afslappet forhold til grænsehandelen. Vi har jo i andre sammenhænge, når vi har snakket forhøjelse af cigaretafgiften, som S og SF har foreslået, set, at så snakker man om ketchupeffekter, horder af mennesker, der vil vælte ned over grænsen. Men når det drejer sig om vin, er den effekt helt væk. Vi skal under arbejdet med lovforslaget selvfølgelig også undersøge, på hvilket videnskabeligt grundlag man ser så forskelligt på grænsehandelseffekten af de forskellige ting, som man kan forestille sig kan købes over grænsen.

Uanset vores uenighed om anvendelsen af provenuet fra afgiften og vores forundring over den meget lette vurdering af grænsehandelen, skal det dog være klart fra Socialdemokratiets side, at vi går positivt ind i arbejdet med lovforslaget med det ønske at støtte og forbedre det.

Så blev der rejst et par spørgsmål af hr. Mads Rørvig, og jeg kan se, at tiden tillader, at vi kommer lidt rundt om dem. Hr. Mads Rørvig spurgte: Hvad med afgiftens størrelse? Hvad er svaret på det spørgsmål hos S og SF? Man må bare i den sammenhæng, hvis man ser på afgiftens størrelse hos Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti, konstatere, at den jo også har fluktueret en anelse startende ved 25 kr. pr. kg og så faldende til 16 kr. pr. kg og så yderligere faldende til 13 kr. pr. kg.

Så var der spørgsmålet om kødet: Hvad så, når nu det er kommet med? Ja, her er vi jo præcis som regeringen underlagt den regulering, som også gør sig gældende fra EU's side. Det var jo et EU-krav, at kødet skulle med ind. Det er klart, at når der kommer ekstra fødevarer med ind, er afgiftsgrundlaget bredere. Det vil sige, at man så i øvrigt kan regulere afgiften. Så det ligger helt i tråd med det, vi har sagt i »Fair Forandring«, da vi lagde det frem, nemlig at vi jo ikke kan tage højde for alle de pudseløjerligheder, som regeringen måtte foretage sig undervejs, og efterfølgende bliver vi selvfølgelig nødt til at reagere på dem. Men i netop det her forslag tror jeg vi ligger pænt på linje.

Kl. 13:18

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning, og den er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:18

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg undrer mig sådan lidt over, at Socialdemokraterne svigter ganske almindelige arbejdere i den her sag forstået på den måde, at man øger prisen på en masse basisfødevarer, som vi jo alle sammen kan få brug for. Det vil sige, at det her jo er sådan et forslag, som vender den tunge ende nedad, det er hårdere for folk med små indkomster end for folk med høje indkomster. Mener ordføreren virkelig, at det kan retfærdiggøres, at netop dem, som har færrest midler, forholdsmæssigt skal pålægges de største udgifter?

Kl. 13:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:19

Nick Hækkerup (S):

For det første vil jeg starte med at glæde mig over, at Liberal Alliance har valgt at møde op i Folketingssalen, når vi diskuterer skat. Det må vist være første gang i indeværende år, at det er sket, selv om vi har haft mange spændende skattediskussioner allerede – og i øvrigt havde vi også spændende diskussioner i forbindelse med afslutningen af sidste år, hvor Liberal Alliance også valgte at blive væk. Jeg

nævner diskussionen om et beslutningsforslag om iværksætterskat, som ellers var et stort punkt, da man skulle i medierne op til finanslovforhandlingerne. Men det er dejligt, at man nu har valgt at møde frem.

For det andet vil jeg bare sige, at hvis ordføreren så havde brugt tiden i studerekammeret på at læse Socialdemokratiet og SF's forslag, ville han også have fundet svaret på det spørgsmål, som han netop har rejst, nemlig at man bliver nødt til at se det samlede forslag. Og i den forbindelse vil man kunne konstatere, at vi netop vælger at lette skatten for dem, som er lavest lønnede.

Kl. 13:20

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:20

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu lever vælgerne jo desværre ikke i det teoretiske rum, hr. Nick Hækkerup bevæger sig i.

Når afgiften stiger, stiger afgiften, lige meget hvad der står i S og SF's valgprogram. Den stiger for konkrete mennesker, hvis basisfødevarer bliver dyrere. Og jeg synes, det er rart at få udstillet, at ganske almindelige menneskers omkostninger åbenbart ikke ligger Socialdemokraterne så voldsomt på sinde, hvorimod Liberal Alliance som det socialt ansvarlige parti, vi er, er meget optaget af, at ganske almindelige mennesker ikke skal have dyrere basisvarer.

Det er jo kun ét problem ved den her afgift. Et andet problem er, at det sender job ud af Danmark. Det sender job ud af Danmark for grupper, som ikke har en så høj uddannelse, netop den slags job, som der er forsvundet rigtig mange af. Dermed øger man også risikoen for arbejdsløshed lige præcis i den kernegruppe, man ellers siger man vil forsvare.

Kl. 13:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:21

Nick Hækkerup (S):

Det er meget skægt at høre ordføreren formulere det som det særlige rum, jeg lever i. Altså, det særlige rum, som hr. Simon Emil Ammitzbøll lever i, indebærer jo, sådan som jeg har forstået annoncerne fra partiet, at der skal fyres 40.000 ansatte, hvilket man må sige unægtelig vil påvirke arbejdsløshedstallene. Der skal selvfølgelig først og fremmest fyres i den offentlige sektor, hvilket vil påvirke helt almindelige menneskers adgang til at få deres børn passet i daginstitutionerne, det vil påvirke undervisningen i folkeskolen, der vil blive ringere, det vil påvirke behandlingen på hospitalerne, som jeg forstår at Liberal Alliance også gerne vil have fuldstændig overladt til det private marked, så man slipper for at tage sociale hensyn i den sammenhæng.

Så til det der med, hvilke rum man lever i, tror jeg bare jeg må sige: Jeg er meget, meget glad for, at vi lever mere i mit rum end i hr. Simon Emil Ammitzbølls rum.

Kl. 13:22

Formanden:

Så er det hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 13:22

Mads Rørvig (V):

Jeg har jo læst S og SF's plan nogle gange, og jeg har ikke fået den til at gå op endnu. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd siger, at den kan gå op, men det er så vist også de eneste jeg har hørt sige at den kan gå op.

Men i forbindelse med den udregning, jeg er ved at lave, vil jeg bare høre, hvor stort et provenu S og SF ønsker at have fra fedtafgiften

Kl. 13:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:22

Nick Hækkerup (S):

Man kan godt formå folk til at læse forskellige ting, men man kan ikke nødvendigvis formå andre til at forstå tingene, og det er jo det, der er problemet. Jeg skal gerne hjælpe med at bidrage til den forståelse.

Det, der er helt afgørende for os, er, at der er nogle bestemte afgifter, som vi ønsker at hæve for at bruge penge til nogle bestemte formål. Eksempelvis vil vi hæve skatten for dem, der tjener over 1 mio. kr., for at kunne lette skatten for dem, som ikke tjener så meget. Vi vil eksempelvis hæve afgiften på cigaretter for at kunne forbedre sundhedstilstanden for dem, som har brug for at blive behandlet på vores hospitaler, eller for at kunne foretage det forebyggende arbejde, som er så helt afgørende i forbindelse med noget af det, som ordføreren også selv var inde på for et øjeblik siden, nemlig kost, rygning, alkohol, motion, stress osv.

Kl. 13:23

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:23

Mads Rørvig (V):

Jamen jeg bad faktisk kun om et tal. Hvis man læser lovforslaget, kan man læse, at fedtafgiften isoleret set bidrager med 1,4 mia. kr. til finansiering af de indkomstskattelettelser, der er blevet givet. Hvilket tal, altså hvilket beløb, ønsker S og SF en fedtafgift forhøjet til?

Kl. 13:23

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:23

Nick Hækkerup (S):

Det var også et af de tal, præcis de 1,4-1,5 mia. kr., som vi kommer til at eksaminere i under behandlingen af lovforslaget, bl.a. fordi man jo har været meget anderledes i sin vurdering af grænsehandelen, end man har været i andre tilsvarende situationer, f.eks. når man vurderer, hvad nettoprovenuet er ved at indføre en ny vinafgift. Derfor bliver vi selvfølgelig nødt til, når regeringen kommer bærende med et lovforslag og vil behandle det her i Tinget, at se med kritiske øjne på, om de estimater, man har over provenuet, nu holder eller ej.

Formanden :

Tak til hr. Nick Hækkerup, der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Lovforslaget her omhandler, som det vist allerede har været nævnt af en del andre talere, indførelsen af den såkaldte fedtafgift, som jo er en del af aftalen om skatteomlægninger, som blev indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti for 2 år siden. Samtidig med at vi indfører fedtafgiften med lovforslaget her, forhøjes vinafgiften med 73 øre pr. liter, svarende til ca. 68 øre pr. flaske.

Formålet med at indføre fedtafgiften er dels at fremme sundheden blandt danskerne, ved at man afgiftsmæssigt tilgodeser fødevarer med et lavt indhold af mættet fedt i modsætning til fødevarer med et højt fedtindhold, som bliver ramt hårdere af afgiften, som er på 16 kr. pr. kg mættet fedt, dels at tilvejebringe et provenu på 1,5 mia. kr., som bidrager til finansieringen af skatteomlægningerne. Ideen om en fedtafgift har været kritiseret fra mange sider, men i Dansk Folkeparti tror vi, at afgiften alt andet lige vil være med til at forbedre danskernes sundhed.

Det er ikke nogen hemmelighed, at det har været en lang og svær proces at finde frem til den model, som er fremlagt her, fordi den ikke bare skal opfylde målet om en sundhedseffekt og et provenu, men samtidig også skal være både retfærdig og administrativt til at håndtere. Det er baggrunden for, at vi først nu, 23 måneder efter at aftalen om skatteomlægningerne, hvor fedtafgiften jo indgår, blev indgået, behandler lovforslaget her i Folketinget.

I Dansk Folkeparti har vi lagt vægt på, at afgiften bliver let at have med at gøre og samtidig logisk. Det betyder bl.a., at det er vigtigt for os, at almindelig mælk, som det jo anbefales at børn drikker dagligt netop af hensyn til deres sundhed og deres vækst, ikke bliver belagt med fedtafgift. Ligeledes har det været vigtigt for os, at fedtafgiften for kød kan afregnes på udskæringsniveau, sådan at der for meget slanke stykker kød kun betales afgift efter det reelle fedtindhold, mens der for de mere fede stykker også skal betales en afgift, der svarer til kødets indhold af fedt.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti er meget tilfredse med, at der er indført en bagatelgrænse for afregning og betaling af afgift. Bagatelgrænsen betyder, at de mindste erhvervsdrivende, som kun har en meget lille produktion eller import af fødevarer, bliver helt fri for at have med fedtafgiften at gøre. Det ligger fint i tråd med vores erhvervspolitik, som netop sigter på at lette særlig de allermindste virksomheder for administrative forpligtelser.

Da lovforslaget her er en del af en aftale mellem Dansk Folkeparti og regeringen, og da vi som nævnt er godt tilfredse med afgiftens udformning, skal jeg sige, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 13:27

Formanden:

Tak. Der er ønsket en kort bemærkning. Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Den aftale, som Dansk Folkeparti så korrekt har indgået med regeringen, medfører jo, at der bliver nogle prisstigninger på en lang række basisprodukter. Synes ordføreren virkelig, at det er rimeligt, at man lader prisen på basisprodukter stige i en tid, hvor der har været mere arbejdsløshed, hvor der har været økonomisk krise osv.? Man øger altså afgifterne for nogle af de allermest dårligt stillede mennesker i vores land.

Kl. 13:27

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:27

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil også indlede med at byde hr. Simon Emil Ammitzbøll og Liberal Alliance velkommen tilbage i arbejdet her i Folketinget efter juleferien. Vi andre har været i gang længe og har haft adskillige skattedebatter, hvor vi har savnet input fra partiet, men det er da dejligt, at Liberal Alliance er med igen i dag.

Jeg vil sige, som jeg også nævnte, at fedtafgiften er med til at finansiere vores skatteaftale med regeringen – den, der hedder forårspakke 2.0 – hvor der jo bliver givet en del indkomstskattelettelser, skattelettelser på indkomstskatten til alle grupper, og det er det her så med til at finansiere. De grupper, som hr. Ammitzbøll kerer sig om, er også nogle, vi kerer os om i Dansk Folkeparti. Det er også derfor, at vi har været med til at give en sænkning på halvanden procentpoint på bundskatten, sådan at alle danskere får glæde af det. Så de samme mennesker, som køber de her fødevarer, som der kommer fedtafgift på, har også fået endnu flere penge udbetalt i indkomstskattelettelser gennem den her reform.

Kl. 13:28

Formanden:

Man skal huske at trykke på ønsker ordet-knappen. Ellers kan vi ikke registrere ønskerne. Hr. Simon Emil Ammitzbøll, værsgo.

Kl. 13:29

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Man kan da i hvert fald sige, at Liberal Alliance deltager med to tredjedele af folketingsgruppen. Det glæder jeg mig til at se Dansk Folkeparti også gøre, hvis vi endelig skal bevæge os på det platte niveau.

Lad os gå hen til det saglige igen, nemlig at hr. Mikkel Dencker taler om skatteomlægningen. Jeg kunne godt tænke mig, at hr. Mikkel Dencker gør rede for, hvor meget mere danskerne skal betale end det, der var lagt op til i skattereformen, fordi man fastfryser topskattegrænsen, og fordi man udsætter topskattelettelsen, i forhold til den udgift, der også er her med fedtskatten. Det vil sige, at man ikke får det, man betaler i fedtskat, man får heller ikke den lettelse, man var blevet stillet i udsigt. Det er meget smart, at man siger, at der er et regnestykke, der går ud på, at man tager lidt det ene sted og giver lidt det andet sted, men det, man giver, udsætter man til en anden gang. Så hænger regnestykket jo ikke sammen, sagt til hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Mikkel Dencker (DF):

Jeg nævnte netop, at en vægtig del af skatteomlægningerne jo er sænkelsen af bundskatten med halvandet procentpoint. Det er der ikke blevet rørt ved. Det er da stadig væk alle, der får sænkelsen af bundskatten med halvanden procentpoint. Det giver da væsentlig mere, end hvad folk kommer til at betale i fedtafgift. Hvis de vælter sig rundt i meget fed mad, drikker fritureolie til aftensmad, og jeg ved ikke hvad, så kan det selvfølgelig godt være, at de kommer til at betale meget i fedtafgift, men hvis man har et almindeligt moderat forbrug af mad, er det ikke i nærheden af, at man kommer til at betale mere, end hvad man har fået i sænkelsen af bundskatten.

Kl. 13:30

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Endelig kommer den meget omdiskuterede fedtskat, der blev opfundet i forbindelse med skattereformen i foråret 2009. Hvis der havde været tale om 1 kg kød og ikke om et lovforslag, ville sidste salgsdato vist have været overskredet for længst – og også overskredet i forhold til, hvornår regeringen selv mente den kunne have lovforslaget færdigt til.

Den her afgift skaffer jo penge til de skattelettelser, regeringen har givet, og som jo desværre i det samlede billede er vældig skæve. Der er også en bundskattelettelse, men man må sige, at den samlede profil er ualmindelig skæv for den skattereform, der er lavet. Det er muligt, vi får nogle sundhedsmæssige gevinster af den her afgift, men set i forhold til samfundet, til fællesskabet, gør skattereformen ikke vores fællesskab og vores samfund sundere. Men det skal en fedtafgift altså være med til at gøre, fordi der bliver købt mindre af de meget fedtholdige varer og virksomhederne får et øget incitament til at gøre varerne mindre fedtholdige.

Der er god grund til det. Andre har givet eksempler på det. Lidt statistik på det: I 1987 var 5,5 pct. af danskerne overvægtige, i 2005 var det 11,4 pct. af danskerne, der var overvægtige. Det skyldes jo både mangel på motion og ændrede arbejdsformer, men også en for fedt- og for sukkerrig kost. Derfor er det en god idé at forsøge at regulere det med afgifter på både sukker og fedt.

Nu står vi så her – efter mange og lange diskussioner med EU og med erhvervslivet om, hvordan afgiften skal indrettes, om administrative byrder, om overholdelse af EU-retten, om dækningsafgifter osv. – med en afgift, der ser ud, som om den faktisk kan lade sig indføre og fungere.

Jeg er klar over, at det ikke har været nogen nem opgave for Skatteministeriet og har stor respekt for det arbejde, der har skullet gøres, men lige præcis fordi man nok burde have forudset, at det var så indviklet, er det nok lidt letsindigt af regeringen at have regnet med finansiering fra fedtafgiften så hurtigt i skattereformsforløbet, i indfasningsforløbet af skattereformen, som man har gjort; regeringen burde simpelt hen have set de problemer, der lå forude.

SF har ønsket, at afgiften differentierer mellem udskæringer af mere eller mindre fedt kød, og vi er gerne med til at arbejde for, at afgiften indrettes mest hensigtsmæssigt, så den får den størst mulige sundhedsmæssige effekt. Der har regeringen lidt ændret kurs undervejs, og det synes jeg er meget positivt. Der ligger nu et forslag her, og SF vil arbejde positivt for, at loven kan blive til noget, og at vi undervejs får vendt stenene, får diskuteret de her mange besværligheder, der er ved at indføre sådan en afgift. Det skal være sådan, at det kan komme til at fungere.

Vi har også bemærket, at regeringen om høringssvarene og også i bemærkningerne siger, at det er vanskeligt stof, og skulle det blive nødvendigt at revidere det senere, er man åbne over for det. F.eks. kommer der nogle fælles mærkninger omkring mættet fedt fra EU i løbet af de næste par år, og det var måske en mulighed til den tid at se på en revision, så vi får nogle ensartede vilkår på tværs af grænserne. Det må vi se på. I hvert fald synes vi, det er positivt, at man er åben over for at revidere det, hvis de muligheder kommer.

I forhold til sundheden er afgifter jo en del af løsningen, men ikke den hele, og derfor vil vi i SF i vores fælles aftale med Socialdemokraterne bruge penge fra sundhedsafgifter på bedre forebyggelse af sygdomme, på bedre sundhed, på bedre sygehuse. Det mener vi er fair og effektivt, og det er langt mere effektivt og retfærdigt end at bruge dem på de skæve skattelettelser, som regeringen og Dansk Folkeparti gør. At vi vil ændre på afgifterne, går altså hånd i hånd med, at vi vil øge overførselsindkomsterne for at kompensere for de stigende afgifter, at vi vil sørge for skattelettelser til de lavestlønnede, at vi vil sørge for, at pensionerne stiger osv., så det ikke vender den tunge ende nedad, men at vi får et bedre sundhedsvæsen ud af det, uden at det kommer til at vende den tunge ende nedad.

Der er det jo lidt sjovt med mange af de her diskussioner, vi har, f.eks. om grænsehandel, som også har været lidt omtalt i dag. Man skal lægge ryg til meget fra f.eks. Venstres skatteordfører, når vi foreslår noget omkring afgifter, men når man selv kommer med noget, kan kritik affejes med et par bemærkninger i høringskommentarerne om, at det er ikke så meget, det stiger, så det bliver nok ikke det store problem. Mere eller mindre sådan er det formuleret i kom-

mentarerne til høringssvaret fra Coop. Det synes jeg jo er glimrende, det må vi efterprøve, men det er samtidig et tegn på, at man mener, man godt kan ændre afgifter, uden at det hele vælter, så snart man gør det.

Alt i alt er der selvfølgelig i det her lovforslag mange afvejninger og vanskelige ting, som vi gerne vil spørge ind til og have undersøgt, men med de forbehold, der er nævnt her, er vi altså positive over for lovforslaget og over for det at få en afgift på mættet fedt.

Kl. 13:35

Formanden:

Ja tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:35

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Til det sidste, hr. Jesper Petersen var inde på, om, hvem der indfører afgifterne, vil jeg da give ordføreren ret i, at det bliver sådan lidt poteito eller potato, selv om oppositionens kartofler åbenbart er større, eller hvad man skal sige i det her spørgsmål – afgifterne er i hvert fald større fra oppositionens side. Det er jo en korrekt pointe, at der er problemer med, at man får øget grænsehandel, der er problemer med, at man flytter arbejdspladser ud af Danmark, til Tyskland primært, måske også til Sverige. Så hører vi hr. Jesper Petersen og SF sige, at det er, fordi danskerne skal være sundere. Det vil sige, at resultatet bliver flere sunde arbejdsløse. Men er det virkelig et mål i sig selv?

Kl. 13:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:36

Jesper Petersen (SF):

Jeg vil ikke gå nærmere ind i en diskussion om størrelsen af hr. Ammitzbølls kartofler, men forsøge at svare på spørgsmålet. Jo, det er da klart, det har en effekt i forhold til folks forbrug, når man gør varer dyrere, når man gør det dyrere at købe fede varer, og når man gør det dyrere at købe sukkerholdige varer, som vi også gerne vil gøre. Det har selvfølgelig også en effekt i forhold til, hvad det er, virksomhederne går efter at producere, og det kunne jo faktisk være sådan, at i og med at vi går foran og stiller nogle krav, giver vi virksomhederne nogle incitamenter til at producere nogle produkter, som er sundere, og som man kunne forestille sig der ville blive en større efterspørgsel efter i fremtiden. I mange af vores nabolande knokler de jo i endnu højere grad end vi med fedme, og hvorfor ikke være nogle af de første, der fik udviklet nogle af de fødevarer, der kan være med til at løse det problem og faktisk skabe arbejdspladser og være noget mere fremsynet end den lidt gammeldags tankegang, jeg synes Liberal Alliances ordfører giver udtryk for i dag?

Kl. 13:37

Formanden:

Man skal stadig trykke for at bede om ordet af hensyn til teknikken, for ellers det virker ikke. Værsgo til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:37

$\textbf{Simon Emil Ammitzb} \textbf{\o} \textbf{ll} \ (LA) :$

Jeg ved ikke, om det er mere gammeldags at sige, man gerne vil skabe gode rammer for virksomhederne, så de gode ideer kan komme fra virksomhederne, så det er virksomhederne, der kan udvikle vores produktion og vores samfund, end at tro på, at det er hr. Jesper Petersen, hr. Ole Sohn og hr. Villy Søvndal, der ved, hvad der ville være godt at producere i de danske virksomheder. Jeg tror mere på virksomhederne, men det er selvfølgelig en smagssag.

Jeg forstår det sådan, at de her afgifter simpelt hen har nogle helt fantastiske tryllevirkninger. Ikke alene får de danskerne til at ændre deres forbrug, de får også virksomheden til at producere nye varer, og de giver også flere indtægter til staten – stadig væk – selv om folk så åbenbart køber nogle andre varer og virksomhederne producerer nogle helt tredje varer. Der er sådan et eller andet trylleformular over det, der går ud på, at alt bliver godt.

Sandheden er jo, at det eneste, vi med sikkerhed ved, er, at arbejdspladser flytter ud af Danmark, basisvarer bliver dyrere, og det rammer dem med de laveste indkomster mest. Hvordan kan det være en politik for et parti, der kalder sig et folkeparti?

Kl. 13:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:39

Jesper Petersen (SF):

Hvis det er gået hr. Simon Emil Ammitzbølls næse forbi, vil jeg sige, at det jo er sådan, at også udenlandske producenter vil blive pålagt den her afgift, for når man importerer varer fra udenlandske producenter, er der en dækningsafgift, så man ikke diskriminerer mellem danske og udenlandske virksomheder. Så derfor kan jeg ikke følge det ræsonnement, at det skulle flytte en masse arbejdspladser ud af landet at lave en fedtafgift, der gør, at danskerne bliver sundere, og at danske virksomheder får incitament til at lave nogle sundere produkter. Hvis man i Liberal Alliance ikke kan se, at sunde fødevarer og det at kunne eksportere sunde fødevarer er en del af fremtiden og noget, der kan skabes vækst og job inden for, er man jo gået fuldstændig galt i byen.

Kl. 13:3

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Da vores skatteordfører er i Letland med Finansudvalget, kan han ikke være til stede i dag, og jeg skal på hans vegne tilkendegive følgende:

Lovforslaget er endnu et skridt på vejen til et sundere Danmark. I 2010 forhøjede vi tobaksafgifterne, så det blev dyrere at ryge, og vi har indført en tillægsafgift på alkoholsodavand, som vil medvirke til at forsinke de unges debut med at drikke alkohol.

Nu er tiden kommet til at få den sidste sten på vejen til sundhed på plads, nemlig afgiften på mættet fedt, som bliver på 16 kr. pr. kg. Forberedelsen af lovforslaget har været længe undervejs. Det har derfor været vigtigt at bruge den fornødne tid på processen, så høringsparterne har haft mulighed for at give deres mening til kende. Fedtafgiften er samtidig en del af finansieringen af skattereformen, forårspakke 2.0.

Forslaget er blevet kritiseret en del for, at sundhedsargumentet ikke er relevant, men det er forkert, og afgiften på mættet fedt er anbefalet af Forebyggelseskommissionen. Samtidig anbefaler WHO, at man maks. får 10 pct. af sin energi fra mættet fedt, og undersøgelser af danskernes kostvaner viser, at vi får ca. 15 pct. af vores energi fra mættet fedt. Med forslaget reduceres forbruget af mættet fedt fra de afgiftsbelagte fødevarer med omkring 4 pct., og forslaget har derfor en gavnlig effekt på folkesundheden.

Forslaget er bygget sådan op, at jo mere mættet fedt, der er i de fødevarer, der omfattes af lovforslaget, jo højere afgift skal der betales. For kød var der oprindeligt foreslået en gennemsnitlig sats for det mættede fedt pr. dyr, men forslaget er nu justeret på baggrund af ønsker fra landbruget, så det er muligt at afregne afgiften i forhold til den faktiske udskæring, således at der er mere afgift på flæsk end på mørbrad.

Vi benytter lejligheden til også at justere på vinafgiften, så den afspejler det øgede indhold af alkohol, der er i vine i dag. Vinafgiften i klasse 2 er i dag beregnet ved et balancepunkt på 12 pct. Balancepunktet forhøjes til 13,5 pct., hvilket betyder, at afgiften på 6,14 kr. forhøjes med 73 øre til 6,87 kr. Med andre ord vil en flaske vin stige med 66 øre.

De Konservative støtter dette forslag.

Kl. 13:42

Formanden:

Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til hr. Daniel Rugholm. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for Det Radikale Venstre

Kl. 13:42

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Forslaget her har jo sin helt egen logik, som går tilbage til skattereformen fra sidste forår. Dette lovforslag, som indbringer 1,5 mia. kr. på årsbasis, skal være med til at finansiere de skattelettelser, der blev gennemført sidste forår. Forslaget har været længe undervejs, og det kan man jo godt forstå, når man læser det. Det er ganske besværligt.

Det Radikale Venstre har sympati med grundtanken i forslaget. Vi finder, at der langsigtet er fornuft i at beskatte de mættede fedt-stoffer. Jeg tror ikke, at det fører til en øjeblikkelig, kraftig virkning i markedet, men langsigtet vil det være med til at flytte forbruget væk fra de mættede fedtstoffer til andre fødemidler.

Selv om vi har sympati med grundideen, må vi jo altså også erkende, at der er betydelige administrative besværligheder forbundet med fedtafgiften. En række erhvervsorganisationer vender sig imod afgiften som sådan eller vigtige sider af den, og jeg synes, at erhvervsorganisationerne har krav på, at vi tager indvendingerne alvorligt og behandler det alvorligt under udvalgsarbejdet. Vi må gå ind i indvendingerne og se, om det er muligt at forbedre forslaget under dets gang her i Folketinget. Men vi vil fra radikal side tilsige velvillig behandling, konstruktiv behandling af forslaget.

Kl. 13:44

Formanden :

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, og der er heller ikke flere, der beder om ordet før skatteministeren, der så får ordet.

Vil hr. Villum Christensen gerne have ordet? Så får han – jeg vil ikke sige, om vi lader nåde gå for ret, men i hvert fald med nåde – ordet. Værsgo til hr. Villum Christensen.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Mange tak, formand. Som det sikkert er fremgået, er det sådan, at det her lovforslag stort set repræsenterer alt det, vi i Liberal Alliance er imod: stigende afgifter, mere bureaukrati, dårligere konkurrence-evne for erhvervslivet med øget grænsehandel til følge. Det kan sådan set ikke være ret meget værre.

Erhvervsorganisationerne står på nakken af hinanden for at pege på et utal af uløste problemer af både praktisk og økonomisk art og også rent retssikkerhedsmæssige, f.eks. når man afgiftsbelægger noget, som en virksomhed ikke har og ikke kan have viden om, og som tekniske analyser simpelt hen ikke kan give svar på. Det gør sig nemlig gældende for mange af de importerede fødevarers vedkommende, som er omfattet af fedtafgiften. Og vi skal huske på, at det

drejer sig om cirka en tredjedel af de fødevarer, vi indtager her i landet

Tager vi en kendt hverdagsret som lasagne, bliver det helt syret, og jeg vil stille og roligt spørge ministeren: Hvordan vil ministeren kontrollere afgiftsgrundlaget, når indholdet af mættet fedt i en sammensat fødevare ikke kan kontrolleres ved hjælp af tekniske analyser? Hvordan vil myndighederne så kunne kontrollere rigtigheden af oplysningerne? Lasagne, hvor der er mættet fedt fra olie, smør, kød og ost, bliver det jo kropumuligt at kontrollere.

Vi noterer os nu, at en borgerlig-liberal regering opretter en ny særafgift, som den til enhver tid siddende regering, uanset hvilken farve den måtte have, kan skrue op og ned på. Bare introduktionen af sådan en ny skat synes jeg jo bør give kuldegysninger. Og hvordan mener skatteministeren at fedtafgiften passer med regeringens ønske om at forkæle erhvervslivet med hensyn til at skabe gode rammevilkår for erhvervslivet? Vi forstår det simpelt hen ikke.

Som det fremgår, finder vi det ubegribeligt, og vi vil som minimum foreslå, at lovforslaget udsættes, indtil de mange ubesvarede spørgsmål bliver afklaret, ikke mindst fra importørerne. Der har været mange vildskud i skattereformen med udligningsskat for pensionister, iværksætterskat og multimedieskat, men den her er næsten den allerværste, især når man tager det omsiggribende bureaukrati med. Det virker ikke på folks adfærd, men det er stensikkert et benspænd for det erhvervsliv, vi alle sammen skal leve af. Hvorfor dog disse selvskabte plager, når det kan være svært nok at konkurrere i en global verden?

Som det fremgår, vil Liberal Alliance ikke støtte det her forslag. Kl. 13:47

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det skatteministeren.

Kl. 13:47

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for de mange bemærkninger, der er kommet, og også tak for det meget brede flertal, der tegner sig her ved førstebehandlingen. Alle partier er jo sådan set positivt stemt over for fedtskatten, undtagen Liberal Alliance, men det kan vi jo vende tilbage til.

Den diskussion, som Liberal Alliance tager fat i, er jo sådan set meget vigtig, nemlig: Hvordan kan vi sikre, at der fortsat er vækst i Danmark? Der tror jeg, at Liberal Alliances ordfører har misforstået noget, for han glemte jo at forklare, hvorfor man indfører en fedtskat. Det er jo netop, fordi vi har givet meget, meget store og markante skattelettelser, der gavner dansk erhvervsliv. Det er jo lige præcis det, der er forudsætningen for, at vi kan have et samfund, der hænger sammen, nemlig at der også er finansiering til de ting, som vi laver.

Vi er jo i regeringen af den opfattelse, at det er en god idé, at der er sammenhæng mellem det, man siger, og det, man gør, at man ikke bare giver ufinansierede skattelettelser, men at der er en finansiering bag, når man gør det, og at tingene hænger sammen. Og det er jo så derfor, at vi også nu får skattereformen implementeret og dermed også kan tage et opgør med nogle af de myter, der stadig væk hersker og bliver udbredt her fra Folketingets talerstol om, at skattereformen er ufinansieret. Der må man bare sige, at det er den ikke – den er fuldt finansieret, og fedtskatten er så, om man så må sige, et bidrag til den finansiering.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det at lave en fedtskat bestemt ikke er noget, der har været særlig nemt. Vi har jo haft lovforslaget sendt i høring to gange, og det betyder selvfølgelig også, at der er kommet en lang række rigtig gode og konstruktive høringssvar undervejs. Det er noget, som Skatteministeriets dygtige embedsmænd har analyseret, og de har også overvejet, hvordan og hvorledes vi kunne imødekomme mange af de fornuftige høringssvar, der er kom-

met. Derfor vil jeg også sige, at det forslag, der behandles i dag, er langt, langt bedre end det, vi har set tidligere i processen.

Jeg er med på, at der stadig væk vil være ting, der kan diskuteres, ting, der skal stilles spørgsmål til, og det er jo så en diskussion, vi må tage i udvalgsbehandlingen.

Det, der har været en stor diskussion i debatten om fedtskatten, er hele spørgsmålet vedrørende kød, altså om det er muligt at lave en afgiftsdifferentiering på udskæringer. Der har vi jo til at starte med lagt op til, at det skulle være gennemsnitssatser, men nu lægger vi op til, at man har mulighed for at lave en afgiftsdifferentiering, sådan at der bliver lagt mere afgift på flæskestegen end på mørbraden. Det er sund fornuft, og heldigvis er vi så også i stand til at gøre det på en måde, som ikke skaber et helt nyt bureaukrati.

For det er selvfølgelig også vigtigt, at den afgift, der bliver indført nu, både skal være simpel og let forståelig, men vi skal samtidig også sikre, at der ikke bliver skabt et nyt bureaukratisk monster. Jeg er som skatteminister også selv meget opmærksom på, at det ikke er det, vi leverer.

Men jeg glæder mig til en god udvalgsbehandling, hvor mange af de tekniske spørgsmål kan belyses, og så er der jo også lejlighed til at drøfte det videre både under anden og tredje behandling.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes sådan set, det var en meget ærlig besvarelse, ministeren kom med. Man er faktisk ikke særlig glad for den afgift, man vil indføre, men man skal jo finansiere sin skattereform på en eller anden måde, og det er jo et fair synspunkt at have.

Jeg vil bare ikke lade det gå upåagtet forbi, at det blev antydet, at Liberal Alliance bare vil kaste skattelettelser ud uden at have en form for finansiering. Vi har bare den utrolig store opfindsomhed, at vi mener, man kan lave skattelettelser på andre måder end med skattestigninger andre steder, nemlig ved at se på, om man skulle have de samme udgifter i den offentlige sektor, og det er selvfølgelig en uenighed, vi kan have. Vi kvitterer for, at regeringen har taget fat på efterlønsproblematikken, men vi håber selvfølgelig også, man også tager fat på den offentlige sektors størrelse og på udlicitering og på andre ting, hvor man jo kunne have valgt at sætte forbruget ned i stedet for at finde på nye indtægter. Det er altså her, uenigheden er, når det kommer til stykket, sådan opfatter jeg det i hvert fald.

Kl. 13:51

Formanden :

Skatteministeren.

Kl. 13:51

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kvitterer da for, at Liberal Alliance kaster sig ind i diskussionen om, hvordan man finansierer fremtidens samfund. Det er jo altid fornuftigt, når et parti vælger at gøre det. Indtil videre har det jo været noget luftigt, om man så må sige, vi har jo kun set overskrifterne, og det er svært at se, hvilket substansmateriale der ligger under overskrifterne, og hvad det så kommer til at betyde. Men lad det være, det er jo en diskussion, vi kan få senere, og som vi jo helt sikkert også kan få, når vi så skal diskutere med hinanden, hvad det er for udfordringer, vi bliver mødt med. Derfor vil jeg også kvittere og sige, at det jo overordnet set glæder mig, at Liberal Alliance støtter regeringens kurs i forhold til at se på reformdagsordener og det spor, vi forfølger her.

I forhold til om jeg er ærlig eller ej, tror jeg i bund og grund, det kan være meget fornuftigt at være det som skatteminister. Nu står jeg ikke og siger, at det er en tåbelig skat at indføre. Fedtafgiften, fedtskatten er ganske fornuftig, bl.a. fordi den tilskynder til, at man omlægger sine vaner. Det er ikke det, der revolutionerer Danmark, det vil jeg heller ikke sige her fra talerstolen i dag, men jeg vil sige, at det er en ganske fornuftig afgift, der er blevet skruet sammen, plus at den også er med til at udfylde den finansiering, som er en forudsætning for skattereformen.

Kl. 13:52

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er jeg næsten ked af, at jeg kom med en kort bemærkning, for jeg synes sådan set, at talen var flottere end svaret, hvis jeg må sige det på den måde. Der var lidt mere skepsis i talen end i svaret, men nok om det. Jeg synes bare, det er vigtigt, man er ærlig, også i politik.

Jeg vil i øvrigt godt sende Liberal Alliances reformprogram fra august over til Skatteministeriet, hvis det ikke var kendt før i dag, bare for at det også bliver noteret derovre. Men jeg synes, man skal være ærlig. Det er jo sådan, at man har udsat nogle topskattelettelser og fastfrosset grænsen for, hvornår der skal betales topskat, og det vil sige, at folk ikke får alle de lettelser i 2011, som man skal være med til at finansiere. Er det ikke korrekt?

Kl. 13:53

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:53

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Det, der står tilbage, er jo, at den skattereform, vi har lavet nu, kommer til at give mere til den enkelte dansker, end tilfældet var før. Det er jo heller ikke sådan, hvis man ser på fedtskatten og fedtafgiften, at den slår bunden væk under de danske husholdninger, hvis det er det, der ligger i spørgsmålet.

Kl. 13:54

Formanden:

Tak til skatteministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det sker ikke.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Direktiv om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbage-

Kl. 13:57

sendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 12.01.2011).

Kl. 13:54

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet som ordfører, er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Vi behandler her i dag forslag til lov om ændring af udlændingeloven (direktiv om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold), og det er jo en række ændringer, som er afledt af Europa-Parlaments og Rådets direktiv fra december 2008 om fælles standarder og procedurer for tilbagesendelse af tredjelandsborgere, der har ulovligt ophold. Som følge af de danske forbehold skal vi her i Folketingssalen selvfølgelig selv træffe beslutning om en gennemførelse af direktivet i dansk ret, men vi er jo enige om, at Schengensamarbejdet er noget godt og noget positivt, og det bakker vi fra Venstres side op om.

Det medfører så, at tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold jo reelt har mulighed for at rejse rundt i hele Schengenområdet. Udsendelsesdirektivet fra december 2008 har til formål at understøtte et effektivt udsendelsessystem i alle EU- og Schengenlandene, sådan at man ikke blot kan rejse videre til det næste Schengenland, men at der er et ellers fornuftigt samarbejde dér.

Dette lovforslag indeholder altså på baggrund af direktivet et forslag til ændring af reglerne om længden af udrejsefrister og reglerne om udvisning med indrejseforbud, hvor der sker nogle fornuftige stramninger. Ydermere indeholder lovforslaget forslag til ændringer af forholdene omkring frihedsberøvelse og reglerne om uafhængigt tilsyn med tvangsmæssige udsendelser.

I Venstre er vi af den holdning, at en gennemførelse af udsendelsesdirektivet i dansk ret er nødvendig. Ved at lave ensrettede og effektive regler i hele Europa for udsendelse kan vi styrke medlemslandenes samarbejde og sikre, at tredjelandsborgere, der opholder sig ulovligt, hurtigst muligt kan udrejse, og forhindre gentagen ulovlig indrejse mest muligt effektivt. Derfor støtter vi selvfølgelig udsendelsesdirektivet, da det ligger i god forlængelse af Schengen og de ting, der er i Schengen i forhold til at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

I praksis har direktivet størst betydning for de medlemslande, som ikke allerede nu har et veludviklet udsendelsessystem, sådan som vi har det i Danmark, bl.a. som følge af det samarbejde, der har været mellem Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti i forhold til at sikre en effektiv udsendelse af tredjelandsstatsborgere, som har ulovligt ophold. Men i Venstre anser vi det nu også for vigtigt og afgørende, at tredjelandsstatsborgere uden ophold i et af Schengenlandene hurtigst muligt udsendes, og at de procedurer, som vi har i Danmark, og som nu i et vist omfang kan noteres i resten af Schengenlandene, gennemføres der.

Overordnet set deltager vi som sagt i Schengensamarbejdet. Derfor ønsker vi også at gennemføre direktivet i dansk lovgivning, og derfor støtter vi op om det forslag, der ligger her.

Kl. 13:57

Formanden:

Tak. Der er korte bemærkninger, først fra hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Jeg er glad for hr. Karsten Lauritzens afslutning om, at Venstre ønsker direktivet gennemført, for der er jo i høringssvarene opstået en meget klar fortolkningsuenighed, fordi det fremgår, at regeringens opfattelse er, at man har ret til at få beskikket rådgivning og bistand, som det også fremgår af direktivet at man skal efter gældende praksis, mens Advokatrådet anfører, at det har man sådan set ikke i almindelighed. Derfor anbefaler Advokatrådet, at udlændinge i overensstemmelse med direktivets ordlyd sikres adgang til gratis juridisk rådgivning eller repræsentation i alle sager vedrørende tilbagesendelse.

Jeg vil bare bede hr. Karsten Lauritzen om at bekræfte, at også denne del af direktivet efter regeringens opfattelse selvfølgelig skal implementeres i dansk lov.

Kl. 13:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Karsten Lauritzen (V):

Som jeg kan forstå det, er det en problemstilling, som Integrationsministeriet selvfølgelig har set på – man kigger jo på alle de høringssvar, der kommer ind – og man har givet de pågældende et svar. Hvis det svar ikke er tilfredsstillende, kan vi jo se nærmere på det i den udvalgsbehandling, som kommer.

Når vi har et direktiv, gennemfører vi det selvfølgelig, men det er jo altid sådan, at man skal fortolke direktivet og vælge, hvordan man vil implementere det i dansk lovgivning. Og der må jeg sige, at jeg har tillid til det, der ligger her på bordet, så hvis der ikke kommer nye oplysninger frem om det, vi behandler i dag i Folketingssalen, så ser vi ikke noget behov for at ændre det i den retning, som hr. Morten Østergaard foreslår.

Kl. 13:59

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:59

Morten Østergaard (RV):

Det direktiv, som sagen omhandler, hedder jo udsendelsesdirektivet, fordi det handler om folk, der skal sendes ud efter afslag, og den danske virkelighed er jo altså, at advokatbeskikkelsen ophører, i forbindelse med at sagen afgøres i 2. instans, altså Flygtningenævnet. Der er derfor ikke nogen juridisk rådgivning i forbindelse med udsendelsessager.

Det fremgår af direktivet, at man skal have adgang til gratis juridisk rådgivning i forbindelse med udsendelsessager. Er hr. Karsten Lauritzen enig i, at også den del af direktivet bør implementeres i dansk ret?

Kl. 13:59

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:59

Karsten Lauritzen (V):

Så tror jeg ikke, hr. Morten Østergaard hørte, hvad jeg sagde. Jeg har fuld tillid til, at når vi kigger på et direktiv og overfører det til dansk lovgivning, så gør vi det ved at overholde direktivet. Alt andet ville jo være underligt. Så når Integrationsministeriet og integrationsministeren med det lovforslag, som ligger her i dag, ikke foreslår det, som hr. Morten Østergaard foreslår og Advokatrådet foreslår, er det,

fordi det ligger inden for rammerne af det direktiv, der er, og det er jeg fuldt ud tilfreds med.

Jeg må helt ærligt indrømme, at jeg synes, at folk fra tredjeverdenslande, der har ulovligt ophold i Danmark eller et andet EU-land, skal udrejse hurtigst muligt, og så må de jo selv finde advokatbistand, hvis de ikke er tilfredse med det, der er de gældende regler i øjeblikket.

Kl. 14:00

Formanden:

Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:00

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg noterede mig, at ordføreren ikke var så detaljeret i sin ordførertale, så derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge om det, der handler om den tidsfrist, der er for udsendelse eller for frivillig udrejse. Der står der i lovforslaget, så vidt jeg kan se, 7 dage.

Kan ordføreren komme med en eller anden begrundelse for, at Venstre og ordføreren vælger at bakke op om, at det skal være 7 dage i stedet for de 15 dage, som vi har nu?

Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:00

Karsten Lauritzen (V):

Der er jo sådan, at når der er nogen, der opholder sig ulovligt i Danmark og er tredjelandsstatsborger, laver man først og fremmest en aftale om frivillig tilbagevending. Og hvis man laver en aftale om frivillig tilbagevending, er der selvfølgelig nogle flere muligheder, end hvis det skal foregå med tvang, altså frihedsberøvelse og andet, som kan være konsekvensen. Og der må jeg indrømme, at jeg synes, at hvis man som tredjelandsstatsborger, der er taget med ulovligt ophold i Danmark, har, hvad skal man sige, rent mel i posen, så indgår man en aftale om frivillig tilbagevending og de positive ting, det handler om for vedkommende, og som følger med.

Hvis man ikke har rent mel i posen, hvis man er i Danmark eller et andet EU-land med henblik på at begå kriminalitet og andet, ønsker man selvfølgelig ikke at rejse frivilligt ud, men så må man finde sig i, at det kommer til at foregå med tvang, og der er fristen så 7 dage. Det synes jeg er fuldt ud rimeligt, for min skyld behøver der ikke gå 7 dage. Altså, hvis man er taget i et land med ulovligt ophold og f.eks. har begået kriminalitet, skal man da udsendes hurtigst muligt. Så behøver der for min skyld ikke gå 7 dage, men det er så det, der ligger her.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen så når vi jo frem til sagens kerne her, for det er sådan, at hvis det foregår med tvang, har man ikke en frist på 7 dage, så er det jo straks, altså i det øjeblik man ikke vil følge det påbud, man har fået, om, at man skal rejse straks eller man skal gøre det efter 7 dage, som det står her. Så skal man gøre det frivilligt, og hvis ikke man gør det frivilligt, er det rigtigt, at man kommer på en liste og ikke får indrejsemulighed i de næste 2 år. Men sådan som vi har det i lovgivningen i dag, har man 15 dage til at få pakket sine ting frivilligt og tage af sted. Det bliver ændret til 7 dage.

Så spørger jeg igen: Hvad er det, som ordføreren og Venstre har tænkt som baggrund for og argumentation for at gå ind for det, som der står i lovforslaget her, om at ændre det fra 15 dage til 7 dage?

Kl. 14:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:02

Karsten Lauritzen (V):

Det er, fordi vi er af den opfattelse – det troede jeg egentlig også at Socialdemokratiet var – at hvis man opholder sig ulovligt i Danmark eller et andet EU-land, skal man udrejse hurtigst muligt. Så er det et spørgsmål om, hvad der praktisk kan lade sig gøre, og der må jeg sige, at jeg synes, 7 dage er rimeligt. Og når der er den mulighed at fastlægge de 7 dage, synes jeg da, at Danmark skal benytte sig af det, for folk, der opholder sig ulovligt i et land, skal jo rejse ud, det siger sig selv.

Jeg må sige, at folk, der har lovligt ophold i Danmark, er yderst velkomne til at være her og nyde de fordele, der er ved det, men når man har ulovligt ophold i Danmark eller et andet medlemsland i EU, skal man selvfølgelig udrejse hurtigst muligt, og det troede jeg sådan set også var Socialdemokratiets opfattelse af tingene.

Kl. 14:03

Formanden:

Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Grunden til, at det er relevant at spørge ind til de her 7 dage, er jo, at hvis man ikke overholder den frist, risikerer man en straf, et indrejseforbud. Så det er jo ikke ligegyldige 7 dage, og flere høringsparter, herunder Advokatrådet, påpeger, at det simpelt hen er urealistisk med de 7 dage, altså at det i mange tilfælde ikke vil kunne lade sig gøre.

Hvordan forholder ordføreren sig til det, at man opstiller en frist, som en række høringsparter siger ligeud er urealistisk, ikke kan lade sig gøre at overholde, og samtidig straffer folk for ikke at overholde den frist? Altså, man straffer folk for ikke at overholde en umulig friet

Kl. 14:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:04

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror, at Enhedslistens ordfører vil være enig med mig i, at hvis man opholder sig ulovligt i et land, er man i langt størstedelen af tilfældene vel vidende om det. Og så er man også klar over, at i nogle lande, f.eks. USA, risikerer man frihedsberøvelse og andet; man er godt klar over, at der er en risiko forbundet derved.

Det er altså et almindeligt gældende princip, at når man begår en ulovlighed, bliver man straffet for det. Sådan er det i det danske retssamfund og heldigvis i størstedelen af verden. Hvis man opholder sig ulovligt i Danmark, bliver man selvfølgelig udvist, og det skal ske hurtigst muligt. Der skal man da ikke have måneder, hvor man så kan fortsætte med at opholde sig ulovligt og måske bedrive kriminel virksomhed, som en del af de mennesker, vi sender ud, og som har ulovligt ophold, rent faktisk har gjort.

Kl. 14:05

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:05

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det var bare ikke et svar på spørgsmålet. Altså, kan ordføreren ikke se, at det er et problem at fastsætte en frist, som det for manges vedkommende vil være umuligt at overholde, samtidig med at man indfører den her sanktion, altså at man straffer nogen for ikke at overholde den frist, som de i øvrigt ikke kan overholde? For en række høringsparter siger: Det kan ikke lade sig gøre at udsende de her asylansøgere inden for de 7 dage. Altså, udrejsefristen er simpelt hen for kort. Og der er jo ikke noget i direktivet, der pålægger regeringen at vælge de 7 dage; man kunne også tage de 30 dage. Det er også det, en række organisationer anbefaler.

Kan ordføreren ikke se, at det er et problem at fastsætte en frist på 7 dage, som man straffer folk for ikke at overholde, når det reelt ikke er muligt for en række personer at overholde den her frist?

Kl. 14:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:06

Karsten Lauritzen (V):

Det er måske dér, hvor Venstre er grundlæggende uenig med Enhedslisten i forhold til udlændinge- og integrationspolitikken, og det er måske ikke en overraskelse. Når folk opholder sig ulovligt i Danmark, skal de sendes ud hurtigst muligt, og det kan godt lade sig gøre inden for 7 dage. Sidst jeg tjekkede, var det muligt at bevæge sig ud af Europa, uden at man skal have måneder til at planlægge sin rejse i, og ellers kan myndighederne som sagt hjælpe en med det, hvis man skulle komme i den situation.

7 dage synes jeg er en fuldstændig fair frist, og jeg må minde om, at vi taler om folk, som opholder sig ulovligt i Danmark eller et andet EU-medlemsland. Pr. definition skal man udrejse, når et ophold er ulovligt, og det er de personer, som det handler om, også godt klar over. Og jeg tror bestemt, det er muligt at udrejse inden for de 7 dage.

Kl. 14:06

Formanden :

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at de mennesker, der kommer til Danmark, skal have en ordentlig og en fair behandling. Det gælder, uanset om det er gæster, indvandrere eller asylansøgere.

EU og dens fælles ydre grænse gør, at det er afgørende, at der kommer ens grundlag for behandlingen af asylansøgere i hele Europa, og derfor mener vi i Socialdemokratiet, at det er tilfredsstillende, at der med L 107 bliver etableret en ensartet håndtering af de afviste asylansøgere, der skal hjemsendes. Der er dog et par ting, jeg godt vil påpege ved lovforslagets konsekvenser. For det første er det godt, at der etableres tilsyn med den måde, som politiet foretager tvangsmæssige udvisninger på, og det er udmærket, at det er Folketingets Ombudsmand, der foretager dette tilsyn. Det ser ud til at være en klar forbedring af retstilstanden for de afviste asylansøgere.

Men det er en kompliceret lovtekst med mange paragraffer, og som det skinner igennem, gøres der opmærksom på i høringssvarene, at regeringen og Dansk Folkeparti benytter chancen til at foretage stramninger af udlændingelovgivningen, som kan vise sig at være unødvendige, uhensigtsmæssige eller direkte umulige at administrere. Det gælder specielt på to punkter, nemlig nedsættelsen af fristen for frivillig udrejse fra 15 dage til 7 dage, sammenholdt med at konsekvensen for ikke at udrejse frivilligt er, at der idømmes 2 års indrejseforbud i hele Schengenområdet. Det fremgår dog af teksten, at der ved samarbejde med politiet i forbindelse med frivillig hjemsendelse kan ske en forlængelse af fristen. Det er bare noget uklart, hvad der skal til for, at det kan kaldes samarbejde, og hvor lang tid sådan en sådan forlængelse kan være.

Nogle af de spørgsmål, der presser sig på, er: Hvad er det, der gør, at det er nødvendigt at ændre udrejsefristen, og hvordan fortolkes mulighederne for forlængelse? Det vil jeg bede ministeren om muligt sige noget om i dag, og ellers vil jeg stille et spørgsmål efterfølgende. Jeg vil så oplyse, at såfremt det ikke er et tilfredsstillende svar, vil Socialdemokraterne stille ændringsforslag med henblik på, at fristen fastholdes uændret på de nuværende 15 dage.

Så samlet set vil Socialdemokratiet støtte forslaget, men vi deler den bekymring, som Dansk Flygtningehjælp og Advokatrådet har givet udtryk for.

Kl. 14:09

Formanden:

Tak for det. Så er der en kort bemærkning, og det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:09

Martin Henriksen (DF):

Tak. Det er ren nysgerrighed. Når man hører SF og Socialdemokraterne tale udadtil på tv osv. om udlændingepolitik og SF's asylpolitik, hører man dem tale om, at de vil bevare den politik, der er, og at de vil bevare den stramme asylpolitik. Men når man så hører på Socialdemokraterne inde i Folketingssalen, kan man kun høre beklagelser over, at det hele er for stramt, og at nu skal vi lige passe på, og at Socialdemokraterne også godt lige må trække i den anden retning. Jeg kunne bare godt tænke mig at vide, hvorfor man siger to forskellige ting afhængig af, hvor man står henne.

Kl. 14:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu ved jeg ikke, om hr. Martin Henriksen har hørt, hvad jeg har sagt, det lyder i hvert fald ikke sådan. For jeg har på intet tidspunkt sagt, at vi skulle slappe af på noget felt her. Det, som jeg har kritiseret eller i hvert fald har spurgt ind til, er, hvorfor der skal ske en stramning fra de nuværende 15 dage til 7 dage – og ikke noget andet.

Kl. 14:10

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:10

Martin Henriksen (DF):

Det synes jeg ikke rigtigt var et svar. Det her regulerer jo bl.a. udrejsefristen og udrejsemulighederne for asylansøgere. Men jeg mener også, at jeg hørte den socialdemokratiske ordfører sige, at EU skulle bestemme mere på asylområdet, end hvad der er tilfældet i dag. Så vil jeg bare lige høre, om ikke ordføreren kunne være lidt mere præcis om, hvad det er, EU mere skal bestemme på asylområdet i forhold til sådan, som det hænger sammen i dag.

Kl. 14:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10 Kl. 14:13

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen jeg ved ikke, hvordan Dansk Folkepartis ordfører kan få den opfattelse. Altså, hvis jeg skulle sige noget positivt om det her, er det, at det vil betyde, at EU sikrer, at der kommer en ensartet håndtering af asylspørgsmålet i hele Europa. Og så vidt jeg kan se ud af den tekst, der er om lovforslaget, sker der ikke væsentlige ændringer i Danmark bortset fra de her par punkter, som jeg har taget fat i. Og der har EU jo givet nogle videre rammer end dem, som Danmarks regering sammen med Dansk Folkeparti har valgt at lægge sig fast på.

Kl. 14:11

Formanden:

Så er det hr. Karsten Lauritzen med en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil godt spørge Socialdemokraternes ordfører, om Socialdemokraternes ordfører kan forklare, hvorfor man fra EU's og Europa-Parlamentets side – og fra de andre aktører, der har været inde over – har givet den mulighed for at sige det med spændet fra 7 dage til 30 dage. Kunne man ikke forestille sig, at det var, fordi man fra EU's side vurderer, at det er muligt at få lavet en frivillig udrejse inden for 7 dage? Hvis ikke det var muligt, havde man vel ikke fastsat den mulighed i direktivet.

Kl. 14:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:12

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er sikker på, at der sidder gode mennesker i EU, og sådan som jeg ser det, har de jo også lagt nogle vide rammer. Altså, de siger jo, at man kan fastsætte fristen fra mellem 7 dage til 30 dage. I Danmark har vi en lovgivning, der siger 15 dage i dag, og derfor er det også uforståeligt for mig, at der så ligger et forslag om, at det skal ændres. Det ligger jo fuldstændig inden for rammerne af det, som EU-direktivet siger.

Kl. 14:12

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:12

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo fair nok. Jeg var bare af den opfattelse, at Socialdemokraterne var enige med regeringen i, at når man opholder sig ulovligt i et land, skal man udrejse hurtigst muligt. Det er fair nok, hvis fristen på 7 dage ikke kan overholdes. Men jeg formoder bare, at når EU – nu er jeg ikke klar over det – givetvis med socialdemokratiske stemmer i Europa-Parlamentet har stemt for de her ting og sagt, at fristen kan ligge på mellem 7 dage og 30 dage, er det, fordi det er muligt at udrejse under ordnede vilkår inden for 7 dage. Og når man opholder sig ulovligt, skal man vel udrejse hurtigst muligt. Er den socialdemokratiske ordfører ikke enig i det?

Kl. 14:13

Formanden:

Ordføreren.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jo, jeg er fuldstændig enig i, at hvis man opholder sig ulovligt, skal man udrejse hurtigst muligt. Det, der er problemet her, er, at vi jo ikke bare taler om enkeltpersoner, det kan meget vel dreje sig om familier, som er i situationer, hvor det ikke er muligt for dem at komme af sted inden for de 7 dage. Det er i hvert fald det, som er beskrevet i høringssvaret fra Dansk Flygtningehjælp, og det vælger jeg at tro på, eftersom de er dybt involveret i de her sager, som virkelig er ude i virkeligheden i dag.

Det er derfor, vi holder fast i, at vi mener, at det stadig væk bør være de 15 dage, der skal gælde.

Kl. 14:13

Formanden :

Tak til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Lovforslaget og direktivet har den afgørende betydning, at de forpligter EU-landene til at sikre, at tredjelandsstatsborgere uden lovligt ophold meddeles en afgørelse om tilbagesendelse og om nødvendigt udsendes tvangsmæssigt af Schengenområdet, herunder Danmark. Schengensamarbejdet medfører, at udlændinge fra et ikke-EU-land med ulovligt ophold reelt har mulighed for at rejse rundt i hele området. Her kommer direktivet ind og skal understøtte et forhåbentlig effektivt udsendelsessystem i alle EU- og Schengenlande. Når nu de åbne grænser i EU imod Dansk Folkepartis vilje er vedtaget og er en realitet, er dette punkt en lappeløsning, men dog et forsøg på en løsning på et meget alvorligt samfundsproblem.

Der skal dog ikke herske nogen tvivl om, at national grænsekontrol eventuelt kombineret med f.eks. et forslag som dette ville medføre markante forbedringer af retssikkerheden for almindelige, fredelige borgere. Grænsekontrol er Folketingets EU-venlige partier desværre enige om ikke at gennemføre til trods for de åbenlyse politimæssige fordele, det ville give i forbindelse med bekæmpelse af international og grænseoverskridende kriminalitet. Og i dette tilfælde ville national grænsekontrol fungere som endnu et værn imod illegale indvandrere. Men hvorfor lytte til den sunde fornuft, når man kan lytte til EU? synes at være EU-fløjens motto her i livet. Når nu vi har dette EU, trækker dette trods alt i den rigtige retning, men det kunne være meget bedre og meget mere effektivt.

I forbindelse med illegale indvandrere og mere præcis i forbindelse med asylansøgere følger lovforslaget desuden op på regeringens aftale med Dansk Folkeparti fra den 15. marts 2010. Det sker ved meddelelse af indrejseforbud til afviste asylansøgere, der ikke udrejser frivilligt inden udrejsefristen. Det er uacceptabelt, at afviste asylansøgere nægter at efterkomme danske myndigheders afgørelser og nægter at opfylde pligten til at udrejse. På den baggrund skal afviste asylansøgere, som ikke vil følge en afgørelse, gives et indrejseforbud. Indrejseforbuddet vil blive meddelt for 2 år og i gentagelsestilfælde for 5 år og vil gælde for hele EU- og Schengenområdet, herunder altså også for Danmark.

I Dansk Folkeparti har vi tilkendegivet, at vi helst havde set, at Danmark havde anvendt den canadiske model, hvor afviste asylansøgere, der ikke frivilligt udrejser, får et indrejseforbud for bestandig, for evigt, men når det er sagt, er det her et skridt i den rigtige retning. Vi har noteret os, at selv om udrejsefristen i visse tilfælde vil blive længere end i dag, vil de pågældende tredjelandsstatsborgere til gengæld blive udvist med indrejseforbud, hvis de ikke udrejser i overensstemmelse med fristen. Der er altså en række fornuftige tiltag.

Vi har dog en række spørgsmål, som vi gerne vil have belyst nærmere under udvalgsbehandlingen. Vi ønsker at spørge ind til EU-Domstolens rolle i forhold til dansk udlændingepolitik, og om den rolle udvides med dette lovforslag på trods af vores retsforbehold. Vi vil også spørge ind til udrejsefristen for EU-borgere, som foreslås præciseret med dette lovforslag. Det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at f.eks. illegale udenlandske hjemløse – EU-borgere eller ej – udvises fra Danmark, og her vil vi gerne være sikre på, at lovforslaget ikke medfører en svækkelse af myndighedernes muligheder for at hjemsende illegale udenlandske hjemløse. Det er sådan set vanskeligt nok, som det er i dag.

Umiddelbart vurderer vi i Dansk Folkeparti, at lovforslaget samlet set medfører en skærpelse af den nuværende retstilstand, og vi er positivt indstillet og hælder til et ja. Vi har dog som sagt nogle bekymringer, men dem spørger vi ind til, og så håber vi, at vi får nogle gode svar.

Kl. 14:17

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:17

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Overordnet set er det jo godt at få nogle fælles rammer i EU for håndtering af tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere. Der ligger et direktiv her, som skal implementeres, og der er nogle gode takter i det, som vi læser det. Men selve processen med implementeringen af direktivet rejser nogle spørgsmål, inden vi overhovedet kigger på selve indholdet.

Det fremgår, at direktivet er et par år gammelt, og at regeringen allerede i juni 2009 meddelte, at man ville implementere det. Derfor må vi under behandlingen stille det enkle spørgsmål, hvorfor vi først behandler det nu, og endnu et spørgsmål: Hvorfor skal vi igen se de meget korte høringsfrister, og også når der egentlig skulle være rigtig god tid? Den korte høringsfrist giver jo det praktiske problem, at mange af de hørte ikke kan nå at svare, og desværre giver det også et indtryk af, at det ikke betyder noget, om der bliver brugt ressourcer på svarene, for de skal nok ikke bruges til noget. Det er en uacceptabel måde at håndtere den høringsfrist på, som er en del af den lovgivningsproces, vi arbejder med.

Som nævnt er det som udgangspunkt godt at få nogle fælles regler på området. Jeg forstår bare ikke, hvorfor regeringen skal vælge den allermest restriktive udlægning af direktivet, når lovforslaget så skal udformes. Kunne vi ikke for en gangs skyld få lov til at arbejde med et lovforslag, der ikke er så hårdt som muligt, men så godt som muligt?

Et af de konkret gode tiltag i direktiv og lovforslag er etablering af tilsynet med tvangsmæssige udsendelser. Det er en meget velkommen ordning, som vi må give gode rammer for at få til at fungere.

Etablering af minimumsfrister for udsendelse er et fremskridt, men her ses det, at den konkrete udformning er restriktiv. Ifølge direktivet skal der være en frist på mellem 7 og 30 dage. Det bliver så til to frister: 7 eller 30 dage. Det kan altså gøres bedre. Helt enkelt kunne vi starte med ikke ligefrem at gøre det værre for en del af de berørte borgere.

Der er rejst en række spørgsmål i høringssvarene i forbindelse med fristerne. Det gælder bl.a. den situation, at problemerne med udsendelsen skyldes hjemlandet og ikke den, der skal hjemsendes. Er det rimeligt at lægge de fulde konsekvenser af den manglende udrejse på den borger? bliver der spurgt. Vi er nødt til at få belyst alle aspekter af dette, herunder om de her foreslåede regler er i overensstemmelse med, hvad vi ellers er forpligtet på.

Høringssvaret fra Danske Advokater rejser spørgsmål om frihedsberøvelse, og de spørgsmål skal også med i behandlingen. Høringssvaret fra Institut for Menneskerettigheder rejser spørgsmålet om proportionalitetsprincippet som en del af forudsætningerne for, at loven lever op til de menneskeretlige forpligtelser. Jeg forventer derfor, at vi undervejs kommer til at tage stilling til en mere konkret udmøntning af reglerne, så det sikres, at anvendelsen af loven bliver

Jeg har altså en række spørgsmål og en række bekymringer omkring udmøntningen af det lovforslag, der ligger her, og også en holdning til, at det ikke nødvendigvis skal være barsk. Det er bedre, at det er godt og reflekterer nogle holdninger til, hvordan vi synes det skal gøres. Jeg forventer at stille en lang række spørgsmål til besvarelse i løbet af processen med lovforslaget. Jeg håber, vi bliver klogere på det og får mulighed for eventuelt også at stille ændringsforslag på de punkter, hvor vi kan være uenige om det.

Til sidst et stille håb om, at vi faktisk får en behandling af lovforslaget, og at det ikke kun bliver kørt igennem.

Kl. 14:20

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:20

Martin Henriksen (DF):

Tak. Her kan man også undre sig over, at der er så stor forskel, når SF taler udadtil i forhold til udlændingepolitikken, og når man taler indadtil i forhold til udlændingepolitikken. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge nu, hvor man mener, at der bliver stillet for strenge krav, i forhold til hvornår en person skal rejse ud af Danmark: Hvor lang tid synes Socialistisk Folkeparti så man skal give en person, der opholder sig ulovligt i Danmark, til at pakke sine ting sammen og finde vej ud af det land, som vedkommende opholder sig ulovligt i?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:21

Meta Fuglsang (SF):

Det, jeg har forholdt mig til i forbindelse med det her, er to ting. Den ene ting er, at det direktiv, vi skal implementere, giver mulighed for frister på op til 30 dage. Den anden ting, jeg forholder mig til, er, at de personer, der skal udsendes, kan være i meget forskellige situationer, og det vil sige, at man jo – sådan som jeg pegede på i min ordførertale - kan være i den situation, at den udsendelse, der bliver stoppet, ikke afhænger af dem, der skal udsendes, men af det hjemland, der skal tage imod dem.

Det, jeg forventer, er, at vi får en diskussion om nuancerne, sådan at man kigger på de borgere, der er i forskellige situationer, og forholder sig til, hvad der skal til, for at det er rimeligt for dem. Der er nemlig ikke et entydigt svar på, hvad en rimelig frist er, men der er et krav om, at vi behandler de mennesker, der skal hjemsendes, ordentligt.

Kl. 14:21

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:21

Martin Henriksen (DF):

Der er vi sådan indrettet i Dansk Folkeparti, at vi synes, førstehensynet må være til den danske befolkning, og når der er nogen, der opholder sig ulovligt i Danmark, er det jo ikke urimeligt, at man tager det udgangspunkt, at så skal de også rejse ud af landet.

Jeg kan så forstå, at Socialistisk Folkeparti mener, man stiller krav om, at de skal rejse for hurtigt ud af landet, og så er det jo ikke urimeligt, at jeg så spørger, hvor lang tid Socialistisk Folkeparti så vil give dem, der opholder sig ulovligt i landet. Hvor lang tid skal de have for at kunne pakke deres ting sammen og rejse ud af det land, som de opholder sig ulovligt i? Det må man jo være i stand til at kunne give et klart svar på.

Kl. 14:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:22

Meta Fuglsang (SF):

Jeg ved ikke, om det er et urimeligt spørgsmål, men det er i hvert fald et spørgsmål, som viser en total forenkling af de problemstillinger, der er i forbindelse med de borgere, der skal hjemsendes, og det afspejler måske den holdning, Dansk Folkeparti har til, hvordan der skal arbejdes med de her sager.

I SF mener vi selvfølgelig, at der skal være nogle fælles regler; der skal være en grænse med hensyn til, hvornår man skal hjemsendes, men vi mener også, det skal tages alvorligt, at der kan være mange forskellige grunde til, at man skal hjemsendes, og at det på forskellige tidspunkter kan være svært at blive hjemsendt. Så det er sådan set det, vi gerne vil diskutere, og egentlig synes jeg, det er et rimeligt ønske i en politisk proces, at man drøfter politisk: Hvad skal der ske med det her? Hvis det er et spørgsmål om, at det her bare skal køres igennem, fordi der er 90 mandater til det, så behøver vi ikke at diskutere det så meget, men det synes jeg ville være en meget beklagelig situation.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det hr. Naser Khader som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Som flere ordførere har været inde på, gennemfører lovforslag nr. L 107 ændringer af udlændingeloven som følge af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold. De nye regler gælder både afviste asylansøgere og tredjelandsstatsborgere, der har fået afslag på opholdstilladelse f.eks. på grundlag af familiesammenføring, arbejde eller studier.

Egentlig behøvede vi ikke at indføre direktivet, dels fordi direktivet ikke er bindende for Danmark på grund af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, dels fordi vi i Danmark i modsætning til mange andre lande har et veludviklet udsendelsessystem. Men direktivet udgør en udbygning af Schengenreglerne, og Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet taler for, at Danmark gennemfører direktivet i dansk ret, og hvis vi ikke gennemfører direktivet i dansk ret, kan det principielt ikke udelukkes, at vi ikke kan deltage i det samarbejde, og det vil vi gerne. Vi synes, Schengensamarbejdet er et godt samarbejde.

Direktivet af 16. december 2008 skal med andre ord understøtte et effektivt udsendelsessystem i alle EU- og Schengenlande. Det forpligter alle landene til at sikre, at tredjelandsstatsborgere uden lovligt ophold meddeles en afgørelse om tilbagesendelse og i yderste tilfælde også tvangsmæssig udsendelse af Schengenområdet.

Lovforslaget indeholder på baggrund af direktivet forslag til ændring af reglerne om længden af udrejsefrister og reglerne om udvisning med indrejseforbud. Fremover skal en afgørelse om tilbagesen-

delse indeholde en udrejsefrist på mindst 7 dage, dog en straksudvisning, hvis den pågældende er til fare for landets sikkerhed, eller hvis ansøgningen er åbenbart grundløs. Det foreslås også, at indrejseforbud skal meddeles for 2 år, hvis det meddeles, fordi en udrejsefrist er overskredet, eller fordi der er forhold, der gør, at udrejsefristen skal fastsættes til straks.

Lovforslaget indeholder også et forslag om, at frihedsberøvelse med henblik på udsendelse normalt ikke må finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 måneder. Retten kan dog forlænge dette tidsrum i op til 18 måneder, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Så alt i alt er det et godt lovforslag, som følger op på et direktiv, hvor vi får fælles standarder og procedurer for udsendelse, som vi i Det Konservative Folkeparti støtter.

Kl. 14:26

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:26

Morten Østergaard (RV):

Som det fremgår af debatten, er der jo en vis diskussion om, om direktivet nu implementeres så direkte, som ordføreren lægger op til. Men jeg kunne godt tænke mig at stille hr. Naser Khader et spørgsmål.

Jeg tror, at alle, der har fulgt debatten her under den nuværende regering, er klar over, at man udsender folk, lige så hurtigt man kan slippe af sted med det. Og derfor er det selvfølgelig lidt besynderligt, at når man havner i den situation, at man er nødt til at frihedsberøve folk igennem mange måneder – det er jo typisk, fordi det land, de skal udrejse til, ikke vil modtage dem, og at der mangler papirer – så vælger man med lovforslaget her nu at sætte en grænse på 18 måneders frihedsberøvelse, hvor der hidtil ikke har været nogen grænse i dansk ret. Landsforeningen af Forsvarsadvokater peger på, at det indtil videre har været domstolene, der satte grænsen, og de henviser til, at landsrettens smertetærskel normalt ligger på 12-13 måneder.

Der spørger jeg bare hr. Naser Khader: Hvad er baggrunden for, at man nu mener, at domstolene hidtil har været alt for milde i forhold til at spærre folk, man ikke kan sende ud, inde, og at grænsen derfor skal sættes til 18 måneder?

Kl. 14:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:27

Naser Khader (KF):

Det er jo ikke alle, der skal udsendes, der bliver frihedsberøvet, det skal vi lige understrege; det er jo ikke alle, der bliver det. Der er grunde til, at nogle bliver det. Det normale vil være 6 måneder, men så er der i yderste konsekvens den mulighed, at det kan være i op til 18 måneder.

Men det, jeg synes er vigtigt, er, at folk, der ikke har lov til at være her, rejser ud så hurtigt som muligt, så de ikke risikerer en frihedsberøvelse.

Kl. 14:28

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:28

Morten Østergaard (RV):

Når man vælger at fastsætte en frist, der ligger 50 pct. over det, der ligesom er gældende ret, må der jo være en årsag til det. Når vi nu ved, at VK-regeringen har brugt alle bestræbelser på at udsende folk, som man kunne slippe af med, har det jo på sæt og vis noget imod

sig, at man skulle have nogen siddende i 1½ år, hvis det land, de skulle sendes ud til, gerne vil modtage dem.

Derfor spørger jeg bare igen hr. Naser Khader: Er det, fordi domstolene har været for blødsødne, at man vælger at fastsætte det til 18 måneder, når nu gældende praksis ligger på omkring 12-13 måneder?

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Naser Khader (KF):

Altså, det er jo ikke et mål i sig selv, at folk bliver frihedsberøvet så længe som muligt. Det er jo ikke målet i sig selv, men muligheden skal være der.

Det, jeg synes er vigtigt, er, at folk rejser hjem så hurtigt som muligt, når de ikke har lov til at være her. Og så vil jeg ikke blande mig i domstolenes afgørelser.

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:29

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Vi fik ikke et svar på spørgsmålet, nemlig hvorfor vi skal sætte grænsen op til de her 18 måneder. Grunden til at stille spørgsmål til det er bl.a., at Advokatrådet i deres høringssvar sådan set advarer imod det, fordi det kan være i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Så hvorfor sætte grænsen op til 18 måneder?

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Naser Khader (KF):

Som sagt er det normale 6 måneder.

Igen: Det er jo ikke et mål i sig selv, at folk bliver frihedsberøvet. Hvis de ikke har lov til at være her, synes jeg, det vigtigste er, at de rejser hjem så hurtigt som muligt. Men muligheden er der, og det normale er 6 måneder. Så kan der være nogle omstændigheder, der gør, at det kan være op til 18 måneder.

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:30

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er da stadig væk ikke noget svar: Det normale er, at det er 6 måneder, folk skal hjem så hurtigt som muligt osv.

Hvorfor 18 måneder? Hvad er det for nogle situationer, hvor det giver mening at frihedsberøve mennesker i 18 måneder? Og hvad er ordførerens holdning til, at man faktisk i Advokatrådets høringssvar advarer imod det, fordi det kan være i strid med menneskerettighedskonventionen?

Kl. 14:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Naser Khader (KF):

Igen: Det er ikke et mål i sig selv at frihedsberøve folk. Det, der er vigtigt, er, at de, når de ikke har lov til at være her, rejser ud så hurtigt som muligt. I henhold til direktivet kan de frihedsberøves i op til 6 måneder, og så kan der være nogle omstændigheder, nogle undtagelser, hvor det kan være i helt op til 18 måneder.

Kl. 14:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører

Kl. 14:31

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Rådet vedtog i december 2008 det såkaldte udsendelsesdirektiv, som skulle implementeres senest den 24. december 2010. Danmark er undtaget fra direktivet på grund af vores forbehold, og vi har ikke deltaget i tilblivelsen af det. Men da det også er en udbygning af Schengenreglerne, kan Danmark træffe afgørelse om at gennemføre direktivet i dansk ret, og hvis vi ikke gør det, ja, så må de andre Schengenlande overveje, hvilke foranstaltninger der skal træffes – i yderste konsekvens, at vi skal træde ud af Schengensamarbejdet. Derfor er det jo, at regeringen foreslår at implementere direktivet med virkning fra den 1. marts 2011.

Det illustrerer sådan set lidt vores forbehold for retlige og indre anliggender, nemlig at når resten af EU laver fælles regler på det her område, så må Danmark passivt se til og overveje, om det, de er blevet enige om, er noget, vi finder anvendeligt i Danmark. Det havde naturligvis været at foretrække, at vi havde været en del af den politiske proces og tilblivelsen af de regler. Men det er positivt, at regeringen nu ønsker direktivet implementeret i dansk ret. Vi synes i et og alt, at vi skal søge på udlændingeområdet at tilnærme os de fælles EU-regler, der er, og særligt selvfølgelig, når det har med asyl at gøre, fordi der jo kun er én flygtningekonvention, og det jo typisk er folk fra de samme områder, det drejer sig om.

Her drejer det sig altså om tredjelandsborgere, folk uden for EU/EØS og Norden, der opholder sig ulovligt i et Schengenland. I direktivet angives regler for bestemmelser om udrejse og udvisning, hvor der skal gives frister fra 7 dage til 30 dage, der kan forlænges, hvis særlige forhold taler derfor. Hvis udlændinge ikke udrejser, jævnfør fristen, så kan man give et indrejseforbud oven i udvisningen, medmindre der er andre forhold, der taler imod, f.eks. menneskerettighedskonventionens bestemmelser omkring familiens enhed. Afgørelserne skal overbringes skriftligt og med de vigtigste afgørelser i oversættelse på relevante sprog.

Så det interessante: Direktivets artikel 13, stk. 3 og 4, giver ret til repræsentation og rådgivning, hvilket medlemsstaten skal stille til rådighed gratis. Det påstås så i lovforslaget, at Danmark lever op til den standard, men det viser der sig altså at være delte meninger om, når man læser høringssvarene. Eksempelvis finder Advokatrådet det tvivlsomt, om Danmark lever op til de to artikler i direktivet, fordi advokathjælpen jo ophører efter Flygtningenævnets afgørelse og afslag, og der dermed ikke er rådgivning eller advokatbeskikkelse i forbindelse med selve udvisningsforløbet. Det er der så i øvrigt heller ikke ved ansøgning om familiesammenføring og arbejdstilladelse og for studiesøgende.

Så lægges der op til, at udlændinge kan frihedsberøves, hvis der er væsentlige grunde, der taler for det, i op til 6 måneder, og det kan forlænges i op til 18 måneder i særlige tilfælde.

Vi anbefaler fra Det Radikale Venstres side, at der gives en gratis juridisk rådgivning, jævnfør direktivets artikel 13, og så synes vi også, at det er afgørende, når man nu vælger at gå ind at lovfastsætte frihedsberøvelsen, jævnfør direktivet, at man så forholder sig til, hvad den gældende praksis er i Danmark. Den beskrives slet ikke i lovforslagets bemærkninger, men jævnfør det høringssvar, der ligger fra Landsforeningen af Forsvarsadvokater, er det altså 12-13 måneder, der ligesom er landsrettens smertegrænse for, hvor lang tid man kan have udviste borgere i Danmark frihedsberøvet.

I den sammenhæng er det jo altså, at man må undre sig lidt over situationen, fordi, som jeg var inde på i diskussionen med hr. Naser Khader, er der jo ingen, der mistænker den nuværende regering for at holde på afviste asylansøgere. Derfor er situationen jo også den, at når folk ikke kan sendes ud, er det i al væsentlighed, fordi modtagerlandene ikke vil modtage dem, og fordi der kan være problemer med rejselegitimation. Der kan man sådan set stille det spørgsmål, om man overhovedet er inden for direktivets ramme, fordi frihedsberøvelse jo kun må anvendes, hvis man rent faktisk har mulighed for at effektuere udsendelsen. Det betyder altså, at man jo ikke bare kan spærre folk inde, hvis man ikke har nogen realistisk chance for at få den udsendelse gennemført. Det er der, hvor man kan sige, at landsrettens grænsedragning er interessant, fordi der har man altså indtil videre sagt, at hvis frihedsberøvelsen har varet mere end 1 år, har vi ligesom nået grænsen for, hvornår man med rimelighed kan sige, at det er sandsynligt, at man vil kunne gennemføre udsendelsen. Den vælger man så nu bare pr. lov at sætte op til 18 måneder og stik modsat det, hr. Naser Khaders sagde, sådan set at blande sig meget direkte i domstolenes arbejde.

Så er der spørgsmålet om udrejsefristerne og straksudvisningen af kriminelle. Der vil vi gerne opfordre til, at man ikke sidestiller alle med ulovligt ophold med kriminelle og bruger samme procedure, f.eks. ved afvisning af åbenlyst grundløse ansøgninger. Det er jo altså ikke kriminalitet at søge om asyl i Danmark, heller ikke selv om det viser sig ved nærmere efterforskning, at det er en åbenbart grundløs ansøgning. Det gør ikke dem, der søger, til kriminelle, og det er besynderligt, at regeringen her vil sidestille dem med kriminelle og bl.a. give et indrejseforbud i 2 år, der jo fungerer som en slags straf.

Vi anbefaler en større fleksibilitet, der tager hensyn til den enkelte og familiens forhold, også i forbindelse med asylansøgningen, og også for at fremme frivilligheden, som sådan set er direktivets grundpræmis: at man i enhver sammenhæng skal søge at fremme frivillig udrejse. Derfor støtter vi også Dansk Flygtningehjælps forslag om en fortrydelsesret: Hvis man ikke har samarbejdet, men ombestemmer sig, inden fristen er overskredet, skal man ikke rammes af et udrejseforbud.

Så vi er tilhængere af direktivet, men finder, at implementeringen på en række områder er mangelfuld og unødig hård i forhold til opgaven med at fremme frivillig udrejse.

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Indledningsvis vil jeg lige nævne, at en række høringsparter endnu en gang påpeger, at høringsfristen har været for kort, og som flere af høringsparterne også påpeger, er jo det sådan, at det direktiv, som ligger til grund for lovforslaget, altså blev vedtaget i 2008, så det er næppe kommet som et chok for nogen, at vi skulle vedtage det her lovforslag, eller at det skulle til behandling. Man må sige, at selv om vi har set eksempler på endnu kortere høringsfrister på integrationsministerens område, er det her med de meget korte høringsfrister godt nok en uheldig tradition, man er ved at få opbygget fra integra-

tionsministerens side. Det er ikke ligefrem respekt for folkestyrets arbejde, der kommer til udtryk fra ministerens side.

Der er ikke nogen tvivl om, at forslaget faktisk indeholder et par forbedringer i forhold til den gældende danske lovgivning. F.eks. bliver den enkelte udlændings retssikkerhed styrket, eftersom der fremover skal ligge en skriftlig begrundelse for beslutningen om udsendelse, og det er også positivt, at der fremover indføres en uafhængig og upartisk kontrol med hele udsendelsesområdet, i kraft af at Ombudsmanden får tilsyn.

Men som debatten måske også har afspejlet, indeholder det her forslag altså også en række alvorlige forringelser. Advokatrådet og Danske Advokater kritiserer bl.a. udrejsefristen på 7 dage ved udsendelse af statsborgere uden for EU og EØS. Især for afviste asylansøgere vurderes det jo altså i mange tilfælde at være fuldstændig umuligt at få en udrejse i stand så hurtigt – ikke nødvendigvis fordi den enkelte asylansøger modarbejder, men f.eks. fordi man kan have problemer med at få hjemrejsen på plads osv. Som Dansk Flygtningehjælp påpeger, nærmer det sig faktisk at være en straf for overhovedet at søge asyl.

Grunden til, at det her er relevant at diskutere, er jo, at man kan blive straffet med et indrejseforbud, hvis man ikke overholder den her frist på 7 dage. Man lægger altså op til at ville straffe mennesker for ikke at kunne overholde en frist, som det er umuligt at overholde. Det er da et retssikkerhedsmæssigt problem. Det undrer mig, at man ikke fra regeringens side går op i det.

Derudover påpeger Landsforeningen af Forsvarsadvokater, at fastsættelsen af en maks. tid på 18 måneder for frihedsberøvelse reelt er en stramning, også selv om man måske umiddelbart skulle tro, at en maks. tid ville give en bedre beskyttelse. Men ifølge forsvarsadvokaterne kommer domstolene jo altså i dag ikke i nærheden af at forlænge frihedsberøvelsen af udlændinge op til de 18 måneder, og derfor foreslår man også, at der sættes en væsentlig lavere grænser.

Danske Advokater skriver i deres svar – og det synes jeg er værd at bemærke – at de simpelt hen er bekymrede for, at muligheden for at frihedsberøve folk i op til 18 måneder, hvis der er problemer med at fremskaffe den nødvendige rejselegitimation osv., simpelt hen kan være i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Jeg ved ikke, om konventioner er noget, man går op i fra regeringens side. Nu kan vi se, at der lige har været en sag, hvor Belgien er blevet dømt, og derfor bliver Danmark også nødt til at ændre praksis. Jeg har ikke indtryk af, at man interesserer sig særlig for det i ministeriet, men jeg syntes alligevel, at jeg ville nævne det.

Enhedslisten støtter ikke forslaget.

Kl. 14:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Karsten Lauritzen.

Karsten Lauritzen (V):

Enhedslistens ordfører virker meget overbevist om, at en udrejsefrist på 7 dage er fuldstændig umulig at indfri, fuldstændig umenneskelig og umulig. Så bliver jeg bare nødt til at spørge Enhedslistens ordfører, hvordan Enhedslistens ordfører forestiller sig, at det kan være muligt, at man kan lægge spændet mellem de 7 dage og de 30 dage, som der altså er i direktivet. Der må jo være en tanke bag ved, at den nedre grænse er de 7 dage, som man så har valgt at lægge sig op ad i lovforslaget. Kunne Enhedslistens ordfører ikke forestille sig, at man har foretaget den vurdering, at 7 dage godt kan lade sig gøre i forhold til det forarbejde, der ligger i EU forud for direktivet?

Kl. 14:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 14:41 Kl. 14:44

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

En af de grunde til, at det er fornuftigt at lave en høringsperiode, der rent faktisk giver mulighed for, at de relevante parter kan komme med indspark, er jo, at der nogle gange kommer noget godt ud af at lytte til andre mennesker end sig selv. Noget af det, der er kommet ind i den stak med høringssvar, som jeg her står med, er jo en række organisationer, som siger nej. Der har faktisk været tilfælde, hvor det ikke var muligt inden for de her 7 dage at få en udrejse i stand. Det vil sige, at organisationerne advarer – det er Advokatrådet f.eks. – og siger: Vi risikerer altså at straffe mennesker for noget, som de reelt ikke har mulighed for at leve op til.

Jeg ved godt, at man fra regeringens side ikke interesserer sig særlig meget for høringssvar, altså ikke interesserer sig særlig meget for, hvad alle mulige parter uden for regeringen kunne have af viden, men det gør jeg, og jeg lægger altså bl.a. mærke til, at der bliver advaret imod de tilfælde, hvor det ikke vil være muligt at leve op til den her 7-dages-frist. Jeg synes, at det er alvorligt, at man vil straffe folk for noget, de ikke har mulighed for at leve op til.

Kl. 14:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:42

Karsten Lauritzen (V):

Det lyder nærmest på Enhedslistens ordfører, som om det at opholde sig ulovligt i et land skal man bare sige undskyld for, og hvis man ikke overholder udrejsefristen, skal man sige undskyld en gang til, og så går det nok, og så kan man jo rejse ind. Jeg forstår ikke, hvorfor Enhedslistens ordfører ikke vil forholde sig til, at det skal have en konsekvens, når man ikke overholder den lovgivning, og at når man er i et land, skal man som sagt have lovligt ophold, og ellers skal man udrejse. Det var det ene.

Det andet, jeg vil spørge Enhedslistens ordfører om, er, at det er rigtigt, at der står de her ting nævnt i høringssvarene, som ordføreren nævner, men er ordføreren så ikke enig i, at i langt størstedelen af tilfældene vil det være muligt at lave en udrejse inden for de 7 dage? Så kan man altid komme og sige, at der kan være nogle enkelte, hvor det ikke kan lade sig gøre, men det kan det i langt størstedelen af tilfældene, og det er jo det, vi må lovgive efter, og ikke laveste fællesnævner. Kan ordføreren ikke bekræfte det?

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Først siger hr. Karsten Lauritzen, at det skal have en konsekvens ikke at overholde lovgivningen. Det er jeg fuldstændig enig med ordføreren i, men man kan jo ikke tillade sig at lave en lovgivning, som det ikke er muligt at overholde, og det er jo det, vi er ude i her. Man vil lave en lovgivning, som det for en række personer ikke vil være muligt at overholde, og alligevel skal de straffes. Nej, det giver for mig at se ikke god mening.

Jeg synes egentlig, at hr. Morten Østergaard sagde det så udmærket i sin ordførertale, nemlig at det ikke er kriminelt at søge om asyl i Danmark, også selv om man får afslag. Man er ikke kriminel, fordi man kommer hertil, flygter hertil og søger om asyl. Selv om man får afslag, har man altså ikke gjort noget kriminelt, man må gerne spørge. Men regeringen lægger jo op til, at man kriminaliserer det overhovedet at søge asyl, fordi man ligesom indlægger en ekstra straf til asylansøgere. Det synes jeg altså er et stort, stort problem.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Nej, undskyld, hr. Morten Østergaard har markeret for en kort bemærkning.

Kl. 14:44

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan ikke dy mig for at spørge fru Johanne Schmidt-Nielsen, om ikke hun og Enhedslisten ærgrer sig over, at Danmark har et forbehold over for de retlige indre anliggender, for ellers kunne vi have været med ved tilblivelsen af dette direktiv, som på en lang række områder synes at være udmærket til at forbedre også den praksis, vi har i Danmark.

Kl. 14:44

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 14:44

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg er vældig godt tilfreds med, at vi har et retligt forbehold – og det tror jeg også hr. Morten Østergaard ved – og det er der mange forskellige årsager til. I øvrigt er det jo sådan, at det retlige forbehold ikke forhindrer Danmark i at vedtage fornuftige regler på det her område. Desværre har vi bare et politisk flertal, der godt kan lide ufornuftige regler. Det tror jeg hr. Morten Østergaard og jeg er enige

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:45

(Ordfører)

$\textbf{Simon Emil Ammitzb} \emptyset \textbf{ll } (LA) :$

Det her er jo primært en implementering af udsendelsesdirektivet, og det synes Liberal Alliance lyder meget fornuftigt. Fra Liberal Alliances side har vi det jo sådan, at vi synes, at folk, som er personligt forfulgt, og som søger asyl i Danmark, selvfølgelig skal tildeles ophold her i landet. Men folk, som søger om asyl og ikke vurderes som personligt forfulgte, bør jo netop ikke tildeles asyl, og de bør så rejse hjem til det land, som de oprindelig kommer fra – eller for min skyld til et andet land, det er jeg sådan set ikke optaget af.

Derfor synes vi også, det er fint, at regeringen lægger sig på en forholdsvis stram linje inden for direktivet, sådan at man sørger for ikke at udstrække pinen længere end højst nødvendigt, men sørger for også at sende et klart signal om, at hvis nogen skal søge asyl i Danmark, er det, fordi de også skal være, kan man sige, inden for rammen af dem, som er interessante at vurdere i forhold til en asylbehandling.

Med de her ord vil jeg sige, at Liberal Alliance støtter lovforslaget

Kl. 14:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Integrationsministeren.

Kl. 14:46

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg skal sige tak for debatten, og tak for de faldne bemærkninger. Der er jo, som flere har været inde på, tale om en aftale ifølge et direktiv, som vi på grund af forbeholdet ikke er forpligtet i forhold til. Der er nogle, der har begrædt, at vi har det forbehold, og det tilslutter jeg mig også. Det havde været rart at være med i det hele, når

man sidder dernede til EU-møderne; det er jeg helt enig med hr. Morten Østergaard og andre i.

Hr. Naser Khader var også inde på, at vi allerede har et veludviklet udsendelsessystem, og det er jo også rigtigt. Jeg kan også høre, at der måske er en vis uenighed om, hvorvidt man synes, at det samlede lovforslag her er en lempelse eller en skærpelse, det er nok lidt en smagssag. Der er nogle frister, der bliver strammet, og der er nogle, der bliver lidt lempeligere. Samlet set kan man jo sige, at det netop tilsigter, at der skal være fælles regler, og da vi, som hr. Naser Khader sagde, netop har et veludviklet udsendelsessystem, vil jeg sige, at det i praksis ikke får den store betydning for os. Men i forhold til de lande, der har et mindre veludviklet udsendelsessystem, får vi andre lande den fordel, at der altså bliver skubbet let til dem med hensyn til fristerne og med hensyn til de der helt elementære krav om begrundelse osv. osv.

Så har man været inde på spørgsmålet om rådgivning. Det er klart, at vi, sådan som vi formulerer lovforslaget, selvfølgelig mener, at det er i overensstemmelse med direktivet, men det tager vi naturligvis meget gerne en drøftelse om i udvalget. Flere ordførere har i flere spørgsmål efterlyst, om vi i højere grad kan eksemplificere, og det vil vi selvfølgelig prøve på i forbindelse med de spørgsmål, der kommer. Jeg kunne også høre, at der sådan var forskellige diskussioner om fristerne, altså hvad der er hvad, og hvad der gælder for hvad. Jeg tror, jeg vil gøre det, at jeg vil gå hjem og lave et skema – også for min egen skyld – og så sende det over, så man kan se, hvad der er hvad, hvad der er EU-borgere, og hvad der er tredjelandsborgere osv., for så kan vi diskutere ud fra det.

Når der bliver spurgt om det med 18-måneders-fristen – jeg tror, det var hr. Morten Østergaard – vil jeg sige, at 18-måneders-fristen jo er fastsat, fordi direktivet giver mulighed for det. Som jeg også hørte hr. Morten Østergaard selv sige det, var der ikke nogen frist i dag, men alt andet lige er det jo så altid bedre med en øvre frist for frihedsberøvelse.

Men når hr. Morten Østergaard så kaster sig ud i at være retslærd, må jeg sige, at det går lidt galt, så der er noget, jeg nu vil påtale over for hr. Morten Østergaard, for jeg tror, vi er enige. Hr. Morten Østergaard kom til at sige, at den lovændring, altså at vi indsætter det med de 18 måneder – som er bedre end ingenting, ikke? – var en indblanding i domstolenes arbejde.

Nej, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard, det er det danske Folketing, der er valgt af det danske folk, der fastsætter lovene, og hvis domstolene fortolker det, at der ikke er en øvre frist, på den måde, at man fastsætter en øvre frist på 12-13 måneder, så er det gældende ret, indtil Folketinget ændrer det. Det er det, Folketinget er til for, og det tror jeg også vi er enige om. Men jeg synes lige det skulle siges, om ikke andet fordi jeg godt kan lide at drille hr. Morten Østergaard venligt.

Så vil jeg sige til fru Meta Fuglsang, som igen kritiserer høringsfristerne, at der nu alligevel er sket store fremskridt. For det første var fristen jo så længere. Hvis fru Meta Fuglsang ser på høringsnotatet, vil hun også kunne se, at der har været mulighed for – så har der jo været jul – at afgive høringssvar i temmelig lang tid. Men jeg kan for det andet sige til fru Meta Fuglsang, at vi med det her forslag og også med andre forslag i fremtiden netop vil gøre det, at vi i forbindelse med høringen direkte skriver og forklarer, hvorfor fristen er, som den er. For den er jo sådan, fordi vi skal lave det høringsnotat. Folketinget vil have det, ugen før vi har første behandling, og derfor er det rart at få høringssvarene, hvis vi skal kunne nå det. Men det skriver vi altså til folk, sådan at de ved det, og sådan at de får at vide, at ministeriet, selv om de besvarer det senere, også kommenterer det løbende.

Så tror jeg, det vil ende med, at det bliver lidt mere besværligt både for os og for Folketinget, for så får man måske høringsnotaterne lidt i samlesæt, men så opfordres høringsparterne dog til at tage sig den tid, de har brug for, sådan at tingene ikke ligger som høringssvar hos os i flere uger, samtidig med at der sidder nogen derude, der egentlig gerne ville afgive høringssvar, men som tror, at det er for sent. Der er aldrig noget, der er for sent, så længe lovforslaget er her i Folketinget.

K1 14.5

Hermed tror jeg så at jeg nogenlunde har besvaret de spørgsmål, der var

Der var bemærkninger om proportionalitet osv. Ja, der er det jo klart, at det altid gælder, at de retsgrundsætninger, der gælder i dansk ret, de retsgrundsætninger, der gælder efter menneskerettighedskonventionen osv., som nogle også nævnte, f.eks. i forbindelse med familiens enhed osv., selvfølgelig skal indlæses forudsætningsvis.

Når man var bekymret i forbindelse med 7-dages-fristen, vil jeg på den ene side sige, at det jo er en frist, som vi kan sige at landene har pligt til at fastsætte. I nogle lande vil det være en stramning. Man har pligt til at fastsætte den 7-dages-frist, som jo er en lempelse for dem, der i forvejen har sagt, at det var straks, og der er på den anden side ikke nogen forpligtelse til at effektuere fristen med det samme. Tværtimod er der jo et sted i § 33 c, eller hvor meget det er, en klar regel om, at man, hvis der er særlige forhold, der gør sig gældende, så vil kunne fravige den.

Altså, lad os sige, at de er i færd med at rejse ud, at de er i færd med at pakke sammen osv. osv., eller at der er en, der har fået blindtarmsbetændelse. Det er jo noget, vi er vant til at tackle til daglig, og det behøvede ikke engang at stå her. Men det står faktisk i selve teksten, så den diskussion mener jeg egentlig er klaret med at læse både lovteksten og bemærkningerne.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:53

Morten Østergaard (RV):

Tak. Nu skal man jo lade de lærde skændes, og derfor vil jeg bare henvise til Landsforeningen af Forsvarsadvokater, hvis juridiske kundskaber langt, langt overstiger mine. Og det er jo dem, der skriver i deres høringssvar, at man umiddelbart kunne tro, at det ville give en bedre retsbeskyttelse at få fastsat maksimumsfrister – præcis som ministeren var inde på – men at det imidlertid næppe er tilfældet, idet 18 måneder ligger over de danske domstoles smertetærskel, med hensyn til hvor mange gange man kan forlænge en frihedsberøvelse af udlændinge, med henvisning til at der fortsat foregår udsendelsesbestræbelser. Landsrettens smertetærskel ligger normalt på 12-13 måneder.

Så var det jo hr. Naser Khader, der sagde, at han ville overlade det til domstolene. Og så er det bare, jeg siger, at når man her kodificerer noget, som ligger væsentlig over landsrettens smertetærskel, holder det argument, som hr. Naser Khader havde, om, at det ville han overlade til domstolene, jo ikke. Det var sådan set bare pointen.

Men jeg vil gerne have ministerens forklaring på, hvorfor man ikke har gjort sig ulejlighed med at beskrive den her praksis i bemærkningerne til forslaget, hvad der jo bemærkes både af Advokatrådet og af Landsforeningen af Forsvarsadvokater. Man kunne jo efterlades med det indtryk, at regeringen ikke ønskede at kaste lys over, at man her faktisk laver en ret kraftig stramning.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ministeren.

Kl. 14:54

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen jeg er fuldstændig uenig i, at det er en stramning. Altså, når der ikke er en frist, er lovgiver selv ude om, at domstolene fastsætter en praksis, og så er det retstilstanden. Nu er der den mulighed i EU-direktivet at fastsætte en øvre grænse. Det fratager jo overhovedet ikke domstolene mulighed for stadig væk at sige, at de synes, at den øvre grænse for praksis skal ligge på 12-13 måneder.

Men jeg har overhovedet ikke noget ønske om, at det her skal sættes op i forhold til det, vi plejer. Så det er meget let for hr. Morten Østergaard at stille nogle spørgsmål, som tvinger mig til at fortælle, hvad praksis er, og hvad tanken er. Det har jeg ingen indvendinger imod. Så har hr. Morten Østergaard, der jo i øvrigt er en varm tilhænger af EU, oven i købet bidraget til lovkvaliteten. Jeg synes, det er udmærket, at vi kan lave det sammen.

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:55

Morten Østergaard (RV):

Det er jo det, man bruger alle vågne timer til.

Men det andet sted, hvor bemærkningerne på en eller anden måde synes at være lidt særegne, er i forbindelse med spørgsmålet om juridisk bistand i udsendelsesfasen, hvor det altså fremgår, at det skulle være standard i Danmark. Det er man så uenige i; flere høringssvar peger på, at det i virkeligheden ikke er situationen, fordi advokatbeskikkelsen ophører, efter at Flygtningenævnet har truffet endelig afgørelse.

Der vil jeg bare bede ministeren om at give tilsagn om, at vi får undersøgt det grundigt i udvalgsbehandlingen, og også give tilsagn om, at hvis det viser sig, at bemærkningerne på det punkt er forkerte, nemlig at det ikke er standard i Danmark, så vil man implementere direktivets bestemmelser herom på en sådan måde, at der bliver adgang til gratis juridisk rådgivning for dem, der er i udsendelsesposition.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:56

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen der gælder det samme, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard. Må jeg lige spørge? Så bliver det uddybet.

Men ligesom jeg sagde, at jeg ikke havde nogen tanker om at ændre på frihedsberøvelsens længde eller at tvinge domstolene eller give domstolene nogle signaler, for tvinge kan jeg jo ikke, ved at sætte det til 18 måneder – men det følger af direktivet – har jeg heller ikke nogen tanker om at ændre reglerne for rådgivning. Men sådan som jeg hører hr. Morten Østergaard, er det en væsentlig udvidelse af rådgivningen, man ønsker. Så der tror jeg ikke at vi bliver enige, men lad os dyrke det i udvalget. Jeg svarer naturligvis og prøver at komme med noget om praksis, som det ønskes; det er klart.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. I min ordførertale spurgte jeg ind til et par ting, som jeg godt vil bede ministeren om at svare på. Den ene er: Hvad er det, der gør,

at ministeren i lovforslaget fastsætter udrejsefristen for de asylansøgere fra tredjelande, som er blevet afvist, fra 15 dage til 7 dage?

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:57

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Det er det, jeg siger: Nu laver jeg et skema, for nogle af fristerne er en lempelse, og nogle er en skærpelse her i Danmark, mens det i andre lande selvfølgelig kan være anderledes. Men altså, vi lægger os jo op ad direktivet. Men jeg tror simpelt hen, det er lettest at prøve at lave et skema over de der forskellige frister, hvem de omhandler, og hvordan det er i dag, for så er det lettere at overskue, og så kan vi prøve at snakke om det.

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:57

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Det vil være glimrende – så taler vi også alle sammen ud fra det samme grundlag, så det vil være rigtig fint.

Det andet spørgsmål, jeg stillede, handlede mere om muligheden for, at man kan få forlænget den her frist på de 7 dage, hvis man, som jeg tror der står i teksten, samarbejder med politiet i forbindelse med den frivillige hjemrejse. Det fremgår bare ikke – jeg kan i hvert fald ikke finde det nogen steder – hvad det er, der ligger til grund for sådan et samarbejde, hvad man skal gøre for at være samarbejdende. Og hvor meget kan det blive forlænget i det hele taget? Det fremgår ikke. Jeg ved ikke, om ministeren kan svare på noget af det.

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:58

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg var lidt inde på det tidligere i et svar til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Altså, meningen med det her direktiv er jo samlet set ikke bare at få nogle fælles regler for de her procedurer, men netop at puffe til nogle af dem, der måske er noget langsommelige og ikke rigtig har orden i tingene, og så kan det blive til en lempelse eller en skærpelse her i Danmark, hvor vi har styr på det i forvejen.

Men det er altså klart, at de frister på 7 dage kan udsættes, som det fremgår, men når vi nu får et skriftligt spørgsmål om det, skal vi da forsøge at finde nogle flere eksempler, så det bliver klarere for hr. Lennart Damsbo-Andersen. Vi skal prøve at nævne nogle praktiske eksempler ud over det, der måtte stå i lovforslaget.

Men det kan jo i princippet være alt. Tit kan det netop, som jeg nævnte, være nogle praktiske ting, det kan være nogle sygdomsrelaterede ting og sådan noget. Det er jo slet ikke altid, at politiet er impliceret i det. Det kan jo også ske, at folk, fordi de er så pæne, selv spørger, om de kan få fristen forlænget af den ene eller den anden grund. Det er jo meget normalt overalt i forvaltningen, at borgere kommer af sig selv – politiet behøver ikke komme – og siger: Hør, vi er altså lovlydige og vil godt opfylde fristen, men vi kan ikke af de og de grunde. Så tager man stilling til det, og så vil man jo typisk sige: Så se at få det i orden, og så venter vi den uge. Det er ikke sådan, at vi sender politi ud til alle for at kontrollere, at de rejser lige den dag. Det er jo ikke nogen hemmelighed.

Kl. 14:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, siger vi tak til ministeren, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændingeog Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 28: Forslag til folketingsbeslutning om at gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 25.11.2010).

Kl. 15:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet, socialministeren.

Kl. 15:00

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg må indrømme, at jeg er lidt i tvivl om, hvad forslaget fra Liberal Alliance egentlig går ud på. I bemærkningerne til forslaget henvises der på den ene side til Politikens omtale i august sidste år af et tilfælde, hvor en lejer indbragte en lejeaftale om en ejerlejlighed for huslejenævnet og fik lejenedsættelse umiddelbart efter at have indgået en aftale om endnu 1 års leje. Det fremgår, at forslagsstillerne mener, at denne situation er typisk, og at det viser, at udlejerne er tvunget til at løbe en meget stor økonomisk risiko, når de lejer deres bolig ud.

Det betyder ifølge bemærkningerne, at det i dag ikke er attraktivt for boligejerne at leje deres bolig ud, hvilket er uheldigt, eftersom mange boligejere er kommet i klemme på det hårdt ramte boligmarked. Dette tyder på, at forslagsstillerne alene sigter på den situation, hvor en ejer af en ejerbolig har brug for at kunne udleje ejerboligen i en periode og efter de gældende regler risikerer at få huslejen sat ned ved en efterfølgende sag i huslejenævnet.

På den anden side lægger beslutningsforslaget op til en meget bredere anvendelse, idet forslagsstillerne siger, at de vil gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende både for parterne og for myndighederne.

Nu er gensidigt anerkendte lejekontrakter ikke et almindeligt lejeretligt begreb. Man kan derfor heller ikke uden videre vide, hvad der tænkes på. Alle lejeforhold bygger på den lejeaftale, som parterne, lejeren og udlejeren, har indgået, og er dermed gensidigt anerkendte.

Jeg går ud fra, at beslutningsforslaget skal forstås sådan, at det omfatter alle lejeforhold, uanset hvor de ligger, og uanset om der er tale om private eller almene lejeforhold. Man påpeger således på den ene side et problem, som relaterer sig til en meget lille del af lejeboligmarkedet, og foreslår på den anden side en meget vidtgående ændring af den danske lejelovgivning, nemlig en fuldstændig liberalisering af huslejefastsættelsen for alle typer af lejeboliger.

Hvis der for personer, der ikke er kendt med lejelovgivningen, er problemer med at fastsætte den lovlige husleje, som forslagsstillerne ønsker at løse, så forekommer det noget ude af proportioner at foreslå det løst ved en fuldstændig liberalisering af lejefastsættelsen.

Jeg er meget positivt indstillet over for bestræbelser på at løse de problemer, der særlig gør sig gældende for de uprofessionelle udlejere. Når man udlejer og dermed disponerer over et så kostbart formuegode som en ejerbolig, er der al mulig grund til at sikre sig, at både jura og økonomi er på plads. Sådan gør man som sælger eller som køber af en ejerbolig, og sådan bør man naturligvis også gøre som udlejer. Det er derfor min opfattelse, at man som ejer uden særligt kendskab til lejeboligmarkedet bør sikre sig den fornødne sagkyndige rådgivning. Den kan man få ved at søge bistand hos en advokat, en ejendomsmægler eller en lignende rådgiver.

Når det er sagt, vil jeg skynde mig at føje til, at jeg meget gerne ser på mulighederne for at sikre, at ingen udlejere af ejerlejligheder brænder fingrene ved udlejning. I første omgang vil jeg bede mine embedsmænd om at overveje mulighederne. Hvis der er nogen, som har nogle gode ideer og forslag til, hvordan man i øvrigt kan gøre forholdene bedre på dette område, så hører jeg naturligvis gerne herom.

Med hensyn til forslaget om en fuldstændig liberalisering af leje-fastsættelsen ved jeg jo godt, hvad Liberal Alliance er fortalere for, og jeg er sikker på, at alle her kender min holdning. Lige siden regeringsskiftet i 2001 har det været VK-regeringens politik, at der ikke skal gennemføres en liberalisering af huslejereguleringen, og det kan jeg kun tilslutte mig. Det er ikke mere end 3 måneder siden, jeg i et samråd i Folketingets Boligudvalg i detaljer redegjorde for mine synspunkter om dette emne. I den forbindelse oplyste jeg, at der ikke er, og at der heller ikke har været planer eller ønsker om eller en strategi for at liberalisere huslejereguleringen.

Nu kunne jeg så se, at der allerede fra starten blev markeret af hr. Thomas Jensen. Der bliver griflet godt på et stykke papir og sikkert formuleret et indlæg. Hvis ikke jeg tager meget fejl, vil hr. Thomas Jensen som så mange gange før bede mig om at redegøre for regeringens planer om ændringer af huslejereguleringen. For at komme hr. Thomas Jensen i forkøbet vil jeg derfor allerede nu svare på spørgsmålet: Nej, regeringen har ingen planer, heller ikke efter et valg, om at ophæve huslejereguleringen. Så er det vist sagt så tydeligt, som det overhovedet kan siges.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Tak, og tak til ministeren. Nu er det jo sådan, at vi, jeg tror, det er for en måneds tid siden, havde statsministeren i spørgetimen hernede, hvor jeg stillede ham spørgsmålet, om han ville give en klokkeklar garanti – ligesom hans forgænger gjorde i 2001, 2005 og 2007 – til landets lejere om, at huslejereguleringen ikke bliver ændret. Det ville statsministeren ikke gøre, og socialministeren har jo også tidligere nægtet at give en garanti, men bruger nogle bløde formuleringer som f.eks., at man ingen planer for nuværende har om det osv. Så jeg er lidt i tvivl om, om jeg skal tage dagens formuleringer som noget, der nærmer sig en garanti.

Vi ved jo, at det, når man fra regeringens side siger, at man ingen planer har om det, jo meget let kan være noget, der går i retning af, at man rent faktisk har nogle vidtgående planer om at ændre de pågældende områder. Vi kan nævne efterlønnen. Det er vist åbenlyst for enhver, at man der har lavet et løftebrud. Og nu sker det også på folkepensionsområdet efter dagens fremlæggelse af den der såkaldte pakke. Så derfor er mit spørgsmål til ministeren: I stedet for alle de der bløde formuleringer om, at man ikke har nogen planer, kan ministeren så give en klokkeklar garanti for, at en borgerlig regering i en

kommende valgperiode ikke har til hensigt at ændre på huslejereguleringen?

Kl. 15:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:07

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Vi ved jo også godt, hvordan Socialdemokraterne har det med garantier, og hvordan det går med de garantier, der bliver udstedt fra Socialdemokraternes side. Det er jo en diskussion, som hr. Thomas Jensen og jeg har haft adskillige gange omkring brugen af ordet garanti. Jeg har sagt i et samråd, og jeg siger det gerne igen: Regeringen har ingen planer om, ønsker om eller strategi for at lave om på huslejereguleringen, altså at fjerne huslejereguleringen. Så synes jeg sådan set ikke, det kan siges tydeligere end det.

Kl. 15:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:07

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg kan konstatere, at vi stadig væk får sådan nogle vage formuleringer om, hvad regeringen vil gøre ved huslejereguleringen i en eventuel kommende regeringsperiode for de borgerlige partier, og jeg kan også konstatere, at socialministeren er uenig med statsministeren. Statsministeren vil jo ikke på nogen måde give en garanti for, at der ikke bliver ændret på huslejereguleringen.

Men jeg vil vende spørgsmålet om: Kan ministeren fra Folketingets talerstol i dag redegøre for, hvad det er, alle de positive effekter, ministeren ser ved den nuværende huslejeregulering, vi har, er – altså rent positivt fremlægge det over for Folketingets partier her i dag?

Kl. 15:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:08

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg er ret sikker på, at statsministeren og jeg er enige på det her område om, at der ikke er nogen planer og ønsker om eller strategi for at ophæve huslejereguleringen. Det, der er vigtigt ved at have en huslejeregulering, er, at man får beskyttet såvel lejer som udlejer, og hvad angår den artikel i Politiken, som jeg nævnte tidligere, og som også forslagsstilleren til det her beslutningsforslag peger på, vil jeg sige, at vi netop har situationen med, at der er nogle udlejere, som føler, at de har brændt fingrene. Og det er det, jeg gerne vil gå ind at kigge på, nemlig hvordan det kan sikres, at man er mere sikker på boligmarkedet, for vi ved jo godt, at både huslejereguleringslovgivning og lejelovgivning er meget bøvlet, den er meget svær at finde rundt i. Det er også derfor, jeg har sagt ja til, at man fra både udlejers og lejers side igen kan sætte sig ned og finde frem til, hvordan vi kan gøre det her mere enkelt og modernisere hele lejelovgivningen, sådan at den kan blive nemmere for både lejer og udlejer at bruge og finde rundt i.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

K1 15:09

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Jeg synes faktisk, at ministeren lidt uberettiget fejer det her af bordet som en bagatel, for én ting er, at man jo ofte kan have alle mulige diskussioner hernede i Folketingssalen om, om der skal udstedes garantier og alt muligt andet, men nu er situationen jo lige præcis på det her område, at den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, gav en garanti for, at man ikke ville ændre huslejereguleringen. Han sagde: Vi giver en garanti for, at vi ikke vil ændre huslejereguleringen, og at man ikke vil opleve huslejestigninger.

Det vil den nuværende statsminister så ikke gøre, og det er klart, at når man har brugt ordet garanti og så nægter at gøre det igen, bliver der noget tvivl. Og det, jeg spørger om, er, om ministeren ikke godt kan forstå, at man bliver lidt i tvivl, når ordet garanti har været brugt og ministeren så nu pludselig siger: Vi har ikke nogen planer, men jeg vil ikke tage ordet garanti i min mund.

Det, jeg gerne vil høre ministeren om, er, hvad der er baggrunden for den ændring, altså at man er gået fra at have givet en garanti til nu ikke længere at ville udstede den. Hvad er baggrunden for den ændring i regeringens politik?

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:10

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg har det lidt sådan med garantier, at det er noget, man får, hvis man køber nogle produkter; der skal man have en garanti for, at de er i orden og i hvor lang tid. Jeg ser det egentlig lidt mere i forhold til detailhandelen, og derfor har jeg det lidt svært med ordet garanti på det her område.

Jeg mener egentlig også, at Socialdemokraterne burde have det svært med ordet garanti, for man har jo fra Socialdemokraternes side selv brugt ordet garanti, og det har så vist sig, at man alligevel gik ind og lavede om på ting. Nej, jeg synes, ordet garanti er et mærkeligt ord at bruge i den her sammenhæng, og jeg synes egentlig, det er meget klart, når jeg siger, at der ikke er nogen planer om, nogen ønsker om eller nogen strategi om at lave om på det, at vi har en huslejeregulering.

Hvis man ser på, at regeringen har været i virke siden 2001, at det har været regeringens politik siden 2001, og at det ikke er sket, så vil jeg sådan set sige, at det er Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne, der skaber usikkerhed på det her område. Det er S og SF, som bliver ved med gang på gang at skabe usikkerhed og skabe tvivl om det her. Der er ikke nogen ændringer i regeringens linje – hverken nu eller efter et valg. Og vi har sådan set bevist siden 2001, at vi holder, hvad vi lover.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Nanna Westerby.

Kl. 15:11

Nanna Westerby (SF):

Jamen der *er* jo en ændring i regeringens linje; der er den ændring, at man tidligere har givet landets lejere en garanti for, at de ikke ville komme til at betale mere i husleje, og nu vil man ikke give den garanti længere. Det synes jeg er en ret væsentlig ændring, især når vi nu nærmer os et folketingsvalg og har et parti som Liberal Alliance, som har fremsat det her meget vidtgående forslag, og som muligvis, hvis regeringen – det håber vi selvfølgelig ikke – skulle fortsætte, kunne gå hen og blive parlamentarisk grundlag for den kommende regering. I den situation er det klart, at det betyder rigtig meget for både SF og Socialdemokratiet – som går meget op i, at huslejerne ikke skal stige – men da så sandelig også for landets lejere, at der gives en garanti for, at huslejerne ikke vil stige, og at man ikke vil ændre på huslejereguleringen.

Så jo, der er sket en ændring i regeringens politik. Man er gået fra at udstede en garanti til ikke længere at ville gøre det, og jeg synes, man skylder os et svar på, hvad det er, der er baggrunden for den ændring af politikken.

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:12

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu skal vi lige have begreberne helt på plads. Vi taler om huslejereguleringslovgivningen. Der kan da godt være en enkelt boligforening, hvor man laver om på nogle ting, fordi man f.eks. har lavet noget vedligeholdelse eller lavet en forbedring af en ejendom, hvilket så skal betales over huslejen. Så vi taler om huslejereguleringslovgivningen, og på det område har regeringens politik ikke ændret sig og vil ikke ændre sig. Det vil være, fuldstændig ligesom vi sagde i 2001: Vi vil ikke gå ind og fjerne eller ophæve huslejereguleringsloven.

Det, vi gerne vil – og det hører jeg også både fra udlejerside og fra lejerside – er, at vi vil gå ind og gøre det mere enkelt at finde rundt i den her lovgivning, og derfor hilser jeg det meget velkommen, at udlejerside og lejerside virkelig gerne vil noget her og har sat sig til bordet for at få løst det her problem og få lavet en forenkling af hele det her område, for vi kan jo se, at det er bøvlet for nogle mennesker at bevæge sig rundt i lejelovgivningen og huslejereguleringsloven.

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Så er det fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 15:13

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Liberal Alliance foreslår med dette beslutningsforslag at fjerne klagemuligheden over lejen for visse lejekontrakter. Det er en markant forringelse af lejernes retssikkerhed. Det er samtidig et forsøg på at indføre fri huslejefastsættelse ad bagdøren. Venstre går ikke ind for fri huslejefastsættelse. Vi gik ikke ind for fri huslejefastsættelse ved valget i 2001, ved valget i 2005 eller ved valget i 2007, og jeg kan også afsløre, at vi ved det kommende valg heller ikke vil gå ind for fri huslejefastsættelse.

Vi har med finanskrisen og faldet i boligpriserne set en ny type udlejer. Det er udlejeren, som ikke kan sælge sin bolig. Den typiske historie er, at denne udlejer ikke får sat sig ind i lejeloven, inden vedkommende udlejer sin bolig. Ofte forventer udlejeren at kunne få dækket sine udgifter til boligen, men sådan er lovgivningen ikke skruet sammen. Udlejeren kan derfor få en dom, fordi han eller hun har fastsat en for høj husleje, og få et krav om tilbagebetaling.

Mit råd til enhver, som er nødt til at leje sin bolig ud, er at skaffe sig en fagligt dygtig rådgivning, inden man indgår en lejekontrakt. Jeg synes, at det ville være sympatisk at hjælpe disse udlejere, som uforvarende kan ende med at bryde loven og kræve en for høj husleje. Det kunne f.eks. gøres ved at give dem et bedre oplysningsgrundlag, når de skal fastsætte huslejen. Men at krænke alle lejernes retssikkerhed er for høj en pris, ligesom det er udelukket, at vi vil indføre fri huslejefastsættelse.

Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:15

Thomas Jensen (S):

Tak. Det var da dejligt at høre Venstres ordfører sige det. Den konservative socialminister vil ikke give en garanti, men jeg synes, at vi kommer i retning af, at Venstres ordfører gerne vil give en garanti for, at en eventuel kommende borgerlig regering med deltagelse af Venstre – og måske også af Liberal Alliance, det ved jeg ikke – ikke vil gå ind og ændre på den her huslejeregulering.

Mit spørgsmål går ud på at få afklaret noget i dag. Engang udtalte hr. Jakob Axel Nielsen, tidligere minister og før det konservativ boligordfører:

Vi skal have aftalefrihed, så man ikke kan komme rendende og sætte en kæp i hjulet på indgåede aftaler.

Der var det jo sådan, at Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm, sagde, at det faktisk var meget godt sagt, for det skulle være sådan, at en aftale var en aftale. Det er jo egentlig det, jeg synes Liberal Alliances beslutningsforslag lægger op til, så jeg er lidt forvirret. Er det, som Venstres ordfører siger i dag, at Venstres ordfører på vegne af Venstre og dermed også statsministeren i dag giver en klokkeklar garanti fra Venstre om, at huslejereguleringen ikke vil blive ændret efter et kommende valg?

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Louise Schack Elholm (V):

Nu kommer vi i gang med det der ordkløveri igen. Hvad er det med Socialdemokraterne og ordet garanti? Jeg står her siger, at vi ikke går ind for fri huslejefastsættelse. Det kan da ikke siges klarere. Hvorfor skal vi flette ord som garanti ind. Jeg synes, at det ord er blevet så udvandet af tidligere socialdemokratiske statsministre, at det ikke er et ord, vi skal bruge. Jeg synes, at jeg siger det så tydeligt, som jeg kan sige det: Venstre går ikke ind for fri huslejefastsættelse

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:17

Thomas Jensen (S):

Jamen det er jo klart, at vi går efter at få et klart svar fra Venstre. Tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen sagde meget klart og tydeligt i 2001, 2005 og 2007, at der ikke ville blive ændret på huslejereguleringen, og at der hermed var givet en garanti. Så kan vi i dag høre en socialminister sige, at der ikke er nogen planer om det, og vi ved jo, at når en regering begynder at sige, at der ikke er nogen planer om et eller andet, så kan efterlønnen begynde at ryge, og så kan folkepensionen begynde at blive ændret markant. På den måde er det da klart, at vi fra oppositionens side gerne vil have et klart svar, især når Liberal Alliance ser ud til blive parlamentarisk grundlag, hvis det skulle lykkes for den borgerlige regering at få kæmpet sig op på 90 mandater.

Derfor vil jeg spørge: Kan Venstres ordfører i dag give den tryghed til landets lejere – de 530.000 mennesker, der bor i private lejemål – at der ikke sker en ændring af huslejereguleringen?

Kl. 15:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes ikke, at jeg kan sige det tydeligere: Venstre går ikke ind for fri huslejefastsættelse. Det kan sådan set ikke siges tydeligere end det. Det andet er at gøre det meget mere besværligt, end det i virkeligheden er. Venstre går ikke ind for fri huslejefastsættelse.

Kl. 15:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Thomas Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

I forbindelse med det her beslutningsforslag bør man skelne mellem anledning og årsag. Anledningen er, at en ejer af en ejerlejlighed ikke vidste, hvad han måtte tage i månedlig husleje, og dermed kom til at opkræve alt for meget. Efterfølgende blev huslejen af huslejenævnet fastsat korrekt ud fra den omkostningsbestemte leje: Ejeren skulle tilbagebetale leje og dele af depositummet til lejeren og måtte fremadrettet sænke huslejen.

Det problem kan løses såre simpelt ved at offentliggøre statistik over huslejeniveau fra huslejenævnets afgørelser. Det vil Socialdemokraterne kunne støtte, men sådan en pragmatisk løsning indeholder dette lovforslag desværre ikke. Det gør det ikke, for årsagen til, at Liberal Alliance fremsætter det her forslag, er ikke pragmatisme, men ren og skær ideologi. Det er nemlig et særdeles vidtgående forslag fra Liberal Alliance, som er støbt i liberalistisk beton. Forslagsstillerne har ikke brugt meget tid på et virkelighedstjek af, hvilke konsekvenser forslaget vil få for landets lejere, og andre samfundsudfordringer. De fremgår i hvert fald ikke af bemærkningerne til forslaget.

Forslaget går i sin liberalistiske og uskønne klarhed ud på, at udlejer og lejer kan indgå bindende lejekontrakter med fastsættelse af huslejen for lejemål; derefter kan den ikke ændres af hverken huslejenævn eller boligret. Det betyder med andre ord, at Liberal Alliance med forslaget vil indføre fri huslejefastsættelse ved genudlejning. Det er et forslag, som vil sende huslejerne på himmelflugt for landets lejere og skabe negative effekter for samfundet som helhed.

Hvilke konsekvenser vil det helt præcist få for huslejen? Jo, hvis forslaget bliver gennemført, vil det betyde, at de 530.000 private lejemål år for år vil få hævet huslejen og blive omfattet af fri huslejefastsættelse. Med en fraflytningsprocent på 12-13 pct. Om året i det private udlejningsbyggeri, vil det betyde, at der hvert år vil være 65.000-70.000 boliger, der vil komme ud og blive omfattet af fri huslejefastsættelse.

Hvilke konsekvenser vil det få for lejerne? Jo, de økonomiske vismænd har jo i 2001 regnet sig frem til, at en samtidig frigivelse af huslejen vil føre til en stigning på 40 pct. på landsplan og 60-70 pct. i de større byer. Den her priseffekt skyldes, at der ikke er lejeboliger nok i Danmark. Man kan sige, at regeringen mildest talt ikke har gjort noget for at sørge for, at der er lejeboliger nok i Danmark. De prognoser, som Socialministeriet selv har lavet, har regeringen ikke kunnet leve op til år for år her i de sidste 10 år.

Derudover er der befolkningsprognoserne og den ændrede befolkningssammensætning, som med flere ældre og med flere unge studerende, f.eks. i de større byer, og med flere folk, der kommer til Danmark, f.eks. via greencardordninger, også kræver, at der er flere boliger til danskerne.

Med det her forslag vil Liberal Alliance så gradvis hæve huslejen ved genudlejning på lejeboligmarkedet, lejlighed for lejlighed. Huslejen bliver altså ikke sat fri på en gang, men stille og roligt lejlighed for lejlighed, og derfor vil det være en langt højere huslejestigning,

der vil indtræffe, end den, vismændene har antaget, fordi efterspørgslen klart vil overstige udbuddet. Mangel på lejeboliger kombineret med den stigende efterspørgsel samt forslagets gradvise realisering vil presse huslejerne mere op, end vismændene kom frem til i 2001. De tal, vi har liggende nu her, f.eks. fra huslejenævnet og boligretten på Frederiksberg, viser, at vi kan få huslejestigninger, der er dobbelt så høje som dem, der er gældende i dag. Konsekvenserne for boligmarkedet vil være, at efter 6-7 år vil halvdelen af de private udlejningsejendomme altså være omfattet af fri huslejefastsættelse.

Hvem er det så, der får den her højere husleje? Jamen det er jo især unge, unge studerende, som vi ved flytter til de større byer og lejer private udlejningsboliger. Det er dem, som vi i fremtiden vil se stuve sig sammen 3-4 stykker i en måske 3-4 værelses lejlighed for at få råd til at have en bolig i den by, hvor de skal studere. Det er med til at skabe en boligmæssig usikkerhed for de studerende og er også med til at påvirke deres mulighed for at kunne koncentrere sig om studierne.

Derudover vil det gå ud over muligheden for at rekruttere arbejdskraft i storbyerne, fordi almindelige lønmodtagere ikke vil have mulighed for at finde en bolig, de kan betale. Sådan rent fordelingspolitisk lægger det her forslag jo op til, at balancen mellem ejere og lejere rykkes meget, meget skæv; for ikke at tale om samspilsproblematikken, for arbejdsincitamentet hos en almindelig lønmodtager, der bor i en bolig med fri lejefastsættelse, vil ikke være særlig stort, fordi boligstøtten jo vil falde, hvis man tjener mere.

Sådan er der mange ting, der ikke er taget højde for i forslaget, og jeg vil ud fra en samlet vurdering sige, at Socialdemokraterne ikke kan støtte forslaget.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var jo en masse interessante betragtninger. Det er jo lige før, hvis man skulle følge logikken, at man også lige skulle indføre prisfastsættelse på mælk og på ost og på biler, og hvad ved jeg, så ville det jo sikkert også blive bedre.

Nej, spøg til side. Jeg synes egentlig, at der kom mange betragtninger, men ikke rigtig noget svar for de mennesker, hvis problemer vi prøver at tage op her, bl.a. skal man huske på, at der er mange små udlejere og ikke bare sådan nogen onde, store spekulanter, sådan som man skulle tro, når man hører ordførertalen, men der er også de mennesker, som i dag bliver tvunget til at leje deres lejlighed eller hus ud for færre penge, end det koster dem at have det. Det må ethvert menneske da kunne se er fuldstændig tåbeligt. Hvad er Socialdemokratiets svar til de mennesker?

Kl. 15:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Thomas Jensen (S):

Jeg vil godt starte med at fastslå, at der ikke er noget i min ordførertale eller i min holdning, der tilkendegiver, at Socialdemokraterne mener, at der er store, onde udlejere i Danmark. Jeg synes, at f.eks. Ejendomsforeningen Danmark har organiseret en masse gode, seriøse udlejere, og jeg synes også, at de er med til at tage en god dialog om tilrettelæggelsen af boligpolitikken i Danmark. Så det vil jeg helst ikke have skudt i skoene.

Med hensyn til de enkelte personer, som er ramt af, at de har købt en lejlighed dyrt og ikke vil påtage sig det tab, som der nu har været ved den markedsudvikling, som jeg går ud fra at Liberal Alliance

Kl. 15:28

bakker meget op om, er det jo sådan, at man f.eks. kunne gøre det sådan, at man for det lån, man har i sin ejerbolig, sørgede for, at man gik ind på afdragsfrihed og så bare havde rentebetalingen. Den kunne man så bl.a. få ind ved den husleje, man opkræver måned for måned. Vi skal se den her investering, som den, der har købt en ejerlejlighed, har lavet, over det lange spænd, og så vil vedkommende jo komme ud med et plus, men lige her inden for de seneste år ville der måske være et tab forbundet med det, hvis man skulle sælge den her og nu. Men på det lange sigt, imens man udlejer den, vil man komme ud med et plus i forhold til lejere.

KL 15:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:26

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kan lyde ganske besnærende, når man hører ordføreren og man får hele ordstrømmen kørende hernedad og man tænker: Nåh ja, det lyder da egentlig meget fornuftigt. Men pointen er jo bare, at man ikke kan sige, at på den ene side tager vi nogle markedsvilkår, og på den anden side er vi fuldstændig ligeglade med markedsvilkårene, og så er det i øvrigt bare synd for den her mand, som gerne vil udleje sin bolig.

Hvis jeg køber en bolig, hvorfor må det så ikke være min bolig, og hvorfor må det ikke være mig, der bestemmer, hvad jeg vil tage i leje, hvis andre vil leje den? Det er vel sådan, det generelt fungerer, hvis der er et frit marked, og det er vel generelt det, der skal sørge for, at man får den pris, som man kan blive enige om. Prisen bliver jo ikke højere, end man kan få nogle til at betale. Så simpelt er det jo.

Kl. 15:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Thomas Jensen (S):

Det er sådan, at Socialdemokraternes boligpolitik går ud på at sikre, at der en boligforsyning af en bestemt boligkvalitet, sådan at flest mulige danskere bor i gode boliger. Der er også nogle andre ting, der skal tages med i betragtning, når man planlægger boligpolitik, nemlig at hvis man satte huslejen fuldstændig frit i de store byer, som Liberal Alliance gerne vil, vil det simpelt hen betyde, at almindelige lønmodtagerjob ikke vil kunne besættes, fordi de grupper, som kan tage arbejde inden for det område, ikke vil have råd til at bo i hovedstadsområdet f.eks. Det er sådan nogle betragtninger, man skal tage med

Derudover mener jeg også, og det holder jeg fast i, at i en sag som den, der er trædestenen for det her beslutningsforslag, vil den enkelte lejlighedsejer jo kunne gå ind og ændre i sin lånesammensætning, f.eks. afdragsfrihed, og derfor ikke gå ind og have den store udgift hver måned til det, og på den måde vil udlejeren også kunne få det til at hænge sammen ud fra den leje, man kan få ud fra den omkostningsbestemte leje.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Da vores sædvanlige ordfører, fru Anita Knakkergaard, ikke kan være til stede i dag på grund af andre gøremål, har jeg lovet lige at læse hendes tale med Dansk Folkepartis synspunkter op.

Beslutningsforslaget drejer sig om, at Liberal Alliance ønsker at gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende både for parterne og for myndighederne. Derfor mener forslagsstillerne så, at boligretter og huslejenævn ikke skal kunne anfægte huslejen i gældende aftaler.

Af beslutningsforslaget fremgår det endvidere, at en lejer, der bor til leje hos en privat udlejer, kan gå til huslejenævnet og få vurderet, om vedkommendes lejemæssige vilkår er i overensstemmelse med lejelovens og boligreguleringslovens bestemmelser. Liberal Alliance ønsker med forslaget, at dette ikke længere skal være muligt, når det handler om huslejefastsættelser, og det samme gør sig gældende for boligretten.

Der henvises til en artikel i Politiken, hvor en udlejer havde krævet 6.350 kr. i husleje for en 60 m² lejlighed på Christianshavn. Lejeren havde underskrevet kontrakten og betalt den aftalte husleje, og da en ny 1-årig kontrakt var underskrevet, gik lejer så til huslejenævnet i København, som fastsatte huslejen til 2.600 kr. – med tilbagevirkende kraft. Dette bevirkede, at udlejer skulle tilbagebetale 51.000 kr. til sin lejer, der også fik nedsat sit depositum. Og grundet den nye 1-årige kontrakt kunne udlejer nu se frem til endnu 1 år med stort underskud på den pågældende lejlighed.

Vi er i Dansk Folkeparti enige i, at ikke alle huslejenævn fungerer, som de skal, da der kan være store forskelle i afgørelser, alt efter hvilke huslejenævn der behandler de samme sager. Vi mener, at vi skal se på nye og strengere krav til huslejenævnets medlemmer end de krav, der foreligger i dag. Det gælder også den udpegning, som kommunalbestyrelsen foretager. Vi er opmærksomme på, at det offentlige kan have stor interesse i at holde huslejen på et lavt niveau, da de betaler boligstøtte, men lejerne kan heller ikke undvære de 117.000 ejerlejligheder m.v., der bruges til udlejning, hvilket jo kan være konsekvensen, hvis udlejer skal betale penge til lejer, når han udlejer. Der skal være balance i tingene.

Dansk Folkeparti mener, at udlejer skal kunne henvende sig til huslejenævnet og få oplyst, hvilken husleje han må tage for sin udlejningslejlighed, nøjagtig som det er muligt at få en forhåndsgodkendelse fra skattevæsenet. Herved undgår man tvisterne mellem lejere og udlejere om husleje. Endvidere skal udlejer have oplyst, hvilken leje han kan anvende; der kan være tale om markedsleje, omkostningsbestemt husleje, det lejedes værdi, trappeleje m.v.

Men der hører enigheden med Liberal Alliance så også op. Den første forudsætning for at sætte huslejen fri som foreslået af Liberal Alliance vil være, at udbuddet af lejligheder er betydelig større end efterspørgslen, hvilket skaber en konkurrence, der vil medvirke til, at huslejen falder. Da der er mangel på lejligheder, bl.a. i hovedstadsområdet, og derfor ingen konkurrence, vil det betyde, at udlejer kan få en betydelig højere husleje til stor skade for lejerne. Og hvad vil det ikke betyde for de offentlige udgifter til boligstøtten, der vil stige? Det står der ikke noget om i forslaget. Det fremgår heller ikke af forslaget, at priserne vil stige drastisk på private udlejningsejendomme, ejerlejligheder m.v.

Dansk Folkeparti ønsker ikke på denne måde at sætte huslejen fri og kan derfor ikke stemme for forslaget, da det vil skade lejerne samt give større offentlige udgifter til boligstøtte. Men vi mener, at ministeren bør løse problemet sammen med lejer- og udlejerorganisationer under de forhandlinger, der pågår vedrørende regelforenkling.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Nanna Westerby som SF's ordfører. Kl. 15:31

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Som vi har hørt, handler det her forslag om, at huslejenævnet og reglerne for lejefastsættelse skal sættes ud af kraft, såfremt lejer og udlejer ved indgåelse af kontrakten bliver enige om lejeniveauet i et privat lejemål. Det her beslutningsforslag vil altså fjerne reguleringen af lejens størrelse og sætte lovgivningen ud af kraft, så lejen kun baseres på, hvad nogen er villig til at betale.

Lad mig starte med at slå fast, at SF siger nej til det kapløb. Vi siger nej til et lejemarked, hvor dem med små indkomster altid kan blive overbudt i kampen om en lejlighed. SF er først og fremmest imod, fordi forslaget vil føre til rigtig store huslejestigninger. Ifølge Det Økonomiske Råd kan huslejerne komme til at stige med op til 40 pct. i gennemsnit og 60 pct. i storbyerne, hvis markedet kommer til at bestemme lejen uden rammer for lejens størrelse.

For SF er det helt afgørende, at der er boliger, der er til at betale, for boligen er et helt afgørende fundament, som vi alle sammen har brug for. Derfor vender SF sig også imod at fjerne reguleringen af huslejerne og gøre lejemarkedet til et spørgsmål om udbud, efterspørgsel og villighed til at betale. Cykler kan handles på sådan et marked, det kan køleskabe og sofaer også, men boligen er en nødvendighed, der ikke kan vælges fra, og derfor skal vi politisk sikre, at der er betalelige boliger. Derfor virker debatten i dag også noget rabiat, når boliger bliver sammenlignet med prisen på en liter mælk – der er altså en rigtig væsentlig forskel.

For hvem er det egentlig, der bor i de private lejeboliger? Ja, over halvdelen af lejerne i den private udlejningssektor står uden for arbejdsmarkedet, mange af dem er unge studerende, og langt de fleste af beboerne i lejeboliger tilhører lavindkomstgrupper. Hvis det her forslag gennemføres, får den gruppe en markant mere usikker tilværelse på et meget dyrere lejemarked. Tidsbegrænsede lejekontrakter vil være mere udbredt med frygt for, at huslejen kan stige ved genforhandling, ligesom rigtig mange kan få problemer med at finde en bolig, de kan betale. Det er ikke rimeligt, og det er heller ikke økonomisk holdbart for staten, for med stigende huslejer hører også højere udgifter til boligstøtte, hvis vi skal sikre alle en rimelig chance for faktisk at have råd til at få en bolig, og dermed betyder det en ekstra udgift til staten.

Så SF er som sagt modstander af det her forslag. Vi har så hørt, at forslaget er stillet på baggrund af en historie i Politiken, hvor en udlejer måtte betale 51.000 kr. tilbage til sin lejer, fordi huslejen havde været for høj. I den nuværende krise er der mange privatpersoner, der udlejer deres lejlighed, fordi de ikke kan få den solgt. Mange af de udlejere har ikke overblik over lovgivningen, og de risikerer at stå med store uforudsete tilbagebetalingskrav til deres lejere. SF er sådan set helt enig i, at det er et problem, men i modsætning til Liberal Alliance vil vi altså ikke lade lejerne betale prisen for det problem.

I stedet vil vi give udlejerne bedre mulighed for at fastsætte en korrekt leje helt fra start, så man undgår ekstraregningerne. Vi synes, at kommunerne skal offentliggøre statistik fra huslejenævnene om lejeniveauet, for så kan man se, hvad tilsvarende boliger er blevet fastsat til, og hvor det korrekte huslejeniveau ligger. Det er et forslag, som SF har fremsat før, og som vi har slået på tromme for i mange år, og nu hører vi så socialministeren udtale, at det vil hun gerne se på, og at hun er positiv over for det. Vi er jo glade for, at regeringen endelig er begyndt at se det gode i den idé, men det er altså også en langt bedre og mere pragmatisk løsning end det forslag, vi behandler lige nu. Og jeg håber, at forslaget fra Liberal Alliance bliver stemt ned med et brag her i Folketinget

Lejerne i Danmark har under den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, haft en huslejegaranti. Selv om Venstre går under tilnavnet Danmarks liberale parti, lovede han, at han ikke ville ændre på huslejereguleringen, så lejen kom til at stige. Han gav en garanti. Den garanti ville den nuværende statsminister ikke gentage, da han blev direkte adspurgt for et par uger siden, og ministeren vil heller ikke gentage det i dag. Jeg er glad for, at regeringspartierne ser ud til at afvise det her forslag, men jeg må også sige, at jeg er bekymret for, hvad der sker, hvis en borgerlig regering fortsætter, måske endda med Liberal Alliance, som jo har fremsat det her forslag, som parlamentarisk grundlag. Men det ser ud til, at beslutningsforslaget i hvert fald er afværget for i dag, og SF kan afvise det.

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Daniel Rugholm som konservativ ordfører.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at gøre lejefastsættelsen i gensidigt anerkendte lejekontrakter bindende for både lejer, udlejer og myndigheder, både i forhold til private og almene lejeforhold. Et forholdsvis mindre problem får altså med dette forslag konsekvenser for et ret så stort område. Som ministeren og Venstres ordfører har været inde på, er regeringens holdning klar. Konservative kan derfor ikke bakke op om en liberalisering af huslejefastsættelsen for alle typer lejeboliger, sådan som det her er foreslået.

Jeg bed mærke i, at ministeren udtalte sig positivt om at kigge på mulighederne for at imødekomme nogle af de problemer, som kan opstå for både lejere og udlejere af ejerlejligheder, f.eks. i sager som den i bemærkningerne omtalte. Det ser vi fra konservativ side positivt på

Men Konservative kan ikke støtte forslaget.

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:37

Thomas Jensen (S):

Nu er jo sådan, at man i Det Konservative Folkeparti har haft ikke bare en eller to, men helt op til fire forskellige boligpolitiske ordfører i den her valgperiode. En af forgængerne var jo den tidligere minister, Jakob Axel Nielsen, og jeg har allerede citeret ham tidligere for, at han ønskede aftalefrihed, og han trumfede endog ordene med at sige, at den danske huslejeregulering var fra DDR. Jeg tror nu ikke, han mente, at den var importeret fra DDR, men det var sådan i overført betydning.

Så vil jeg bare her i dag spørge den nuværende konservative boligpolitiske ordfører, hr. Daniel Rugholm, om det er sådan, at ordføreren er enig i det, som hr. Jakob Axel Nielsen tidligere har udtalt.

Kl. 15:38

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \textbf{\textit{(Mogens Lykketoft):}} \\ \\ \textbf{\textit{.}} \\ \textbf{\textit{$

Ordføreren.

Kl. 15:38

Daniel Rugholm (KF):

Hr. Jakob Axel Nielsen er her ikke længere. Nu er det hr. Daniel Rugholm, der er her, og hans holdning synes jeg fremgår meget klart af det, som er blevet sagt i min tale. Så nej, jeg er ikke enig med min forgænger, den forhenværende boligordfører.

Kl. 15:38 Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:38

Thomas Jensen (S):

Det er dejligt at høre, at der er sket forbedringer på boligordførerposten hos De Konservative, men man skifter jo meget rundt på posterne hos De Konservative for tiden, så man ved aldrig, om det kan komme til at gå tilbage igen.

Derfor vil jeg også spørge – og vi har haft diskussionen flere gange i dag: Når man i den konservative folketingsgruppe diskuterer det her spørgsmål, er man så på noget tidspunkt kommet frem til at sige, at ja, det er vigtigt, at de danske lejere på det private lejeboligmarked kan få en sikkerhed for, at deres husleje ligger fast, ved at man giver en garanti for, at der ikke sker en ændring af huslejereguleringen, hvis Det Konservative Folkeparti deltager i en kommende borgerlig regering?

Så vil jeg også spørge i dag: Synes hr. Daniel Rugholm ikke, det ville være fint at give – og kan hr. Daniel Rugholm give – en garanti til landets lejere om, at der ikke sker en ændring af huslejefastsættelsen under en eventuel kommende borgerlig regering?

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Daniel Rugholm (KF):

Jeg kan gentage, hvad jeg allerede har sagt, jeg kan også gentage, hvad ministeren har sagt, og jeg kan gentage, hvad Venstres boligordfører har sagt, nemlig at regeringens holdning er klar på det her område: Vi ønsker ikke at ændre på det her.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er da glad for, at ordføreren ikke hoppede på hr. Thomas Jensens seneste forsøg på at lægge fælder ud, men jeg vil egentlig gerne følge op på noget af det, hr. Thomas Jensen var inde på: Hvad er egentlig baggrunden for, at Det Konservative Folkeparti er gået væk fra det i øvrigt ganske fornuftige synspunkt om fri huslejefastsættelse og over til det synspunkt, som ordføreren fremførte her lige for få minutter siden?

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Daniel Rugholm (KF):

Det Konservative Folkeparti er ikke gået væk fra noget synspunkt. Det Konservative Folkeparti har haft det samme synspunkt, som vi også præsenterer her i dag. Men det er korrekt, som hr. Thomas Jensen tidligere citerede, at en forhenværende politiker i Det Konservative Folkeparti havde en anden holdning end den, som er partiets. Men det må stå for dennes egen regning.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Helt i orden, det skal ikke skille os ad. Så vil jeg stille spørgsmålet på en anden måde: Hvordan kan det være, at et parti, som vel ellers generelt hylder markedsprincipperne, synes, det er rimeligt, at lige præcis husleje skal være sådan noget gennemreguleret, socialdemokratisk, fagbevægelsesagtigt noget, i stedet for at man siger, at markedet finder den pris, som det nu engang kan finde, ved at der er et udbud af lejligheder, der er nogle, der efterspørger dem, og så finder man en pris? Fuldstændig ligesom med dagligvarer eller automobiler, eller hvad ved jeg, er det jo også sådan, at der er nogle, der sælger det til en pris, der er nogle, der køber det, og så bliver der solgt til den pris, hvor udbud og efterspørgsel rammer hinanden. Det burde vel sådan set være god logik også på det her område, også for et parti som Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Daniel Rugholm (KF):

Jeg vil give ordføreren ret i, at Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance egentlig langt hen ad vejen deler mange holdninger. Vi har nemlig langt hen ad vejen det samme frihedssyn. Der er så bare en anden side af sagen ved at være konservativ, og den synes jeg vi ser meget tydeligt i det her forslag, for det handler ikke kun om det frie marked, det handler også om at tage hånd om nogle og være en hjælpende hånd der, hvor der er nogle, som kan have behov for det. Det synes jeg vi igen og igen ser på det her område, men dermed ikke sagt, at der ikke er ting, som kan forenkles i den her lovgivning. Sådan er det med al lovgivning. Men holdningen er klar i Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Da den radikale boligordfører, hr. Jørgen Poulsen, gør sig gældende i Europarådets samling i Strasbourg, skal jeg på vores vegne fremlægge holdningen til beslutningsforslaget fra Liberal Alliance.

Jeg kan ud af bemærkningerne se, at man har fundet en historie i Politiken, som i hvert fald intuitivt kan virke urimelig, og konkluderer, at det så er den typiske situation. Jeg kan af bemærkningerne ikke se, at der ligesom skulle være anden dokumentation for, at det skulle være den typiske situation. Men ikke desto mindre kan man selvfølgelig kigge på sagen her, og det er relevant nok. Det kan selvfølgelig synes mærkeligt, at man ikke kan leje sin bolig ud uden at få i hvert fald dækning for de udgifter, man har, og det synes jeg da bestemt også er en problemstilling, der er værd at kigge nærmere på. Man kunne selvfølgelig forestille sig, at nogle, som havde mange penge og med rentefradrag og andre ting, kunne finde på at betale for meget for en bolig for så at leje den ud og få andre til at betale udgifterne. Men ikke desto mindre er det da værd at kigge på den del af forslaget.

Men det, der så undrer, er, hvordan man kommer fra den problemstilling og så til det konkrete indhold i forslaget, nemlig at man så skulle give huslejen helt fri. For det er i hvert fald dårligt nyt for studerende og andre, der ønsker at leje privat i de store universitetsbyer, fordi det selvfølgelig vil betyde, at huslejen vil stige markant i de områder. Derfor synes jeg da, det havde været mere naturligt, at

man kiggede på, om man rammer det rigtige niveau i enhver henseende fra huslejenævnets side, om loftet ligger rigtigt, om der er tilstrækkelig rådgivning til rådighed – altså helt relevante problemstillinger. Men når det kommer til spørgsmålet om, om man på den her baggrund eller i øvrigt skulle give huslejen fuldstændig fri, er det klart, at vi i Det Radikale Venstre siger blankt nej og derfor også et nej til forslaget.

Jeg kan ikke lade være med at studse over argumentationen fra Liberal Alliances politiske ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, som jo i forbindelse med det, han siger om markedet, fuldstændig overser, at udbuddet af boliger jo ikke nødvendigvis følger efterspørgslen. Jeg tror, at ethvert opslag i økonomiske lærebøger vil vise, at netop boligmarkedet har et særkende på det område. Man kan jo altså heller ikke bare købe flere køer og malke dem lidt mere, hvis man ønsker at bringe flere mælk til markedet. For at få argumentationen til at hænge sammen kræver det nok, at hr. Simon Emil Ammitzbøll også vil give byggetilladelser helt frit, så folk kan bygge boliger totalt frit i byområderne. Men argumentationen hænger ikke sammen, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 15:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:45

(Ordfører for forslagstillerne)

Villum Christensen (LA):

Tak for det og tak for debatten. Vi kunne fra, jeg tror, det var SF's ordfører, høre, at hun håbede, at forslaget faldt med et klask i Folketingssalen. Var det ikke sådan? Til det kan man så sige, at da vi fremførte forslaget om reduktion i dagpengeperioden, faldt det også med et klask, og da vi fremsatte beslutningsforslag om ændring af efterlønnen, faldt det også med et klask. Så vi er sådan set rimelig fortrøstningsfulde, men det er ikke, fordi vi ikke kan se de dilemmaer, der er i den her problemstilling.

Det siger sig selv, at det at have en bolig jo er et fundamentalt gode, men det måtte være ret indlysende, at vi har at gøre med en lejelov, som er meget, meget lidt venlig over for udlejer. Vi skal huske på, at der er tale om mange tusinde små udlejere, og det er sådan set dem, vi primært kerer os om i det her beslutningsforslag, for rigtig, rigtig mange har jo brug for at leje et værelse eller to ud.

Uanset hvad der er kommet af gode argumenter for at fastholde den nuværende ordning, garantier om ingenting at gøre, som jeg hørte det, forekommer det i alle henseender stødende, at man som lejer, der kender alt til den bolig, man ønsker at leje, fordi man har boet i den før, underskriver en lejekontrakt for straks herefter at bevæge sig direkte ned til kommunen for at indlevere en klage til huslejenævnet. Det er ikke en enkeltsag for os, det er faktisk et principielt spørgsmål. Udlejer har jo ikke en kinamands chance for at vurdere sin økonomi og sine forretningsmæssige dispositioner. Vi ønsker med andre ord at anfægte måden, hvorpå huslejenævnet dikterer huslejen over for en privat udlejer, som oftest hverken har juridiske eller økonomiske ressourcer eller en chance for på forhånd at gennemskue reglerne, hvilket skaber en usikkerhed for rigtig mange privatpersoner. Og det er privatpersoner, vi synes er det vigtige her.

I kølvandet på finanskrisen er der sket en markant stigning af klager over lejens størrelse for de her småhusudlejninger, som det hedder. Da alle lejemål kan besigtiges og vurderes af indtil fem-seks personer, er det forbundet med store offentlige omkostninger, ligesom det belaster retssystemet efterfølgende, når udlejerne ikke vil affinde sig med den leje, som huslejenævnet fastsætter. Det eksisterende system, hvor en udlejer ikke kan kende den korrekte leje på forhånd, og hvor huslejenævnet fastsætter uforholdsmæssigt lave huslejer, har åbnet en dør for betydelig spekulation. Også lejere, som er

velbekendt med huslejen, kan som sagt få ændret deres leje. En sådan trafik ønsker vi ikke, vi synes ikke, det er rimeligt, at en aftale
ikke er en aftale. Vi har set eksempler på, at konsekvenserne for den
private udlejer kan være uoverskuelige i visse tilfælde, netop fordi
udlejers opsigelsesmulighed ifølge lejeloven er voldsomt indskrænket og udlejer som følge heraf må affinde sig med en situation, som
potentielt kan være ruinerende. Det er efter vores opfattelse ikke en
retstilstand, vi kan være bekendt.

Vi noterer os, at der jo ikke er opbakning til at tage det fulde skridt, men små skridt er så at foretrække. Sådan gælder det jo i rigtig mange forhold. I Sverige har vi jo set, hvordan man kan indlægge zoner og få noget statistik på, hvad lejen er i forskellige zoner i forhold til centrum og udkantsområder. Bare sådan en lille ting ville jo være et fantastisk skridt fremad.

Vi håber meget på, at debatten her i dag vil give mulighed for, at vi får speedet op på det her område, for der er et klart misforhold i den retstilstand, som vi ser i øjeblikket.

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 15:49

Thomas Jensen (S):

Tak til ordføreren. Jeg blev egentlig lidt bestyrket i mine bange anelser, da ordføreren fremførte, at først havde Liberal Alliance krævet noget på dagpengene, og så blev det gennemført siden hen af regeringen; så krævede Liberal Alliance noget på efterlønnen – det er det, vi i dag kan se er ved at blive gennemført. Og så kræver Liberal Alliance altså i dag en frisættelse af huslejereguleringen. Det vil altså sige, at Liberal Alliance virkelig har en stor indflydelse på den borgerlige regering.

Når et nyt Folketing er sammensat, og skulle det gå så galt, at der er et borgerligt flertal med Liberal Alliance som parlamentarisk grundlag med de afgørende mandater her i Folketingssalen til at komme op på de 90 mandater, vil Liberal Alliance så kræve, at det her forslag om, at man også får fri huslejefastsættelse, er deres betaling for at støtte op om en borgerlig regering, ja eller nej?

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Villum Christensen (LA):

Nu er det jo ikke alting, man kan svare ja og nej på i de debatter, som vi fører her. Vores position vil formentlig være sådan – hvis det går, som vi håber – at vi kan trække regeringen i en bestemt retning, og den retning var den, jeg pegede på. Det kan godt være, at det skal være små skridt, men at sige på forhånd, at man ingenting vil gøre ved det rigide system, vi har i dag, vil vi ikke være med til. Vi vil meget gerne prøve at påvirke regeringen til at finde nogle mere lempelige ordninger – og som jeg sagde: Det kan jo også være, at man alene ved en mere begavet informationsvirksomhed på det her område kan give udlejer en højere grad af retssikkerhed i forhold til det, vi ser i dag.

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 15:51

Thomas Jensen (S):

Nu siger ordføreren jo netop, at Liberal Alliance vil kæmpe for de små skridt – selv om jeg synes, at det er et meget omfattende skridt i

forhold til det, som vismændene tidligere har analyseret, nemlig en total frisættelse af huslejefastsættelsen med ét. Man kan sige, at det her forslag jo egentlig kun gør det gradvist, nemlig hver gang der skal gennemføres en ny udlejning. På den måde kunne man godt sige, at vedtagelsen af det her forslag egentlig ville være et lille skridt i den rigtige retning for liberalisterne i Liberal Alliance.

Mit spørgsmål er: Står vi bare og sniksnakker i dag, eller står Liberal Alliance rent faktisk ved sit forslag og vil kræve af en borgerlig regering, ledet af hr. Lars Løkke Rasmussen efter et valg, at det her skal gennemføres, for at Liberal Alliance vil bakke op om hr. Lars Løkke Rasmussen som fortsat statsminister?

Det bør man godt kunne svare et ja eller nej på, for ellers står vi jo bare her og spilder tiden på noget sniksnak. Vil Liberal Alliance kræve, at det her beslutningsforslag bliver gennemført, hvis man har de afgørende mandater for en borgerlig regering efter det kommende folketingsvalg?

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 15:52

Villum Christensen (LA):

Jeg tror, at der bliver rigtig mange ting at få en fornuftig snak om; der er mange ting, der skal trækkes i en mere liberal retning. Men som udgangspunkt synes jeg, at det er underligt, at vi har den her situation. Det er ikke ret tit, at man oplever, at man har en butik, hvor man ikke på forhånd kan vide, hvilken pris man kan få lov til at sælge sine varer til. Det er jo egentlig det, der er tilfældet her. Jeg forstår da udmærket godt, at der er langt til en total liberalisering, men det er, ligesom om man i den her debat ikke må tale om nogen mellemveje af nogen som helst art.

Jeg er sikker på, at vi kan rydde rigtig meget ud i det her bureaukrati omkring lejeloven. Man har vel diskuteret det siden 2002, og det er altid strandet på berøringsangst. Det er egentlig det, vi gerne vil prikke lidt til, hvis vi kommer i den situation, at vi får mulighed for at påvirke regeringen. Vi vil godt prikke til en udvikling med mindre bureaukrati og med en mere markedskonform situation også på lejeområdet.

Kl. 15:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 15:53

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Jamen det er jo Liberal Alliance, der afviser den pragmatiske mellemvej, for vi kunne bare gøre det sådan, som alle partierne nu efterhånden er ved at være enige om, og som SF har ment i mange år, nemlig at kommuner og huslejenævn skal offentliggøre statistikken fra huslejenævnene, sådan at man som udlejer på forhånd kan se, hvad man skal sætte huslejen til, og så man slipper for de her ubehagelige tilbagebetalingskrav. Det kunne man jo bare gøre, men det er ikke nok for Liberal Alliance.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvorfor det ikke er det. Hvorfor er det, de partout skal gå så langt som at sætte lejen fri, så man vil opleve huslejestigninger på mellem 40 og 60 pct. – 60 pct. i storbyerne? Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvorfor man ikke bare vælger den pragmatiske mellemvej. Hvorfor er det, man skal gå så langt som til at have de her massive huslejestigninger og den fuldstændig fri markedsleje?

Så må jeg bare sige, at ordføreren rammer hovedet på sømmet. Liberal Alliance introducerede kravet om dagpengeforringelser. Regeringen sagde, at det havde den ikke nogen planer om – nu er det gennemført. Det samme med efterlønnen: Det er også noget, som regeringen er ved afskaffe, selv om den sagde, at den ikke havde nogen planer om det.

Det er jo lige præcis det, vi er bekymrede for i SF, når regeringen ikke vil sige, at den vil lave en garanti på det her område. Ordføreren kan vel i hvert fald nok bekræfte, at Liberal Alliance har tænkt sig at tage det her med ind til forhandlinger om regeringsgrundlaget, og det er derfor, vi er bekymrede for, at man ikke vil tage ordet garanti i sin mund i dag.

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Villum Christensen (LA):

Der er mange ting, der bekymrer Socialistisk Folkeparti. Jeg tager vel ikke helt fejl, hvis jeg siger, at målet for Socialistisk Folkeparti er en revolution, der ligger langt ude i horisonten, og med det vil jeg sige, at det vel ikke er første gang, at fru Nanna Westerby har oplevet en situation i det politiske liv, hvor man har en målsætning, men hvor man ikke kan hoppe helt over i målet hverken dag et eller dag to, men hvor man må gå de små skridt, bare man kommer i den rigtige retning. Det var egentlig det, jeg forsøgte at sige for lidt siden, og det vil jeg godt gentage i forhold til de her pudsige ja-nej-sort-hvid-diskussioner, som jeg ikke tror tjener noget konstruktivt formål. Det kan godt være, at man kan slå hinanden oven i hovedet, men det er ikke konstruktivt i forhold til en saglig debat efter min opfattelse.

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Nanna Westerby.

Kl. 15:55

Nanna Westerby (SF):

Det her er meget bagvendt, for det er jo Liberal Alliance, der er meget sort-hvid. Man kunne vælge en pragmatisk mellemvej, så man undgik, at udlejere fik tilbagebetalingskrav, så man på forhånd vidste, hvor lejen skulle ligge. Det kunne man gøre ved at offentliggøre huslejestatistikker. Men Liberal Alliance vil partout fuldstændig liberalisere lejemarkedet og dermed gøre, at nogle lejemål vil stige mellem 40 og 60 pct. i husleje. Det er jo ret voldsomme stigninger. Så det er altså Liberal Alliance, der er sort-hvid lige præcis i den her debat.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren faktisk mener, som vi hørte tidligere fra Liberal Alliance, at mælkepriser og huslejefastsættelse sådan set er det samme. Jeg kunne også godt tænke mig at høre ordføreren om, hvad ordføreren gerne ville sige til de lejere, som må ud på et lejemarked, hvor priserne er 60 pct. højere i hovedstadsområdet, end huslejepriserne er i dag. Hvordan skal lavindkomstgrupper klare sig på sådan et lejemarked i fremtiden? Har ordføreren overvejet det, inden man fremsætter det her beslutningsforslag?

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Villum Christensen (LA):

Man kunne sige så meget. Hvorfor kan man bare ikke få noget statistik osv.? Vi kan konstatere, at vi jo ikke har fået nogen retvisende databaser, som man f.eks. har i Sverige, hvor man har nogle zoner, som kan give en større retstilstand for udlejerne, så man ikke skal gætte sig til, hvad huslejen måtte være, og ikke risikerer at få en ordentlig en på kassen bagefter. Det er jo egentlig det, der har været

det principielle i den her diskussion, nemlig at vi skal have sikret en større retssikkerhed.

Jeg startede med at sige, at jeg synes, der er ubalance i forhold til de retsvilkår, der gælder for lejere, og de retsvilkår, der gælder for udlejere. Det er egentlig det, der har været formålet med det her beslutningsforslag. Det er den problemstilling, som jeg synes vi skal tage op. Så kan det godt være, at man ikke når helt over til den – i gåseøjne – socialistiske revolution, men et skridt på vejen; vi er jo ikke så mange i Folketinget, men et skridt på vejen.

Vi kender vores plads, men vi tror også på, at vi i visse situationer har mulighed for at trække en såkaldt, kalder den sig, borgerligliberal regering. Det ikke altid, vi kan få øje på det. Vi har jo hørt om store, voldsomme, meget stringente garantier for, at man ikke vil røre ved noget som helst. Det er ikke en udvikling, vi synes er rigtig. Vi synes, at vi som sagt skal have en mere markedskonform situation end den, vi kender i dag.

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, siger vi tak til ordføreren. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33: Forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af klimaeffekten ved anvendelse af biomasse.

Af Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 02.12.2010).

Kl. 15:58

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 15:59

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for beslutningsforslaget fra Enhedslisten. Det giver anledning til at forklare regeringens holdning vedrørende biomasse i energiforsyningen.

Enhedslisten ønsker med forslaget B 33, at regeringen nedsætter en arbejdsgruppe, som skal afklare den reelle CO₂-fortrængning ved anvendelse af importeret biomasse. Det er i og for sig en sympatisk idé, og der skal heller ikke herske nogen tvivl om, at regeringen mener, at anvendelsen af biomasse i energiforsyningen skal ske på den mest bæredygtige måde.

Men regeringens tilgang er en lidt anden end den foreslået af Enhedslisten. Regeringen vil snart fremlægge en samlet strategi for, hvordan vi kan blive uafhængige af fossile brændsler i 2050. Biomasse vil sammen med vind spille en væsentlig rolle i det fremtidige energisystem, og regeringens strategi vil derfor også omfatte en række initiativer, der vil øge anvendelsen af biomasse.

Netop fordi vi kommer til at bruge mere biomasse i Danmark, aktualiseres behovet for at se på, hvordan danske biomasseressourcer udnyttes mest effektivt. Men Danmark står altså kun for ca. 0,22 pct. af det globale biomasseforbrug, så derfor vil vi ikke slå ind på nogen

solokurs; vi vil igennem EU og andre internationale fora arbejde for at få vedtaget en fælles politik for bæredygtig anvendelse af biomasse. Så vi vil altså i fællesskab især adressere importeret biomasse.

Der foregår allerede en del handel med biomasse, og Danmark er bare et af adskillige lande, der må formodes at ville øge importen af biomasse. Derfor er Europa-Kommissionen også opmærksom på problemstillingen og overvåger udviklingen i anvendelsen og importen af biomasse til EU.

Faktisk har Kommissionen allerede lavet en del af det arbejde, som Enhedslisten opfordrer til. For knap et år siden kom Kommissionen med en rapport om krav til bæredygtighed i anvendelsen af biomasse til energiformål. Rapporten indeholder bl.a. en opgørelse over CO₂-effekten af biomasse i el- og varmeproduktion. Inden udgangen af i år kommer Kommissionen så, så vidt jeg forstår, med en opfølgende rapport om behovet for nye bæredygtighedskriterier og, hvis nødvendigt, med forslag til fælles kriterier.

Regeringen opfordrede allerede i sit EU-udspil fra maj 2010 Kommissionen til at formulere en tværgående biomassepolitik med fælles bæredygtighedskriterier. Og vi vil også fortsat i EU arbejde for, at der etableres fælles kriterier, ikke mindst når Danmark næste år har EU-formandskabet. Fælles bæredygtighedskriterier på EU-niveau anbefales også af Klimakommissionen, og jeg mener derfor også, at det er den vej, vi bør gå.

Vi følger også Kommissionens arbejde med indirekte arealmæssige forskydningseffekter eller ILUC, som er den engelske betegnelse, og det handler jo om, at produktion af biomasse, der anvendes til biobrændstoffer eller andre energiformål, kan flytte traditionel produktion af fødevarer til arealer, der er tidligere uopdyrket land. Det kan jo så medføre en øget udledning af drivhusgasser såsom metan. Det vil vi også komme ind på, når vi herefter skal behandle beslutningsforslag B 34 om et moratorium for biobrændstoffer.

Kommissionen har i december offentliggjort en foreløbig rapport, der viser, at der kan være problemer i forhold til ILUC og biobrændstoffer, og Kommissionen vil derfor lave konsekvensvurderinger af mulige metoder til håndtering af ILUC. ILUC kan være en væsentlig problemstilling i forhold til bæredygtighed, og det er derfor et arbejde, som vi fra dansk side har presset på for, og som vi også følger meget nøje.

Så lad mig opsummere, så det står helt klart, hvad regeringens holdning er: Alle ressourcer og især biomasse skal anvendes på den mest effektive måde, og biomasse skal produceres og anvendes på en bæredygtig måde.

Men jeg mener ikke, at Enhedslistens forslag om at oprette en arbejdsgruppe, der skal vurdere den reelle CO₂-effekt ved importeret biomasse, er den rette vej at gå. Den danske import af biomasse, primært træpiller, vil globalt og i EU udgøre en relativt lille del. Det vil også være vanskeligt at isolere vores lille del og analysere konsekvenserne af den i de eksporterende lande.

Jeg mener også, at Enhedslistens antagelser er lidt skæve. Enhedslisten antager, at biomasseeksporten påvirker de eksporterende landes mulighed for at udfase deres egen anvendelse af kul. Men der jo stor forskel på energisammensætningen i de biomasseeksporterende lande; f.eks. anvendes der i Sverige og Finland, som jo er relativt store biomasseproducenter, på nuværende tidspunkt stort set ingen kul i energiforsyningen.

Arbejdet med at udvikle kriterier og vurdere konsekvenser af øget handel med biomasse mener jeg derfor giver større værdi, hvis det foretages i regi af EU.

Endelig vil jeg da også lige gøre opmærksom på, at regeringen allerede har nedsat et skovpolitisk udvalg, som også vil drøfte bæredygtighedskriterier for fast biomasse.

Min konklusion er derfor, at selv om det er relevant at kende til konsekvenserne af øget import af biomasse til energiproduktion, kan vi ikke støtte det konkrete forslag, først og fremmest fordi det ikke er den mest hensigtsmæssige tilgang. Spørgsmålet om biomasses bæredygtighed er globalt og skal derfor adresseres i EU og andre internationale fora, hvor man i øvrigt allerede har fokus på klimaeffekten ved anvendelse af biomasse.

Som sagt er det også min opfattelse, at det er mest fornuftigt at få fælles bæredygtighedskriterier i EU. Ud over allerede at stille skarpt på problemstillingen er det en sag, vi prioriterer under det danske EU-formandskab næste år. Jeg indstiller derfor, at beslutningsforslaget forkastes. Tak.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:04

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om det, hun siger, skal forstås på den måde, at hun sådan set er enig i, at det er nødvendigt at have et overblik over den reelle CO₂-reduktion, der sker, når man bruger biomasse – altså at hendes synspunkt er, at det er et arbejde, som bør foregå i EU – og om hun så i forlængelse af det støtter den indstilling, der er kommet fra Portugal, hvor man netop fokuserer på, at Kommissionen skal inddrage det her i sit arbejde.

Det andet spørgsmål er, om ministeren også er enig i, at når man snakker om bæredygtighedskriterier for biomasse, er det nødvendigt, at man inddrager det, der hedder forskydningseffekten, som ministeren også selv var inde på. For jeg synes jo, at det er de to spørgsmål, der er afgørende for, om det svar, ministeren kommer med, er tilfredsstillende, hvad det måske næsten er.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:05

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Med hensyn til det, som Portugal rejste, har det jo altså siden maj 2010 været vores holdning, at vi har brug for en tværgående biomassepolitik med kriterier for bæredygtighed i EU, der jo netop hindrer, at en stigning i produktionen af biomasse medfører øgede udledninger fra arealer med højt kulstofindhold og tab af biodiversitet. Det er den danske holdning, og det er jo præcis også derfor, at vi arbejder for det, og den danske position er i høj grad også velkendt.

Med hensyn til ILUC er det da klart nok, og det kommer vi jo også ind på i det efterfølgende, at sådan, som jeg har været stand til at se det indtil videre, er der tale om et problem, man er nødt til at forholde sig til, og derfor er jeg da også glad for, at Kommissionen sætter fokus på den problemstilling.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:06

Per Clausen (EL):

Det betyder vel også, at ministeren er enig i, at når vi snakker om en strategi for at gøre Danmark uafhængigt af fossile brændstoffer, er vi også nødt til, når vi diskuterer biomassens placering, at være sikker på, at vi har fuldstændig styr på – eller i hvert fald rimelig styr på – fordrejningsproblemerne, altså at vi faktisk ved, hvad det er, vi gør, i forbindelse med at vi laver en sådan strategi. Så det her er faktisk en sag, som ikke alene er vigtig, men som det også er vigtigt at få styr på rimeligt hurtigt.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:06

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jamen det kan jeg da kun erklære mig fuldstændig enig i. Vi er jo netop ikke uenige om det, der er målet her; det, vi er uenige om, er metoden, hvor jeg sådan set bare siger, at for mig går kongevejen altså igennem Den Europæiske Union, hvor den her problemstilling i forvejen er blevet sat på dagsordenen. Der synes jeg, at det, vi skal gøre, selvfølgelig er at afvente Kommissionens rapport, og så skal vi jo forsøge at bruge det danske formandskab til for alvor at sætte fokus på den her problemstilling.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Lars Christian Lilleholt som ordfører for Venstre

Kl. 16:07

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

Enhedslisten foreslår med det her beslutningsforslag, at der nedsættes en dansk arbejdsgruppe, der skal kaste lys over den reelle CO₂-fortrængning ved anvendelse af importeret biomasse. I Venstre er vi også optaget af, at den biomasse, vi importerer, er miljømæssigt bæredygtig. Men vi mener, som ministeren har redegjort for, at det ikke bør foregå i nationalt regi, men i EU-regi.

Heldigvis kan vi jo konstatere, at Europa-Kommissionen arbejder med det her område. Europa-Kommissionen har udgivet en rapport, som beskriver de udfordringer, der er, og fra en række lande presses der på, i forhold til at EU også skal ind på det her område og kigge på og sikre, at den biomasse, der importeres til EU, også er bæredygtig.

På den baggrund afviser vi beslutningsforslaget.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Ole Hækkerup som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:08

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Som det allerede er nævnt, ønsker Enhedslisten med det her forslag en undersøgelse af klimaeffekten af en øget anvendelse af biomasse. Yderligere brug af biomasse indgår i Klimakommissionens udspil, og det indgår jo faktisk også i den fælles plan, vi har lagt fra oppositionens side.

Jeg læser Enhedslistens forslag sådan, at det er det globale perspektiv for anvendelse af biomasse, som Enhedslisten særlig ønsker at få belyst, og den intention er høj grad sympatisk. Jeg er enig med ministeren i, at det giver bedst mening at se det her i et europæisk perspektiv, og det giver god mening at følge kommissionens arbejde.

Vi mener jo derudover, at der skal laves en samlet plan for biomassen i Danmark for at sikre, at de ressourcer, vi har, bliver brugt så godt som muligt og tænkes sammen med udbygningen af vindkraft og andre vedvarende energikilder, hvilket jo i øvrigt også igen ligger i smuk forlængelse af Klimakommissionens anbefalinger. Det vil i givet fald, hvis man vil lave en national plan for biomasse, være umuligt at lave sådan en plan uden at have et europæisk eller have et globalt perspektiv med, om ikke andet alene af den grund at vi allerede i dag importerer biomasse.

På den baggrund synes jeg jo i øvrigt også, at det ville være mest naturligt, at man kunne inddrage det her perspektiv eksempelvis i forbindelse med forhandlinger om en ny aftale på energiområdet. Her er vi jo faktisk som Socialdemokrater fælles med Enhedslisten, i hvert fald så vidt jeg har forstået meldingerne hidtil.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Dalgaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Per Dalgaard (DF):

Enhedslisten taler med B 33 om CO₂-fortrængning, sikkert med det formål at forbedre klimaet på jorden.

Jeg er sikker på, at der ikke er nogen i det her land eller for så vidt i andre lande, som er modstandere af at forbedre klodens klima – det ønsker Dansk Folkeparti selvfølgelig også, men det skal altså være med fornuft og rationalitet i tiltagene. Og jeg har en mistanke om, at når venstrefløjen med de rigtige socialister i spidsen kommer med forslag for at forbedre klimaet, så tænker de ikke på, at samfundet samtidig skal kunne fungere. Jeg vil ikke her undlade at nævne, at CO₂-problematikken set i relation til den danske udledning er så minimal, at den stort set ingen indflydelse har på klimaet. Derfor betragter jeg faktisk mere det her forslag som et markeringsforslag.

Det er helt sikkert, at hvis erhvervslivet, som vi jo alle sammen lever af, bliver pålagt øgede afgifter, sådan som det egentlig ligger i venstrefløjens intentioner med hensyn til klimaproblematikker af den ene eller den anden art, så vil det komme til at koste arbejdspladser i læssevis, og hr. og fru Jensens husholdning vil blive meget dyrere. Danmark har allerede i dag verdens højeste energiafgifter, og Enhedslistens mange energitiltag vil øge disse.

Enhedslisten mener, at blot den grønne fane holdes højt over hovedet, er alt godt. At man samtidig mister jordforbindelsen er underordnet. Og når jeg så samtidig tænker på proportionerne vedrørende Danmarks CO₂-udledning eller i det hele taget drivgasudledning set i forhold til verdens totale udledning, forsvinder al sund fornuft.

En ting er sikker: Skulle det for vores land uheldige ske, at vi får en rød regering ved næste valg, så kan folk godt forberede sig på enormt stigende el- og varmepriser gennemført ved nye store afgifter. Det vil jo medføre en udfladning af erhvervslivet og medføre tab af arbejdspladser og få hele vores velfærdssamfund til at blive dårligere.

Dansk Folkeparti afviser forslaget.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:12

Per Clausen (EL):

Det var bare, fordi jeg jo synes, at hr. Per Dalgaard kom lidt vidt omkring, og det skal man have lov til, men jeg vil bare spørge hr. Per Dalgaard, hvad der i dette beslutningsforslag vil føre til stigende energiafgifter til danske virksomheders ruin osv. For vi tager jo ligesom forslagene et ad gangen, og vi har jo adskillige ting, som vi skal diskutere her i dag, så hr. Per Dalgaard skal nok få anledning til at holde sin store tale. Spørgsmålet er bare, hvad det er i det her forslag, der vil få de her katastrofale konsekvenser.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:12

Per Dalgaard (DF):

Det har hr. Per Clausen ret i, og jeg skal nok komme ind på det senere, men her taler vi f.eks. om anvendelse af biomasse, som jo er en af de ting, som bl.a. Klimakommissionen foreslår. Og selv Energistyrelsen har jo sagt, at biomasse er en af de ting, som bliver en mangelvare, fordi alle vil anvende biomasse, og det vil sige, at omkostningen ved at få nogle elementer, der kan producere energi her i landet, bliver større og større.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:13

Per Clausen (EL):

Men nu ligger der jo ikke i det her forslag – det tror jeg ikke – at der vil komme en øget efterspørgsel efter biomasse. Sådan set er det her jo et forsøg på at sige, at vi skal overveje både miljømæssigt og i virkeligheden også økonomisk, om det at gøre sig afhængig af biomasse er fornuftigt.

Så hr. Per Dalgaards angst for, at vi skal bringe os i en situation, hvor vi er meget afhængige af biomasse og derfor kommer til at betale en stor overpris for sådan et produkt i fremtiden, står sådan set i modsætning til det, der er intentionen i det her beslutningsforslag. Så derfor synes jeg bare, at hr. Per Dalgaard har valgt nogle argumenter, der måske har med noget andet at gøre, i stedet for at forholde sig til det beslutningsforslag, der ligger her.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:13

Per Dalgaard (DF):

Som jeg sagde lige før, kommer vi tilbage til det ved nogle af de næste forslag, så der skal jeg nok fremføre yderligere synspunkter, men en kendsgerning er jo, at anvendelsen af biomasse er et af de helt store – skal vi sige – elementer i det at gå over til vedvarende energi, og det bliver altså dyrere og dyrere at anvende den ene ting, fordi så mange andre også vil gøre det.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører for SF. Kl. 16:14

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det, Enhedslistens forslag går ud på, er at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal kaste lys over den reelle CO₂-fortrængning ved anvendelse af importeret biomasse. Det er der sådan set meget god musik i at gøre, men jeg synes, at målet er lidt snævert. Altså, hvis det her handler om, hvorvidt biomasse reelt fortrænger CO₂, når man anvender det til energiformål, synes jeg ikke, der er nogen grund til, at man kun fokuserer på det, der er importeret.

Jeg vil også sige, at jeg synes, Enhedslisten har været lidt hurtig med det her forslag. Der kunne godt have været arbejdet lidt mere med det, så derfor har jeg et par ideer til, hvordan det kunne kvalificeres:

Det første er, at jeg ikke synes, der er nogen grund til, at det kun gælder importeret biomasse. Det andet er, at det, det jo også ville være interessant at se på, er, hvad vi overhovedet har til rådighed af biomasse, vi kan bruge til energiformål, hvor vi ikke forbryder os

mod bæredygtighedskriterierne, og hvor vi respekterer, at biomasse, som jo er planter, også skal bruges til andre formål. Jorden skal bruges til at dyrke fødevarer på, og en hel del af vores biomasse skal på sigt også bruges til at lave materialer af til erstatning for den plast, vi bruger i dag, og som er baseret på olie. Så det ville være interessant og yderst relevant, synes vi, at se på, hvad der er til rådighed. De hjemlige ressourcer har vi nogenlunde overblik over, men hvad er der ellers til rådighed?

Jeg synes også, en mangel ved forslaget er, at det slet ikke omtaler selve biodiversiteten, altså natur- og miljøhensynet. Det bør man da bestemt også inddrage i det.

Så synes jeg, at hvis man laver sådan en analyse – hvis der kan skabes flertal for, at man kan lave sådan en analyse – skulle man også se på, hvad der er af jobpotentialer inden for det her område både herhjemme og i de lande, vi importerer fra. Det er jo sådan, at biomasse handles på et frit marked, så man kan ikke umiddelbart styre, om det er de hjemlige ressourcer, man bruger, eller om de er udenlandske. Jeg synes, noget af det, man også godt kunne belyse, er, hvad man – hvis vi nu gerne vil have, at man i hvert fald bruger de hjemlige ressourcer, som det er forsvarligt at bruge – kan gøre, for at det rent faktisk sker.

Det er klart, at det vil være interessant, at EU også laver en sådan analyse, men det behøver jo ikke at stride imod, at man også laver en analyse herhjemme. Så jeg synes egentlig, jeg vil opfordre ministeren til at være lidt mere positiv over for, at man også laver et dansk arbejde på det her område, og at vi i fællesskab kunne diskutere, hvad et fornuftigt kommissorium for det kunne være. For jeg mener, der er brug for – det har vi alle sammen brug for – at få et bedre overblik over, hvor biomasseressourcerne er, og hvad der skal til, for at de er bæredygtige. Mange mennesker har rigtig svært ved at forstå det her med biomassen, som pr. definition er CO2-neutral, når vi bruger den til energi, men det er den jo strengt taget kun, hvis vi skaffer mere biomasse end det, vi bruger, og det, vi bruger til at transportere den.

Men der er jo også nogle muligheder i, at man rent faktisk kan dyrke mere biomasse, mere skov, flere flerårige afgrøder, som man kan høste og bruge til energiformål, uden at man roder op i jorden og dermed skader den og får et større CO₂-udslip ad den vej.

Så jeg vil sige, at vi er positive fra SF's side, men der skal altså også arbejdes med det. Det synes jeg til gengæld også det er værd at gøre: at se, om man ikke kunne få et flertal for at lave en analyse med et lidt bredere kommissorium.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jørgen S. Lundsgaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Tak for beslutningsforslaget fra Enhedslisten, vil jeg sige som ministeren. Jeg forstår, det er en genfremsættelse, men det giver mig som nytilkommen mulighed for at fremføre De Konservatives synspunkter vedrørende biomasse.

Biomasse som brændstof er der ingen der kan have noget imod. Det er verdens ældste, det er grundlaget for vores civilisation. Uden ilden, ingen homo sapiens. Og når Enhedslistens medlemmer sidder på tønden, kan det ikke være en ubehagelig tanke, hvis resultatet kan medføre, at nogle kan køre CO₂-neutralt på arbejde. Det er en teknologi, vi mestrer, og en teknologi, vi bør udnytte.

Ifølge Klimakommissionens rapport har Danmark til sit samlede forbrug mellem 40 og 50 pct. biomasse til rådighed, og den skal vi bruge. Den skal vi ikke brænde af blot til varme. Vi skal opgradere

den til transportsektoren – som er den sektor, hvor nuværende teknologier er sværest at gøre bæredygtige – enten i form af flydende brændstoffer, metanol, ætanol, eller i en overgangsfase i form af el til lastudjævning af vindenergien og dermed elbilerne. Danmark skal bruge sit biobrændsel fornuftigt.

Men nervøsiteten går på, at der er opstået et internationalt marked for biobrændsel, og at dette marked medfører skovfældning og erstatning af fødevareproduktion med energiproduktion. Dybest set kommer al energi – også menneskets fødevarer – fra solen, undtagen atomkraft. Der vil derfor være en konkurrence mellem fødevare- og skovdyrkning. Vi har aldrig fældet så meget skov for at dyrke fødevarer, som vi gør nu – typisk i Sydamerika. Og vi har aldrig haft så stor en befolkningseksplosion som nu, så her er en anden opgave.

Men Danmarks biomasse kommer fra bæredygtig skov hos vore naboer, så vi har foreløbig ikke et moralsk problem. Der behøves ikke at være en konflikt; vi kan sagtens kombinere fødevareproduktion og energiproduktion, hvis vi er fornuftige. Vi skal bruge det i begge ender. Når vi producerer træ og fødevarer, skal overskydende affald blive til energi, og når vi har brugt det, skal papir og træ og det, der kommer ud i den anden ende, blive til energi. Det er bæredygtighed, og det vil vi Konservative.

Vi kan derfor ikke tilslutte os Enhedslistens tvivl om regeringens energipolitik.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Margrethe Vestager som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil sige, at der er flere og flere ting, jeg forstår, når jeg hører den her sådan meget bastante afvisning af behovet for sikker viden, for sådan som jeg læser forslag B 33, er det jo egentlig et forsøg på rettidig omhu og på at være sikker på, at vi faktisk gør det, som den konservative ordfører lige udtrykte meget klogt, synes jeg, nemlig at vi tænker os ordentligt om. For gør vi det, og har vi tilstrækkelig viden, når vi planlægger, hvordan vi skal bruge biobrændstoffer og biomasse i det hele taget, så kan vi også gøre det på en klog måde.

Fra radikal side kan vi stå fuldt inde for det fælles oplæg, vi har lavet i oppositionen, og hvor det jo også bliver fremhævet, at biomasse er en del af den samlede løsning – ligesom Klimakommissionen gør det. Men vi ønsker selvfølgelig, at det sker på en klog og en ordentlig måde, fordi vi ikke vil risikere, at biomasse lige pludselig fortrænger ren, ordentlig og bæredygtig fødevareproduktion i en situation, hvor der er mangel på fødevarer i den her verden, ligesom vi gerne vil være sikre på, at satsningen på biomasse ikke bliver til et nyt sikkerhedspolitisk problem, fordi alle gør det samme og der så bliver den samme knaphed på biomasse, som vi forventer der bliver på dem af de fossile brændstoffer, nemlig gassen og olien, som vil slippe op for Danmark.

Derfor er vi sådan set meget positivt indstillede over for forslaget om at lave en undersøgelse af klimaeffekten ved at anvende biomasse. Vi synes, det er en god idé, også for at få taget nogle af myterne væk. Jeg synes, det er træls, når citater fra den ene eller den anden EU-embedsmand bliver til rygter om, at konklusioner bliver tilpasset landbrugets interesser. Når man når derhen, er man nået til et stykke, hvor det ikke længere er i den fælles interesse at sige nej tak til sikker viden. Så er man nået et sted hen, hvor man må sige: Ja, selvfølgelig skal vi vide, hvad vi foretager os, specielt fordi vi jo i de her år lægger fundamentet for, hvordan vores energiforsyning skal være i mange, mange år fremover, og hvordan økonomien skal være i nogle af vores primære erhverv.

Det gælder jo i særdeleshed landbruget, for hvem det er meget løfterigt at kunne blive energiproducent, men så skal de også vide, at vi kan stå inde for det, og at det grundlag, de bliver det på, er bæredygtigt.

På den baggrund er Radikale Venstre positivt indstillet til forslag B 33, og vi håber, det får en konstruktiv udvalgsbehandling.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Clausen, Enhedslisten.

Kl. 16:24

(Ordfører for forslagstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg skal starte med at takke for en jo i hovedsagen positiv modtagelse af vores forslag. Jeg synes måske også, det ville være mærkeligt, hvis der ikke var kommet en positiv modtagelse af forslaget, for forslaget handler jo i virkeligheden om, at vi siger, at der er nogle ting, vi skal have styr på, inden vi betræder en bestemt vej.

Når vi syntes, det var relevant at fremsætte det her beslutningsforslag, har det jo været, fordi vi undertiden i den politiske debat og i argumenterne oplever, at det at satse på biomasse beskrives som en meget entydig og meget enkel gevinst for klimaet og for naturen og miljøet. Der vil vi sige, at det synes vi er en anelse mere kompliceret.

Vi har også i forbindelse med optakten til den her debat kunnet konstatere, at også organisationer som Dansk Energi og Landbrug & Fødevarer i den anbefaling, de har fremlagt om en handlingsplan for biomasse, på en række områder i virkeligheden indtager det samme standpunkt som os, nemlig at der er brug for at lave en seriøs analyse af de klimamæssige konsekvenser for biodiversitet, af konsekvenserne for fødevareforsyning af at satse på biomasse. Så derfor er jeg nok enig med dem, der siger, at hvis man skal kritisere vores forslag for noget, er det, at tilgangen til analysen formentlig har været lidt for snæver, og der håber jeg da på, at vi i det fortsatte arbejde med det her beslutningsforslag kan opnå en enighed om, at det er vigtigt, at vi får et bredt analysearbejde og et bredt videngrundlag at handle på baggrund af.

Jeg har forstået og skal ikke her problematisere, at man siger, det er vigtigt, at en del af det arbejde foregår i EU, at der træffes beslutninger om bæredygtighedskriterier i EU. Det er jo rigtigt, men indimellem kan det måske være meget godt, at vi i Danmark måske også selv udvikler ekspertise og viden om, hvad der må være baggrunden for at have nogle bæredygtighedskriterier, som er holdbare i forhold til anvendelsen af biomasse. Det er jo bl.a. for at undgå, at man bliver fuldstændig afhængig af viden, som kommer alle mulige andre steder fra, og vi har jo kunnet konstatere, at der i EU-systemet tilsyneladende er en lille smule forsigtighed med at lytte til de råd og den videnskabelige vejledning, man får, som ikke lige passer ind i ens kram. Der synes vi måske det ville være rigtig godt, hvis vi også i Danmark gjorde en indsats.

Jeg forstår sådan set heller ikke ministeren på den måde, at hun siger, at der ikke skal udvikles viden og erkendelse på de her områder i Danmark, så det tror jeg godt vi kan komme lidt længere med.

Når man kigger på biomasse og anvendelsen af biomasse, hvad enten det nu er et- eller flerårige energiafgrøder, og den påvirkning, det har på miljø og klima, bliver man jo nødt til – og det er dér, hvor det bliver en lille smule besværligt – at inddrage den der forskydningseffekt, som har et vældig fancy navn på engelsk, men forskydningseffekt er nok en meget udmærket beskrivelse, nemlig at det handler om, på hvilken måde produktionen af biomasse påvirker realanvendelsen. Betyder det indirekte, at man fælder store skovområder? For pointen er, at EU indtil nu er kommet så langt, at man siger, at det ikke direkte må påvirke, altså, man må ikke direkte kunne se,

at man i tidligere regnskovsområder osv. dyrker biomasse, for så holder det ikke i forhold til bæredygtighedskriterierne. Men vi ved det udmærket godt, og klimakommissæren – som nogle i den her sal givetvis nærer større begejstring for, end jeg gør – har jo påpeget det ved at tale om den effekt, det faktisk godt kan have. Så det er jo almindelig anerkendt. Derfor synes jeg bare, at det er meget vigtigt, at vi holder fast i, at også det element inddrages i vurderingen af, om brug af biomasse er bæredygtigt.

Det er jo fuldstændig oplagt, at når vi snakker om det nationale, kan man selvfølgelig lave nogle nationale vurderinger af, hvordan tingene skal udvikle sig, og jeg er meget enig med fru Anne Grete Holmsgaard i, at vi også har grund til at gennemgå, hvordan man kan bruge biomasse produceret i Danmark på en fornuftig og hensigtsmæssig måde, og hvordan man ikke kan bruge den på en fornuftig og hensigtsmæssig måde. Vi er jo ikke fuldstændig ubekendte med miljø- og naturproblemer i Danmark i forhold til landbrugsproduktionen. Så det skal vi selvfølgelig se på.

Når det bliver særlig interessant i forhold til import, kan det jo i nogle tilfælde hænge sammen med, at det også flytter CO₂-udslippet væk fra Danmark, og at Danmark kan få et rigtig, rigtig smukt resultat, fordi det går fint her: Vi bruger løs af noget biomasse. Men hvis det er produceret under nogle omstændigheder, der skaber nogle problemer andre steder i verden, har vi jo i hvert fald reduceret den positive globale effekt på CO₂-udslippet ganske væsentligt, og det synes vi jo sådan set ikke der er nogen grund til.

Kl. 16:28

Man kan selvfølgelig godt indtage det standpunkt, som hr. Per Dalgaard fra Dansk Folkeparti har, at hvad vi gør, er ligegyldigt, fordi vi er et lille land, og hvad jeg og dem, der i øvrigt sidder herinde, foretager os, er i hvert fald fuldstændig ligegyldigt, og på den måde kan man jo slippe uden om ethvert ansvar, fordi der er andre store kræfter, der bestemmer det hele.

Jeg tror ikke, det er en frugtbar måde at indgå i politisk arbejde på, at man hele tiden ligesom siger, at hvad man selv gør, nok kan være et fedt. Nej, jeg tror, at man skal arbejde på, at man skal gøre de ting, man selv har indflydelse på, så godt som muligt, og det er vel også forudsætningen for, at Danmark med nogen vægt internationalt kan fremføre synspunkter om, at vi vil have nogle bæredygtighedskriterier, som er holdbare, når det handler om biomasse, at vi også selv forsøger at efterleve sådanne kriterier. Ellers bliver man jo nemt hængt op på eller ud for at være hykler, og det gavner næppe ens internationale prestige og ens muligheder for at få ting igennem.

Det er så baggrunden for, at Enhedslisten synes, det er nødvendigt at få kvalificeret vores syn på biomasse, og at vi altså kun anvender biomasse på den måde, at det rent faktisk nedbringer vores CO₂-udledning, også hvis man sammenholder med den produktion af metan og andre ting, som kan følge af en uhensigtsmæssig anvendelse eller produktion af biomasse.

Det afgørende problem og det, der jo er det vanskelige og det svære, og det vil vi også vende tilbage til under det næste punkt på dagsordenen, er jo, hvordan man få styr på fortrængningen. Det er jo også dér, hvor Europa-Kommissionen har rigtig, rigtig store vanskeligheder med at nå frem til nogen egentlige konklusioner. Der vil jeg sige, at der tror jeg sådan set, det ville være rigtig godt, hvis vi også i Danmark bruger nogle af alle de fremragende ressourcer og kloge mennesker, vi har i Danmark, til at deltage i det arbejde og påvirke den proces og den udvikling, for det tror jeg sådan set er meget afgørende.

På den anden side er der ingen tvivl om, at hvis man er i stand til at formulere nogle bæredygtighedskriterier, som også inddrager fortrængningskonsekvenserne, vil man jo også have meget nemmere ved at tage en diskussion om, hvor meget man skal prioritere biomasse, hvor man kan sige, at det miljømæssige, naturmæssige, klimamæssige osv. er på plads. Tilbage står selvfølgelig stadig væk udfor-

dringen om de økonomiske konsekvenser af biomasse, og der kan man selvfølgelig sige, at jo større krav man stiller til det miljømæssige og klimamæssige, jo større sandsynlighed er der selvfølgelig også for, at biomasse kun kan blive en lille del af løsningen, fordi det vil være dyrt at løfte en omstilling til vedvarende energi ved en meget høj anvendelse af biomasse.

Så det her har efter Enhedslistens opfattelse nogle meget vigtige konsekvenser for, hvordan vi konkretiserer vores strategi i de kommende år, og derfor håber jeg, at der i hvert fald vil være en vilje til også at gennemføre det nødvendige analysearbejde i Danmark.

Kl 16:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om et moratorium for biobrændstoffer.

Af Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 02.12.2010).

Kl. 16:31

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 16:32

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak, også for dette beslutningsforslag. Her bevæger vi os så videre og kommer nu til den flydende biomasse, hvor vi jo under det forrige diskuterede den faste biomasse. Alle Folketingets partier på nær Enhedslisten vedtog i 2009 lov om bæredygtige biobrændstoffer. Jeg understreger det med bæredygtigheden, fordi det dengang under forhandlingerne blev klart understreget, at biobrændstoffer skal være bæredygtige, idet EU's bæredygtighedskriterium er lagt til grund for indfasningen. Jeg siger ikke dermed, at man på det tidspunkt kom frem til nogle helt perfekte bæredygtighedskriterier, og det er da heller ikke nogen hemmelighed, at regeringen og resten af Folketingets partier dengang i 2008, hvor det blev forhandlet i EU, var på det hold, der arbejdede for, at barren for bæredygtighed skulle blive hævet. Men når det så er sagt, er bæredygtighedskriterierne de første bindende kriterier i verden og stiller krav om, at biobrændstoffer i dag skal fortrænge minimum 35 pct. CO₂ i forhold til benzin og diesel. Dette tal stiger jo så til 50 pct. i 2017. Derudover er der klare regler for, hvor og hvordan der må dyrkes afgrøder til biobrændstoffer. Det må f.eks. ikke ske ved rydning af skov og dræning af vådområder.

Biobrændstoffer bidrager til at reducere vores udledning af drivhusgasser, til at øge vores andel af VE-transport, til at udfase fossile brændstoffer, gøre os mindre afhængige af import af olie og dermed forbedre vores forsyningssikkerhed, og endelig bidrager de naturligvis også til at opfylde det danske Kyotomål.

Regeringen anerkender, som jeg også var inde på under diskussionen for lidt siden, at indirekte arealmæssige forskydningseffekter eller ILUC, som jo er den engelske betegnelse, potentielt kan udgøre en væsentlig bæredygtighedsproblematik. En række foreløbige ILUC-studier tegner et billede af, at vi gør klogt i at tage ILUC alvorligt, da de negative bæredygtighedseffekter kan være store. Det er så igen også et område, som Kommissionen har fokus på, og Kommissionen har jo så for en måned siden, december 2010, offentliggjort en rapport, der viser, at der kan være problemer med hensyn til ILUC, men at problemets omfang er usikkert. Der er en betydelig variation i resultaterne fra de analyser, som Kommissionen har fået udarbejdet, og som ligger til grund for Kommissionens rapport. Det er derfor tydeligt, at der er tale om et meget kompliceret område eller et nyt forskningsfelt, og der er behov for yderligere analysearbejde, der kan bruges som grundlag for at foretage ændringer i EU's bæredygtighedskriterier, hvis det viser sig, at dette er påkrævet.

Kommissionen vil så gennemføre en vurdering, forstår jeg, der vil være afsluttet senest i juli 2011, og hvis Kommissionen vurderer, det er nødvendigt, ja, så vil vurderingen naturligvis være ledsaget af forslag til ændring af bæredygtighedskriterierne i VE-direktivet og brændstofkvalitetsdirektivet. Jeg følger dette arbejde nøje, og det er regeringens klare intention, at biobrændstoffer *skal* være bæredygtige, også i forhold til ILUC.

Visionen er, at førstegenerationsbiobrændstoffer i betydeligt omfang afløses af andengenerationsbiobrændstoffer, hvor flere danske virksomheder for øvrigt er markedsledere. Andengenerationsbiobrændstoffer er typisk langt mindre følsomme over for ILUC, da andengenerationsbiobrændstoffer som bekendt er baseret på affald og restprodukter og derfor i langt mindre grad end førstegenerationsbiobrændstoffer lægger beslag på landbrugsjord. Af denne grund tæller andengenerationsbiobrændstoffer dobbelt ved opfyldelse af EU's mål om 10 pct. vedvarende energi i transportsektoren, og regeringen fremmer udvikling og demonstration af andengenerationsbiobrændstoffer.

Jeg synes dog alligevel, jeg også vil benytte lejligheden her til at sige, at vi ikke skal stirre os blinde på, om biobrændstoffer er førsteeller andengeneration. Det vigtigste ud fra en klimavinkel er, hvor meget CO₂, der fortrænges. Til illustration af det kan jeg nævne, at jeg havde et interessant besøg for nylig hos Danish Biofuels i Grenaa, og der er det jo altså sådan, at de ved produktion af førstegenerationsbiobrændstoffer kan drage nytte af de her biprodukter, der bl.a. kan anvendes til foder. Den ætanol, de så producerer, er baseret på foderhvede, men biproduktet kan så anvendes som dyrefoder og erstatte dyrkning af soja, og CO₂-fortrængningen kan derfor blive høj. Så det afgørende er altså, at biobrændstoffer er så bæredygtige som muligt, og at vi fremmer de mest bæredygtige biobrændstoffer.

Regeringen mener derfor ikke, at tiden er til nu at træffe en forhastet beslutning på et ufuldstændigt beslutningsgrundlag. Vi skal forsætte med at styrke bæredygtigheden på baggrund af alle veldokumenterede fordele ved biobrændstoffer og det fremadrettede arbejde, der lige nu foregår i Kommissionen vedrørende analyser og veje til håndtering af ILUC. Jeg indstiller derfor til, at beslutningsforslaget om at indføre et moratorium eller en timeout for biobrændstoffer forkastes. Tak.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:37 Kl. 16:40

Per Clausen (EL):

Nu kunne man jo spørge sig selv, om det, der er forhastet her, er Enhedslistens forslag, eller om det er den beslutning, man traf i EU, og som også er blevet truffet her i Folketinget, om, at man skulle satse på en øget anvendelse af biobrændstof i en situation, hvor man ikke har styr på bæredygtighedskravene, for det er jo realiteten. Hvis man ser på EU's egne papirer i den her sag, ser man, at det jo klart fremgår, at man godt ved, at der er et problem med bæredygtigheden, og at man ikke ved, hvad man skal stille op med den. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, om hun ikke synes, at det måske i virkeligheden var beslutningen om at satse på biobrændsel, der var forhastet, mere end Enhedslistens forslag om, at man skal vente, indtil man har styr på bæredygtigheden. For det er jo sådan, at hvis man tager udgangspunkt i de indberetninger, der er kommet fra EUmedlemslandene om, hvordan de vil leve op til kravene om at bruge biobrændsel frem til 2020, så fremgår jo meget entydigt, at den måde, de vil gøre det på, ikke er bæredygtig.

Så det er vel et spørgsmål om, om det forhastede her er at slå bremserne i, eller om det er at træffe forhastede beslutninger om at bruge biobrændsel på en ikkebæredygtig måde, som jo er det, man har gjort.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:38

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Nu var jeg jo i mit indlæg inde på, at der ikke er tale om, at de første bæredygtighedskriterier, man nogen sinde er blevet enige om i EU, er perfekte. Det perfekte må jo så heller ikke blive det godes fjende. Der er da ikke nogen tvivl om, at biobrændstoffer er bæredygtige. Det, vi diskuterer, er, hvor bæredygtige de er. Og der synes jeg, at det, som Kommissionen nu har fokus på, nemlig at få det her kortlagt, er særdeles fornuftigt, men jeg synes ikke, at vi, når man kan se, at der er tale om et fuldstændig nyt forskningsfelt, altså hvad ILUC angår, og at der er så store forskelle på, hvad forskerne kommer frem til, så skal slå op i banen og tage en timeout her solo i Danmark frem for at afvente den analyse. Og selvfølgelig skal vi blive ved med at presse på, for at den kommer til tiden, og på den måde også være i stand til at omsætte den til handling efterfølgende.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:39

Per Clausen (EL):

Så synes jeg i hvert fald, at ministerens afvisning af Enhedslistens forslag med, at det var forhastet, var et lidt besynderligt argument, for det, ministeren nu siger, er, at man i EU har truffet beslutning om at satse på biobrændsel uden at vide, hvordan man gør det bæredygtigt. Og den samme beslutning har man så truffet i Folketinget, hvad enten man traf den, fordi den var truffet i EU, eller fordi man gik ind for den. Det er vel det, der er forhastet. Og grundlæggende er det vel et stort problem, at vi i dag ikke med sikkerhed kan vide, hvorvidt den beslutning, EU har truffet om at satse på biobrændsel, gavner klimaet eller skader klimaet. Det er jo sådan set de undersøgelsesrapporter, der er kommet frem, der siger, at hvis man skal være venlig over for biobrændsel, siger man, at vi ikke ved, om det gavner eller skader. Hvis man skulle være uvenlig, ville man nok udtrykke sig lidt skarpere.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:40

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Nu sagde jeg jo ikke, at man bare handlede ud i det blå i EU. Det var bestemt ikke det, jeg sagde. Jeg sagde bare, at der jo her er tale om et nyt område, og at det er første gang, nogle har forsøgt at lave nogle bæredygtighedsstandarder. Så er det da ikke så underligt, at man ikke har fået analyseret alting igennem til bunds. Præcis derfor tager man jo hånd om det og siger: Det er altså den problemstilling, der er vigtig, og derfor kommer Kommissionen nu med en rapport i juli 2011. Det synes jeg sådan set er en meget fornuftig måde at gribe det an på, for ellers var vi jo aldrig kommet i gang med det. Hvis man i hver en detalje skulle analysere det fuldstændig til bunds, ja, så ville vi jo altså stå i en situation, hvor vi aldrig var kommet i gang med biobrændstoffer som sådan.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Lars Christian Lilleholt som ordfører for Venstre.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

Det er ikke første gang, Folketinget behandler et forslag fra Enhedslisten om et moratorium for biobrændstoffer. Jeg kan mindes, at vi har gjort det adskillige gange før, og det er næsten enslydende forslag.

For Venstre er det helt afgørende, at hvad enten der er tale om første- eller andengenerationsbiobrændstoffer, skal de være miljømæssigt bæredygtige, og derfor er vi også meget tilfredse med, at EU stiller meget, meget skrappe krav til bæredygtigheden af biobrændstofferne. Der er krav om, at der skal være en $\rm CO_2$ -fortrængning på ikke mindre end 35 pct. allerede i år stigende til 50 pct. i 2017.

Der er for os ingen tvivl om, at andengenerationsbiobrændstoffer selvfølgelig er at foretrække. Det er biobrændstoffer fremstillet på basis af restprodukter og affald, og det er den løsning, vi allerhelst ser. Og derfor har den danske regering jo også bakket massivt op med udvikling og forskning inden for udviklingen af andengenerationsbiobrændstoffer. Biobrændstoffer bidrager til forsyningssikkerhed og til, at vi når vores klimamål, og Venstre vil i de kommende energiforhandlinger arbejde for, at de miljøvenlige og bæredygtige biobrændstoffer får en endnu mere central placering.

På den baggrund kan vi ikke støtte Enhedslistens forslag.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:42

Per Clausen (EL):

Hr. Lars Christian Lilleholt har jo ret i, at vi har diskuteret det her forslag før, og hver eneste gang vi har diskuteret det, har ordførere fra andre partier og skiftende ministre fortalt os, at nu ville der snart komme nogle bæredygtighedskriterier, som indbefattede forskydningseffekten. Men er hr. Lars Christian Lilleholt ikke enig med mig i, at det ikke er sket, og at vi derfor ikke med nogen som helst sikkerhed kan vide, at der sker en reel CO₂-reduktion ved at gå over til biobrændsel?

Det er sådan set det, der er situationen, og det har været situationen, hver eneste gang vi har diskuteret det her forslag, men hver gang har vi fået at vide, at nu ville der snart komme en løsning. Sidst ville den komme i efteråret 2010, og nu kan jeg forstå, at den vil komme omkring sommeren 2011. Men det trækker jo ud, og synes hr. Lars Christian Lilleholt ikke, det er utilfredsstillende, at vi endnu ikke har fået løst den problemstilling omkring bæredygtighed?

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:43

Lars Christian Lilleholt (V):

Det er jeg ikke enig i. EU har for 2 år siden opstillet meget, meget restriktive kriterier for biobrændstoffer, krav om 35 pct. CO₂-fortrængning i forhold til almindelig benzin og diesel stigende til 50 pct. i 2017. Det er vi ganske tilfredse med i Venstre.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:43

Per Clausen (EL):

Jeg ved ikke, om det er et nyt synspunkt fra Venstres side, men jeg ved da, at den daværende klima- og energiminister var helt enig med Enhedslisten i, at de kriterier, man opstillede, var helt utilstrækkelige – det var vel også det, den nuværende minister sagde – netop fordi man ikke inddrog fortrængningseffekten. Men er det sådan, at hr. Lars Christian Lilleholt mener, at fortrængningseffekten ikke har nogen betydning for CO₂-udslippet, og at det derfor er helt meningsløst med det arbejde, EU nu er i gang med på det område? For hvis hr. Lars Christian Lilleholt mener, at det arbejde, der nu gennemføres, har mening, må han jo også erkende, at konsekvensen af det er, at vi ikke har styr på, hvilken CO₂-fortrængning der i realiteten sker ved at gå over til biobrændsel.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:44

Lars Christian Lilleholt (V):

Det er sådan, at EU følger det her område meget, meget tæt, og vi er i Venstre meget tilfredse med, at der i EU er fokus på at sikre, at biobrændstofferne også fremadrettet er miljømæssigt bæredygtige og fortrænger CO₂.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Ole Hækkerup som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg vil sige, at i meget af den intention, der ligger i den ordveksling, der allerede har fundet sted, er vi jo enige med Enhedslisten. Kan det gøres bedre? Ja, det kan det. Kan det gøres hurtigere? Ja, det kan det.

Jeg tror, at der, hvor vi i virkeligheden kommer til at adskille os fra Enhedslisten, er i spørgsmålet om, hvordan vi griber opgaven an, og det er jo ingen hemmelighed, at vi og Enhedslisten ser forskelligt på EU. Jeg tror helt generelt på EU som en positiv medspiller i kampen for det globale klima, og det gør jeg, selv om jeg da ikke på alle områder synes, at EU er alt, hvad man kunne drømme om. Men jeg tror bare, man må sige, at der er noget om det gamle citat om, at hvis man er til cirkus, er det det eneste telt i byen.

Når jeg tror på det med det positive medløb, er det også, fordi det, hvis vi substantielt skal gøre noget, er klart lettere at rykke verden, hvis vi gør det i fællesskab med de andre i EU. Når der i forslaget står, at vi skal meddele Kommissionen, at vi ikke agter at leve op til forpligtelsen vedrørende iblanding af 5,75 pct. biobrændstoffer til landtransport inden for tidsrammen, så synes jeg, det er udtryk for at putte os selv hen et sted i EU-sammenhæng, hvor vi ikke optimalt søger indflydelse.

Det er vigtigt for mig igen at understrege, at det ikke ændrer på, at jeg er fuldstændig enig i, at vi har brug for at få skærpet det, at biobrændstoffer skal være bæredygtige. Vi har brug for at have stramme tidsplaner, og vi har brug for afklaring, alle de ting, som allerede har været oppe i debatten, men med hensyn til hvordan vi skal håndtere den opgave i forhold til det europæiske fællesskab, er der simpelt hen en temperamentsforskel mellem os og Enhedslisten.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:46

Per Clausen (EL):

Nu behøver det jo ikke udvikle sig til en EU-debat, da jeg da i nogle tilfælde sammen med Socialdemokraterne og andre partier i Folketinget har været med til at få vedtaget forslag, der gjorde, at Danmark handlede sådan lidt selvstændigt i forhold til EU, så det kan jo godt lade sig gøre nogle gange – også med socialdemokrater.

Men jeg vil godt spørge hr. Ole Hækkerup, om han ikke er enig med mig i, at det er helt utilfredsstillende, at man i EU træffer en beslutning om, at man kun vil acceptere bæredygtig biobrændsel, når man ikke har nogen kriterier, der sikrer, at det, man kalder bæredygtig biobrændsel, er bæredygtigt. Altså, det er jo sådan set kernen i den her problemstilling.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Ole Hækkerup (S):

Jeg synes, det er utilfredsstillende, hvis ikke man sørger for, at det er bæredygtigt. Jeg synes, det er utilfredsstillende med det arbejdstempo, som hr. Per Clausen selv har henvist til, fra EU's side. Det, der bare er min pointe, er, at uanset hvor meget vi har den utilfredshed tilfælles, er konsekvensen af det her beslutningsforslag – og nu læser jeg simpelt hen op fra teksten i forslaget – »at Danmark meddeler Europa-Kommissionen, at man ikke agter at leve op til sin forpligtelse vedrørende iblanding af 5,75 pct. biobrændstoffer til landtransport inden for tidsrammen«.

Så spørger jeg: Er det en indflydelsesstrategi, der er fornuftig at vælge for Danmark? Dér har vi et forskelligt svar.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:48

Per Clausen (EL):

Det er jeg sådan set ikke i tvivl om at vi har, men jeg vil så godt spørge hr. Ole Hækkerup, om jeg skal forstå det, han siger, på den måde, at han i hvert fald er indstillet på f.eks. at undersøge mulighederne for, at Danmark kan indføre krav i forhold til afgiftsfritagelse på det her område, der gør, at man i hvert fald i første omgang som minimum lever op til EU's bæredygtighedsregler, og at man også får mulighed for at hænge afgiftsfritagelsen for det her biobrændstof op på, at man faktisk overholder nogle bæredygtighedskriterier, som også indbefatter, at man tager hensyn til den fortrængning, der kan ske.

Kl. 16:48

$\boldsymbol{Tredje\ næstformand\ (Holger\ K.\ Nielsen):}$

Ordføreren.

Kl. 16:49

Ole Hækkerup (S):

Altså, helt generelt deler hr. Per Clausen og mit parti jo det, at vi i fællesskab har lavet et energiudspil, at vi i fællesskab har lavet en plan om, at der skal laves en plan for biomasse i Danmark. Jeg prøvede at sige allerede under det forrige punkt, som hænger tæt sammen med det her punkt, at jeg synes, det ville være logisk, at man i den forbindelse også så på nogle af de her elementer, al den stund det jo er en illusion at sige, at man bare vil lave en biomassehandlingsplan alene for Danmark uden at tage i betragtning, hvordan den påvirker resten af verden.

De helt grundlæggende problemer, som hr. Per Clausen har fat i, i forhold til forskydning osv. er vi jo enige i. Vi skal da over i en situation, hvor vi laver biobrændstof som andengenerationsbiobrændstof, så vi laver det på restprodukterne. Det er da klart bedre, og her har vi oven i købet nogle kompetencer i Danmark, vi kunne bringe i spil. Lige præcis dér synes jeg det er, at vi skal bidrage, ikke så meget ved at stritte imod, hvad man laver eksempelvis i EU-sammenhæng, men mere ved at sige: Hvordan kan vi med vores eget eksempel gøre en forskel i det samlede billede på den politik, der føres?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:50

Per Dalgaard (DF):

Tak. Når hr. Ole Hækkerup mener, at vi i EU-regi sådan rigtigt rykker omkring klimaproblematikkerne og – som der nu er tale om med det her beslutningsforslag – CO₂-reduktionen som sådan, så kunne jeg godt tænke mig at vide, hvor meget EU som helhed egentlig kan rykke i forbindelse med at reducere drivhusgasudledningen.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:50

Ole Hækkerup (S):

Nu har jeg så fat i et andet parti, som jeg også må begynde med at konstatere har et andet syn på EU. Jeg tror i høj grad på, at det internt i EU er sådan, at dem, der er parat til at gå forrest, kommer til at vise vejen for andre. Der kan man selv som et lille land som Danmark spille en afgørende rolle. Det er det ene. Kan EU samles og flytte noget? Ja, det tror jeg bestemt EU kan, bl.a. fordi EU er en af de få aktører, når det handler om det globale klima, som faktisk er parat til for alvor at bidrage til en omstilling i andre lande, altså at lægge reelle penge på bordet i den forbindelse. Der tror jeg at EU har en helt afgørende rolle at spille. Det er det ene.

Det andet er så det, at vi udmærket ved, at olieprisen kommer til at stige, og vi ved, at der ligger nogle enorme erhvervsmuligheder for dem, der er længst fremme i en mere og mere global verden med at finde løsninger på nogle af de her problemer, som vi alle sammen er fælles om. Når jeg synes, det er værd, at EU går forrest, og at Danmark prøver at gå forrest i forhold til EU, så er det, fordi jeg tror, vi bliver nogle af de første, der griber nogle af de muligheder, som ikke alene handler om bæredygtighed og ansvar for de kommende generationer, men som også handler om vækst og arbejdspladser nu.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 16:51

Per Dalgaard (DF):

Alt det, hr. Ole Hækkerup siger, er jeg sådan set enig i, men jeg har det bare sådan, at i nogle tilfælde, specielt når det handler om en nations økonomi eller f.eks. hele EU's økonomi, skal målet, det, man opnår, ligesom stå mål med den indsats, man yder. Det er der, hvor der nogle gange i forbindelse med f.eks. klimaproblematikkerne og reduktionen af drivhusgasser godt kan være nogle meget, meget store forskelle, fordi vi jo trods alt udleder så lidt, som vi gør, ikke kun i Danmark, men faktisk i hele EU.

Det er helt fint, at vi fremmer teknologien i forbindelse med det område, og det skal vi også gøre, og det vil sikkert give nogle arbejdspladser, men jeg har nogle gange lidt svært ved at finde ud af, om der egentlig også er et fornuftigt rationale i de der vilde grønne tiltag, som må koste, hvad de vil.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Ole Hækkerup (S):

Jeg synes jo, det er rart, når jeg kan konstatere, at Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne helt grundlæggende adskiller sig fra hinanden, når det gælder hele det tankesæt, vi har omkring det europæiske samarbejde, omkring klimaet osv. Jeg tror ikke på den version, hr. Per Dalgaard lancerer, som betyder, at hvis man gør noget grønt, hvis man gør noget for klimaet, så vil det ofte være et problem, så vil det ofte være en omkostning. Tværtimod synes jeg, at det, der er brug for, hvis jeg kigger ud i Europa eller ud i verden i dag, er nogle, der ser både energimangel og klimakrise på den ene side og på den anden side økonomisk krise som to sider af samme mønt, hvor det gælder om at få løst begge dele samtidig.

Her har vi i Danmark netop gode erfaringer med at tage grønne initiativer – tag vindmøllerne, hvor vi var før ude end andre – og hermed opnå nogle enorme gevinster. Men nogle gange er det sådan, at hvis man skal gribe de der muligheder for at være unik i en global verden, skal man også vove det ene øje, og derfor tror jeg helt grundlæggende ikke på den filosofi, som jeg tror jeg godt kan tillægge Dansk Folkeparti og i hvert fald kan citere statsministeren for: Vi skal være lige så grønne, som vi er sikre på at det kan betale sig at være. Hvis man har det grundlæggende tankesæt, når vi aldrig derhen, hvor man vover det ene øje, og det bliver vi nødt til, hvis vi skal dyrke de positioner, der gør Danmark unik i en global fremtid, og hvis vi skal nå de grønne mål.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Dalgaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:54 Kl. 16:58

(Ordfører)

Per Dalgaard (DF):

Tak. Nu er det jo sådan, at man ikke kan stille tre spørgsmål fra salen til en ordfører, men når jeg nu alligevel står her, kan jeg få lejlighed til at sige, at det der med at vove det ene øje sådan set er udmærket, men vi skal bare ikke vove begge øjne, for så bliver det noget værre noget.

Enhedslisten vil indføre et moratorium i forbindelse med B 34 for anvendelse af biobrændstoffer. Et moratorium vil sige et stop for denne nye teknologi, som Danmark faktisk er førende i, netop fremstilling af biobrændstoffer. Det er selvfølgelig et drastisk tiltag, Enhedslisten her foreslår, men nu får vi se.

Da jeg begyndte at læse B 34, tænkte jeg, at her havde Enhedslisten fat i noget reelt på energiområdet, for man inddrager forskningsarbejder og endog beskrevne artikler i fagbladet Ingeniøren. Det tegner godt, tænkte jeg. At der så også blev refereret til topembedsmænd i EU, der drager klimaregnskabet for biobrændslers gode effekt på klimaet i tvivl, måtte der selvfølgelig være en forklaring på. Nu har vi jo lige hørt i forbindelse med B 34, hvorledes Enhedslistens hr. Per Clausen var skeptisk over for EU-topembedsmænd, men her roser han dem nærmest. Kunne det nu derfor være rigtigt, at der var tvivl om, at det der med at iblande bioætanol i diesel og benzin var godt?

Da der lidt senere i beslutningsforslaget blev refereret til en rapport udarbejdet af Mellemfolkeligt Samvirke, steg min tvivl om sagligheden en anelse, og det blev ikke bedre af, at der kort tid efter blev henvist til Greenpeace og NOAH. Enhedslisten skriver, og jeg citerer:

Når den indirekte udledning – af drivhusgasser forstås – på grund af omlægning af f.eks. skov til marker med biobrændstofafgrøder medregnes, vil biobrændstof i 2020 have forøget drivhusgasudledningen med 27-56 mio. t hvert år, citat slut.

Så spørger jeg: Hvor i Danmark nedlægger man skove til det? Jeg går ud fra, at det her beslutningsforslag retter sig mod de forhold, vi har her i Danmark. Det der moratorium gælder nok ikke Tyskland og Frankrig, men Danmark. Så derfor spørger jeg: Hvilke skove er det, der her i landet er blevet nedlagt, for at man kan dyrke biobrændstofafgrøder?

Så vidt jeg har fået forklaret af nogle af mine kollegaer, skal vi, for hver gang vi fælder et træ, plante to. Jeg tror, det er rigtigt, det er der måske andre, der kan korrigere mig med hensyn til. Men altså, helt galt går det da med forslaget efter min mening, når biobrændstofeksperten hos Greenpeace, Dan Belusa, udtaler, at, og jeg citerer igen:

Biobrændstoffer er værre end fossile brændstoffer, og det er topmålet af vanvid, at staten tvinger borgerne til at hælde fødebaserede biobrændstoffer i tanken på deres biler.

Hvor i Danmark sker det? I DONG arbejder man med at bruge halm, affald, som vi også har hørt ministeren sige, til at fremstille bioætanol, og halm er, så vidt jeg ved, ikke menneskeføde. Anlægget i Grenaa arbejder også med en slags affaldsstoffer, som ikke lige direkte egner sig til menneskeføde, og så kan deres affald i øvrigt bruges til dyrefoder. Så hvor er problemet egentlig i den her sag?

Dansk Folkeparti har i forbindelse med L 21, et forslag om ændring af bæredygtige biobrændstoffer, fået indføjet i betænkningsbidraget, at vi selvfølgelig forudsætter, at der, når man gør det, så anvendes andengenerationsbiobrændstoffer, altså brændstoffer baseret på affald. Det må da være fantastisk godt, at landbruget kan bruge sit affald til at sende til nogle fabrikker, som via forskellige andre fancy metoder kan få produceret biobrændstoffer, der kan gå i både diesel og benzin. Det synes vi er godt, men på grundlag af de argumenter, jeg har fremført her, må Dansk Folkeparti afvise forslaget.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:58

Per Clausen (EL):

Jeg læste godt hr. Per Dalgaards beretningstilføjelse. Jeg vil bare spørge hr. Per Dalgaard, hvilken sikkerhed han har for, at den øgede anvendelse af biobrændstof i Danmark vil ske ved hjælp af andengenerationsbiobrændstof. Det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 16:58

Per Dalgaard (DF):

Sikkerheden er lige så høj som alle andre slags sikkerhed, man ofte kan høre fra denne talerstol, nemlig at jeg i hvert fald ved, at ét sted gør man det, og jeg er sikker på, at den form for biomasse, der bliver anvendt på fabrikken i Grenaa, er af en art, som ikke er velegnet til fødevarer. Det er jo nok ikke ukendt, at f.eks. kornproduktionen herhjemme ikke er egnet til fødevarer – jo, til dyr – men det er heller ikke det primære.

Det primære er, at der i hvert fald i Danmark er en teknologi – udviklet af DONG i samarbejde med andre firmaer – som er helt unik i verden, og som jeg synes vi skal støtte det, vi kan, til at udvikle bioætanol, der kan puttes i både benzin og diesel.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:59

Per Clausen (EL):

Hr. Per Dalgaard har altså ingen – absolut ingen – sikkerhed for, at der bliver brugt andengenerationsbiobrændstof i Danmark, når biobrændstof tilsættes diesel og benzin. Er pointen ikke, vil jeg spørge hr. Per Dalgaard, at det vel nærmest må betragtes som direkte skadeligt i forhold til de virksomheder, der forsøger at udvikle biobrændstof, der virkelig er bæredygtigt – hvis det er det, de er i færd med – hvis de udsættes for konkurrence af biobrændstof, som ikke produceres bæredygtigt?

Så det, hr. Per Dalgaard står her og siger om, at han vil gavne nogle producenter i Danmark, lyder faktisk lidt mærkeligt, for det, han sikrer, er jo, at man fuldstændig uhæmmet kan importere biobrændstof, som ikke er bæredygtigt.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Per Dalgaard (DF):

Jamen altså, i denne verden er der jo ikke noget, der er hundrede procent garanteret. Altså, det er det samme som med spørgsmålet om, om skatten skal stige næste år. Nu har vi jo skattestop, men det er et spørgsmål i andre sammenhænge. Der bliver sagt af en finansminister, at det skal den ikke, og så gør den det alligevel.

Jeg er overbevist om, at den teknologi, vi har udviklet her i landet med hensyn til at fremstille bioætanol, vil indebære en metode og en produktion, som også kan sælges til udlandet, hvor der sikkert også der – kan man da håbe på – er fornuftige tiltag, med hensyn til at man selvfølgelig ikke skal bruge deciderede fødevarer, når der nu er

mangel på fødevarer, til at fremstille bioætanol med. Jeg er sikker på, at det er den fornuft, der vil herske, også udeomkring i verden.

K1 17:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører for SF. Kl. 17:00

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I SF skelner vi mellem det, man populært kan kalde gode og dårlige biobrændstoffer. Det kan selvfølgelig være vanskeligt at sætte skillelinjen skarpt, men de dårlige er dem, hvor man ikke får særlig høj miljøeffekt ud af det, og det er dem, der er lavet på noget, der kunne bruges til fødevarer i stedet for. De gode er dem, der er lavet på restprodukter, altså forskellige former for organisk affald.

Vi har i hele diskussionen om biobrændstoffer og i diskussionen om EU's regelsæt på det her område arbejdet for, at der skulle være så høje miljøkrav som overhovedet muligt. Jeg synes egentlig også, det er rimeligt at sige, at på det her område var den daværende klima- og energiminister, altså Connie Hedegaard, og vi er ret enige om at prøve at få miljøkravene til at være så skrappe som overhovedet muligt. Vi, dvs. Danmark, fik det ikke, som vi ville have det. Det blev dårligere, end vi ville have det, men vi gjorde faktisk en stor indsats for det.

Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at Enhedslisten i det her forslag overhovedet ikke går ind i den diskussion om førstegenerations- og andengenerationsbiobrændstoffer, men bare siger, at man vil have et moratorium på det her område. Jeg synes, det er at sætte sig ud på en hylde, som godt kan lyde flot for nogle, men hvor man reelt ikke får indflydelse på, kan man sige, kampen om fremtidens biobrændstoffer. Det synes jeg faktisk er rigtig ærgerligt.

Vi deler da bekymringen over de dårlige biobrændstoffer. Vi har faktisk brugt rigtig meget krudt for at undgå, at de kom ind på markedet. Da vi behandlede lovforslaget, som Enhedslisten her vil have ophævet igen, gjorde vi også en stor indsats for at sige: O.k., når vi så ikke kan komme længere i EU, skal vi så ikke prøve at se, om vi kan få en frivillig aftale med oliebranchen i Danmark om frivilligt kun at tilsætte noget, der har en højere miljøkvalitet? Det kom vi faktisk igennem med. Det kom SF faktisk igennem med. Der er lavet en frivillig aftale. Heller ikke den er så god, som vi gerne ville have haft den, men den er bedre end det, der er i forvejen.

Jeg synes, at det ville klæde Enhedslisten, hvis de hoppede over og sagde, at de kæmper sammen med os andre i oppositionen for at få højere miljøkrav og dermed også, når EU kommer med sin rapport, forhåbentlig til juni 2011, altså om nogle måneder, går ind og siger, at vi har et konkret grundlag for at tage stilling til, om EU's regler er gode nok på det her område, der handler om det, der hedder indirekte arealforskydning – et svært forståeligt begreb, må man sige – og så bruge det som platform eller melde sig ind i den kamp, vi andre fører, hvor vi siger, at vi gerne vil have, at det bliver muligt inden for EU's regler at sætte krav, også nationale krav, om, at en større del af de biobrændstoffer, vi bruger i transportsektoren, skal være andengenerationsbiobrændstoffer, som altså er noget, der er produceret på organiske restprodukter.

Det synes jeg ville være langt mere fornuftigt end at køre videre med et forslag som det her, der hedder et moratorium, fordi det, der sker, jo er, at man kommer til at udsende et signal, der hedder, at alle biobrændstoffer er dårlige. I virkeligheden skaber det også et problem for Enhedslisten selv, fordi Enhedslisten i den energipolitik, de har sammen med os andre, jo faktisk siger, at vi er nødt til at bruge det her i en vis udstrækning, fordi vi har et stort problem. Vores transportsektor er på oliesprøjten, og vi er nødt til at finde alternativer. Der findes ikke et enkelt alternativ; man er nødt til at bruge mange ting: højere effektivitet, altså flere kilometer på literen, beta-

lingsringe om de store byer, flere folk over på cyklen, flere folk ind i togene i stedet for i den individuelle biltrafik, specielt i pendlertrafikken.

Men vi er også nødt til at erkende, at biobrændstoffer også er en mulighed. Derfor må man arbejde for at få gjort dem bedre og sætte så høje miljøkrav som overhovedet muligt, indtil man måtte have nogle alternativer, der er bedre. Derfor synes jeg også, at Enhedslisten lidt mangler at svare på, hvad man egentlig vil stille op med transportsektoren. Så set med vores øjne synes jeg ikke, at det er noget godt forslag at lave et moratorium. Vi kan ikke tilslutte os det.

Så blot til sidst endnu en opfordring til, at Enhedslisten bliver mere konstruktive i, hvordan man rent faktisk arbejder for at få nogle skrappere miljøkrav på det her område.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 17:05

Per Clausen (EL):

Jeg syntes jo, Enhedslisten udfoldede stor energi, da vi diskuterede den her problemstilling i Europaudvalget, og jeg tror endda, jeg roste den daværende klimaminister for hendes ihærdige indsats. Men jeg kunne ikke rose hende for resultatet, for det var jo ikke godt nok.

Jeg mener da også, at vi deltog i debatten om det lovforslag, som vi her også indirekte diskuterer, og gav udtryk for vores synspunkter der. Men vi kunne jo ikke stemme for det, for det var ikke godt nok.

Jeg vil bare spørge fru Anne Grete Holmsgaard, om hun ikke er enig med mig i, at det er et problem, hvis det er sådan, at vi siger til danskerne, at nu har vi fået igennem, at de skal bruge biobrændsel, som bliver tilsat diesel, men når der så kommer rapporter, som viser, at klimaeffekten måske endda er negativ, så kan vi ikke med sikkerhed i stemmen sige: Det passer ikke; det, vi har gennemført, giver en bedre klimaeffekt. Og det er vel det, der er problemet, nemlig at vi er i færd med måske at få danskerne til at bruge et brændstof, som i realitetens verden ikke giver nogen klimaforbedring.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg synes sådan set, at jeg har redegjort heroppefra for alle vores bekymringer om det. Det, det her handler om, er strategi, altså hvordan man ændrer noget, der er vedtaget, til at blive bedre, og der kan man selvfølgelig sige: Vi river det i stykker og smider det ud. Det her er altså noget, der gælder hele EU, og så river man det i stykker og smider det ud for Danmarks vedkommende, selv om det er trådt i kraft. Det synes jeg ikke er nogen specielt konstruktiv strategi, hvis man virkelig vil ændre tingene i den virkelige verden.

Så synes jeg, det er langt mere konstruktivt sammen med os andre at sige f.eks.: Vi vil slås for, at man kan lave nationale krav om, at en større del af de biobrændstoffer, der anvendes, er andengenerationsbiobrændstoffer, altså noget, der er produceret på organiske restprodukter. Eller, som jeg også sagde heroppefra, man kan sige, når EU's rapport kommer – hvis den kommer – til juni, at vi så har et konkret grundlag for at diskutere den del af biobrændstofproblematikken, der handler om, hvorvidt de f.eks. i Brasilien dyrker afgrøderne på noget, som gør, at vi reelt kommer til at medvirke til, at der fældes skov, som ikke skulle have været fældet. Det synes vi er langt mere konstruktivt end bare at sige: moratorium.

Så vil jeg da lige sige, at jeg også synes, at ... (*Tredje næstformand* (Holger K. Nielsen): Der kommer nok yderligere en kort bemærkning, har jeg på fornemmelsen, fra hr. Per Clausen.)

Fair nok.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 17:08

Per Clausen (EL):

Ja, vi prøver.

Jeg vil godt sige til fru Anne Grete Holmsgaard, at der ikke skal mangle støtte fra Enhedslistens side, når det handler om at slås for, at Danmark får bedre muligheder for selv at stille yderligere krav. Det vil vi med den største fornøjelse deltage i og støtte, og vi indgår selvfølgelig også i diskussionen, når den rapport forhåbentlig kommer fra EU, om, hvorvidt det, man foreslår, er godt nok, ingen tvivl om det

Men det, vi står tilbage med nu, er jo, at vi har nogle kriterier, der gør, at mennesker, som får diesel og benzin tilført biobrændsel, risikerer, at det ikke gavner klimaet, men at det skader klimaet. Og det er da rigtig skidt at have taget nogle beslutninger, både i EU og i Danmark, der kan have den konsekvens.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:09

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Man må jo bare sige, at der kommer noget ind på markedet, som ikke er godt nok.

Men det, der er det centrale i det her, er altså, om man vil sige, at den lov, som allerede er i gang med at blive implementeret, skal aflyses, skal sløjfes, eller om man vil melde sig på den banehalvdel, der siger: O.k., det her er ikke godt nok, nu må vi slås for, at det bliver bedre. Og når EU's rapport så forhåbentlig kommer om nogle måneder, må vi gå ind i den og sige: Er det regelsæt overhovedet tilfredsstillende, eller skal det ikke være bedre? Og så må man slås for det. Det er jo den måde, man i den virkelige verden forandrer tingene på og gør dem mere miljøvenlige end det, man har nu. Det er ikke på den måde, man foreslår her.

Så synes jeg i øvrigt også, det er lidt urimeligt i beslutningsforslaget at bruge nogle citater fra en rapport, som man kan sige at der ikke er dækning for i rapporten. Der er ikke dækning for i den rapport, som de pågældende organisationer har lavet, at sige, at det her skaber sult. Så det synes jeg man skulle have holdt sig for god til i Enhedslisten.

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen S. Lundsgaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:10

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Igen tak for beslutningsforslaget fra Enhedslisten, som jeg forstår igen er en genfremsættelse. Men det giver mig som nytilkommen mulighed for at fremsætte De Konservatives synspunkter vedrørende biobrændstoffer.

Det er med tilfredshed, jeg konstaterer, at Folketinget på nær Enhedslisten i 2009 vedtog lov om bæredygtige biobrændstoffer i transport. Det med bæredygtighed er vigtigt, og jeg forstår, at dette også under forhandlingerne blev understreget, og at EU's bæredygtighedskriterier blev lagt til grund for implementeringen. Og det er her, Enhedslisten tvivler: Kan man stole på EU's embedsmænd og

deres kriterier? Og jeg må da også konstatere, at der på et tidspunkt var blevet redigeret så kraftigt i konklusionerne i en version af en EU-rapport om biobrændstof, at forskerne fra det tyske Fraunhofer-Institut havde krævet at få indskrevet en ansvarsfraskrivelse, der påpegede, at den redigerede konklusion ikke gav et dækkende billede af forskernes synspunkter. Det var forskernes synspunkter om biodiesel fra sojabønner, som ifølge dem kan være skadelig for klimaet. Men det må ikke ske igen, og det håber jeg heller ikke at det gør.

Så bæredygtighedskriterierne er ikke perfekte endnu, de kan sagtens blive bedre, og det skal de. Men det er det bedste, vi har, for det er en af de få muligheder, vi har, for at fortrænge CO₂ i transportsektoren. Og vi er i EU de første i verden til at gøre det. Så at indføre et moratorium for biobrændstoffer, som forsinker bæredygtig energi i Danmarks transportsektor, er at gå bilindustriens ærinde. Vi skal i stedet sikre, at Danmarks biobrændstoffer er bæredygtige, og for at gøre det skal vi sikre, at tredjegenerationsbiobrændstoffer bliver udviklet i Danmark. Vi har ekspertisen og teknologien til det, og jeg håber, vi også har viljen til det, for så får vi ægte bæredygtighed.

Så skal vi selvfølgelig sikre, at Europa-Kommissionens igangværende vurdering bliver ledsaget af et forslag til forbedring af bæredygtighedskriterierne i VE-direktivet og brændstofkvalitetsdirektivet. Vi skal ikke stoppe vejen til en grøn fremtid, vi skal skabe den. Derfor kan vi ikke støtte Enhedslistens forslag.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Margrethe Vestager som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Margrethe Vestager (RV):

Der er allerede sagt mange udmærkede ting i den her debat, og jeg skal ikke lægge meget til de gode begrundelser for ikke at støtte et moratorium. Men en af de principielle ting er, at vi fra radikal side ikke tror, vi opnår noget ved at melde os ud. Hvis Danmark trækker sig tilbage og siger, at nu vil vi være en lille ø her hos os selv, og at vi hverken vil påvirke det ene eller det andet, fordi vi tror, at vi kan finde alle svarene selv, så tror jeg ikke, vi får det, som Det Radikale Venstre i hvert fald gerne vil have, nemlig ordentlige bæredygtige biobrændstoffer, som spiller en rolle i den store omlægning, som Danmark skal igennem, til at blive baseret på vedvarende energi. Og derfor tror vi, at det er et godt miks at sige: Vi fortsætter sådan set med at bruge biobrændstoffer, men vi vil også gøre vores yderste for hele tiden at presse på for, at vi får de biobrændstoffer, som vi gerne vil have, med de rigtige bæredygtighedskriterier og med en profil, som vi kan stå inde for. For så flytter vi noget i stedet for bare at melde os ud.

På den baggrund kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 17:14

(Ordfører for forslagstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg synes, at det har været en rigtig spændende debat. Jeg havde sådan set forventet, at en række ordførere – også ud over Venstres ordfører – med sikkerhed i stemmen ville sige, at Enhedslisten har uret. Selvfølgelig er de beslutninger, der er truffet om biobrændstof og bæredygtighed i EU og i det danske Folketing af en sådan kvalitet, at vi i hvert fald er sikre på, at det at gå over til de former for bio-

brændstof sikrer en reduktion i CO₂-udslippet i forhold til at fortsætte med at bruge de fossile brændstoffer.

Hvis man lyttede til debatten i dag, ville man sige, at det var der ikke ret mange der vovede sig ud i. I stedet fik vi den forklaring, at man havde kæmpet for, at tingene skulle blive bedre. Det var lykkedes. Det var blevet lidt bedre, end det ellers var blevet, men det var ikke blevet godt nok. Så blev det vedtaget i EU, og for at få indflydelse på den videre proces i EU er man så også nødt til at vedtage det i Danmark. Det er sådan en lidt bemærkelsesværdig logik, der jo må føre til, at partier, der har det standpunkt, aldrig kan stemme imod lovforslag her i Folketinget, fordi man, hvis man stemmer imod, har sat sig uden for indflydelse.

Jeg tror ikke meget på det. Altså, Enhedslistens grundsynspunkt i den her sag har været, at vi ivrigt deltog i debatten om bæredygtighedskriterierne, da de var oppe både i Folketingets Miljøudvalg og Europaudvalget, forud for at man lagde sig fast på, hvordan kriterierne skulle være i EU. Vi var såmænd langt hen ad vejen meget enige i de krav, som blev rejst fra den daværende klimaministers side. Der var en meget klar enighed med hende i, at det var af afgørende betydning, at vi også fik den såkaldte forskydningseffekt med, at det altså sådan set var afgørende for, om man overhovedet kunne tale om nogen bæredygtighedskriterier, som havde nogen som helst sikkerhed for at sikre, at der var tale om bæredygtighed. Afslutningen på det blev, at det ikke kom med.

Alligevel vedtog man så i EU og efterfølgende i det danske Folketing, at man altså skulle gennemføre den her omstillingsproces, hvor man inddrager mere og mere biobrændstof i de kommende år frem til 2020. Det, der er det rigtig ærgerlige her, er jo, at hvis man skal gøre noget, som kan skabe skepsis i befolkningen, er det måske at vedtage, at man sætter gang i en proces, der ikke har den effekt, man hævder den har. Det er jo ikke godt, hvis folk opfatter, at al snak om grøn benzin og biobrændstof osv. er fup og fidus, fordi de undersøgelser, der bliver lavet, viser, at man ikke opnår den effekt, man ønsker.

Det er såmænd anledningen til, at vi har fremsat det her forslag om, at man tager en tænkepause, nemlig at vi ikke synes, at det, der sker på det her område, er tilfredsstillende og fornuftigt.

Hr. Per Dalgaard var inde på, at vi havde citeret fra Ingeniøren, og det er ganske rigtigt. Det skal man selvfølgelig gøre med omhu, men i den her sag mente vi altså faktisk, at det fremgik af den historie, Ingeniøren havde, at der også på EU-plan var en åbenhjertig debat om, hvorvidt det her overhovedet gavnede klimaet eller ej. Der var også en lang række diskussioner, som tydede på, at i hvert fald nogle forskere mente, at man nok rettede lidt rigeligt i konklusionerne i forhold til det, som man synes var en retvisende tolkning af deres forskningsresultater for at nå frem til det resultat, som man selvfølgelig gerne i EU vil nå frem til, nemlig at det, man gør, gavner.

Det synes vi faktisk var en vigtig pointe, og jeg vil da også understrege, at der så efterfølgende kom en undersøgelse gennemført af Mellemfolkeligt Samvirke, Greenpeace og NOAH, og den giver ikke hr. Per Dalgaard samme tryghedsfornemmelse som embedsmænd i EU-systemet. Det skal jeg jo ikke kunne gøre så meget ved. Men jeg vil bare sige, at når man der laver en rapport, hvor man faktisk baserer sig på, ikke hvad man selv tror der vil ske, men på, hvad landene indberetter om, hvilke biobrændstoffer de har tænkt sig at anvende, og konstaterer, at trods megen snak er det formentlig sådan, at over 90 pct. vil blive baseret på førstegenerationsbiobrændstoffer, og man også konstaterer, at hvis man bruger de metoder, som også er blevet brugt af de forskere, som bliver brugt af EU, og de metoder, der bliver brugt der, så bliver resultatet af det her ikke positivt for CO2-udslippet, men negativt, så synes vi måske, at det kunne være meget fornuftigt og meget passende at tage en diskussion af, om ikke vi burde rulle de beslutninger, der var truffet, tilbage.

Altså, man kan sige, at vi genfremsætter vores beslutningsforslag, men vi genfremsætter det jo, på baggrund af at der er kommet nye informationer frem, som ikke – i hvert fald på nogen som helst måde – bekræfter de forventninger, man kunne have om, at det her ved anvendelse af biobrændstoffer på en eller anden måde skulle være positivt.

K1 17·19

Man har også diskuteret det i EU. Det er jo også fremgået af det, som ministeren har sagt i dag, at man har lavet nogle foreløbige rapporter, hvoraf det fremgår, at det nok er et problem. Det, man så er i færd med nu at gøre sig nogle overvejelser om, fordi man ikke rigtig ved, hvordan man skal håndtere det med forskydelseseffekten, er, hvilke handlemuligheder man synes at man skal tage i anvendelse.

Der bliver diskussionen selvfølgelig vigtig. Jeg vil gerne sige, at den diskussion jo eksisterer, ganske uanset om Enhedslistens forslag bliver vedtaget eller ikke bliver vedtaget, for den diskussion kommer vi til at tage stilling til, når der kommer – og det går vi ud fra at der gør - et udspil fra EU. Man kan vel ikke igangsætte en omlægning af energiforbruget i Europa ved hjælp af EU-direktiver og så love, at der vil komme bæredygtighedskriterier, og også love, at man vil inddrage en diskussion om nogle bestemte bæredygtighedskriterier, og så ikke komme med dem. Så der må vel komme et udspil, går jeg ud fra, i løbet af dette år, som vi kan tage stilling til. Der bliver det selvfølgelig vigtigt og spændende og interessant, hvad vi kan nå frem til, i forhold til hvilke kriterier EU lægger sig fast på. I den sammenhæng bliver det naturligvis også vigtigt og interessant, om vi kan få en diskussion om, hvilke frihedsgrader det enkelte medlemsland af EU kan få i forhold til at vælge nogle kriterier, der er skrappere. Det er jo et af vores synspunkter i forhold til EU, nemlig at der i de tilfælde, hvor man lægger sig fast på nogle bæredygtighedskriterier osv., skal være mulighed for, at det enkelte medlemsland af EU kan vælge nogle skrappere bæredygtighedskriterier.

Jeg forstod det i al fald på den måde, at der i hvert fald hos de øvrige oppositionspartier er en holdning om, at det kunne være en rigtig, rigtig fornuftig løsning. Det bliver selvfølgelig mere eller mindre nødvendigt, afhængigt af hvilke kriterier og bæredygtighedskriterier EU når frem til, men på baggrund af det forløb, der har været indtil nu, er jeg ikke vældig optimistisk. Jeg synes sådan set, at det burde være et problem, som vi alle sammen var enige om skulle tages meget alvorligt, når man er i den situation, at de kriterier, som man har lagt meget vægt på i forhold til vedtagelsen i EU om at satse på biobrændstoffer og vedtagelse i det danske Folketing om at satse på biobrændstoffer, ikke bliver opfyldt.

F.eks. nævnte den tidligere klimaminister og nuværende klimakommissær, Connie Hedegaard, i efteråret i Politiken, at efter hendes opfattelse var det sådan, at en ikke uvæsentlig del af afskovningen i Amazonas hang sammen med den her fortrængningseffekt, og at det altså så er sådan, at der faktisk eksisterer et meget stort og meget reelt problem.

Derfor synes vi sådan set, at det, at man fortsætter med at satse på biobrændstoffer, så længe den udfordring ikke er løst på tilfredsstillende måde, er uacceptabelt, og derfor det her moratorium, som jeg kan forstå ikke har mange chancer for at blive vedtaget her i Folketinget. Til gengæld håber vi da så på, at vi i den videre proces kan få omsat nogle af de gode ord, der er sagt i dag om, hvor alvorligt det her er, til at udøve et massivt pres på den danske regering og også i forhold til EU for at få truffet nogle bedre beslutninger, næste gang vi diskuterer det.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Tak. Hr. Per Dalgaard for en kort bemærkning.

Kl. 17:22

Det er vedtaget.

Per Dalgaard (DF):

Tak. Er hr. Per Clausen ikke enig i, at hvis man udelukkende anvender andengenerationsaffald/biomasse til at fremstille bioætanol med, så er det en god ting, og så har det en effekt på klimaet, hvis vi nu også skal tale lidt CO₂-reduktion?

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Per Clausen (EL):

Det kommer jo an på, hvad det affald ellers kunne være blevet brugt til. Der har været talt om halm, som jo har anvendelse på kraftværker, og som også har en vigtig funktion i forhold til at bevare jordens kvalitet. Der kan være et affaldsprodukt, som udelukkende eksisterer, fordi man har en fuldstændig ubæredygtig produktion, som man ikke burde have. Men under forudsætning af, at vi også har diskuteret det her seriøst igennem, så kan det godt ende med, at hr. Per Dalgaard i nogle tilfælde har ret, og det er nok ret godt, for som fru Anne Grete Holmsgaard også var inde på, vil der givetvis være områder, hvor biobrændsel er det, vi kommer til at bruge.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 17:23

Per Dalgaard (DF):

Tak. Så er jeg i øvrigt enig med ordføreren i, at det der med at fuske med forskningsresultater for at – hvad skal vi sige? – nå frem til det mål, nogle andre har sat, er noget skidt. Men anvendelse af bioætanol, som det foregår i forbindelse med andengenerationsaffald, er jo simpelt hen supergodt. Hvis vi nu f.eks. antager, at det her moratorium blev til noget, hvilken effekt ville det så have på skovfældningen i Argentina, som jeg selvfølgelig synes er fuldstændig uantagelig, men som jo nok desværre alligevel vil finde sted, selv om vi herhjemme sagde stop for bioætanolanvendelsen?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Per Clausen (EL):

Der er vel ikke nogen tvivl om, at jo skrappere bæredygtighedskrav man stiller i forhold til biobrændsel, jo bedre er det for dem, der producerer reelt bæredygtigt biobrændsel. Så hvis hr. Per Dalgaard har ret i- og det kræver jo en konkret vurdering af de enkelte produkter, og hvad de er baseret på - at der findes sådanne produkter i Danmark, så vil de have stor, stor gavn af, at vi i Danmark går i spidsen med at få fastlagt nogle meget, meget præcise og skrappe kriterier.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det sidste punkt på dagsordenen er:

10) Forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til klima- og energiministeren:

Er regeringen indstillet på at fastlægge mål for Danmarks energiforbrug og den vedvarende energis andel heraf i 2020, der flugter med målsætningen om, at Danmark skal være helt uafhængigt af fossile brændsler i 2050?

Af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ole Hækkerup (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 14.10.2010. Fremme 26.10.2010).

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 1. februar 2011.

Ordføreren for forespørgerne, fru Anne Grete Holmsgaard, for begrundelse.

Kl. 17:25

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I dag er det næsten 4 måneder siden, regeringens Klimakommission kom med sin redegørelse »Grøn Energi – vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler« og sine anbefalinger om, hvordan man når frem til, at der er 100 pct. vedvarende energi i Danmark i 2050, altså om fire årtier. Det er også næsten 4 måneder siden, statsministeren erklærede, at regeringen var enig i det langsigtede mål, og også næsten 4 måneder siden, klima- og energiministeren erklærede, at regeringens udspil ville komme inden klimakonferencen i Mexico, altså den, der startede i slutningen af november 2010.

Stor var glæden da også, da klimaministeren så i oktober meddelte, at kullene skal ud af de store byer til fordel for biomasse. Jeg var en af dem, der ved den anledning roste regeringen. I begyndelsen af december fulgte skatteministeren så op og sagde, at han ville igangsætte en kulegravning af hele energiafgiftssystemet, så det kunne indrettes, så det understøttede skiftet fra sort til grøn energi.

Man må så bare sige, at vi i dag kan konstatere, at det hele er udskudt til engang i foråret. Det synes vi er et meget stort problem af flere årsager. Det er det for første, fordi de energiaftaler, der er lavet mellem regeringen og det meste af oppositionen, udløber med det her år, og tilbage står vi så uden noget rigtigt. Det er det for det andet, fordi langsigtede mål på det her område er afgørende, og de er også afgørende for, at man kan skabe den nødvendige efterspørgsel efter grønne løsninger – en efterspørgsel, der kan sikre, at der skabes job, innovation og en bedre mulighed for, at danske virksomheder kan stå godt på de ekspanderende verdensmarkeder for grønne energier. For det tredje er det uholdbart, fordi kommunerne ikke ved, hvad de skal styre efter. Det er jo kommunerne, der skal sikre, at der er pladser til vind på land, og at der er pladser til biogas. Det er dem, der står for den konkrete varmeplanlægning, men de har faktisk ikke noget at styre efter, sådan som det ser ud uden en aftale.

Vi synes, dette er et problem. Vi synes også, det er et problem, at der i stigende grad er blevet skruet op for retorikken fra regeringens side. Senest sagde klima- og energiministeren, at man nok ville komme med et mål for 2020, men at man ikke skulle regne med, at der kom nogen delmål – altså noget af det, som ellers har gjort dansk

energipolitik stærk, nemlig at man havde nogle mål for vedvarende energi, og at man også havde nogle delmål for vind, for biogas og biomasse. Det har regeringen da også hidtil praktiseret selv. Mig bekendt har regeringen et delmål for biogas, men det er man tilsyneladende også ved at skrotte.

Jeg vil sige, at vi er mange, der utålmodigt venter på, at der sker noget på det her område, og som ikke synes, at det er rimeligt, at det hele tiden bliver skubbet, og at man tilsyneladende trækker ting tilbage, som man ellers har sagt, f.eks. det om, at kullene skal ud af de store byer.

Med det her håber jeg så, at det er muligt, at vi i dag får en konstruktiv linje, med hensyn til hvad regeringen rent faktisk vil. Der er rigtig hårdt brug for det for os, der sidder herinde, for de mange virksomheder, som mangler klare rammer, for energiselskaberne, for kommunerne og for befolkningen som sådan.

Kl. 17:29

Besvarelse

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Tak til ordføreren. Klima- og energiministeren.

Kl. 17:29

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for forespørgslen, der jo tager udgangspunkt i regeringens målsætning om uafhængighed af fossile brændsler i 2050. Det er jo en god anledning til at redegøre for, hvorfor regeringen i det hele taget har taget en sådan målsætning.

Udgangspunktet er jo, at den globale efterspørgsel efter energi vil stige i de kommende årtier i takt med økonomisk vækst og befolkningstilvækst. Det betyder, at reserverne af fossile brændsler tømmes med stigende hast, og at de tilbageværende ressourcer koncentreres på få og i nogen udstrækning politisk ustabile lande. Samtidig ved vi jo, at vores egen produktion af olie og gas i Nordsøen også falder markant. Det til trods skal Danmarks høje niveau for forsyningssikkerhed naturligvis fastholdes i fremtiden, og forsyningssikkerheden er derfor en af de primære grunde til, at vi skal omstille vores energisystem. Desuden skal Danmark yde sit bidrag til indsatsen mod global opvarmning, og vi ved, at afbrænding af fossile brændsler øger den globale opvarmning.

Samlet set er det sådan, at når regeringen har besluttet, at Danmark bliver uafhængigt af fossile brændsler i 2050, er det, fordi vi vil sikre, at Danmark også i fremtiden har sikker grøn energi, der er til at betale. At sætte målet om uafhængighed af fossile brændsler i 2050 er oppositionen jo enig med os i. Vi har i Danmark en tradition for at basere energipolitikken på et bredt politisk flertal, og derfor er det positivt, at der er bred politisk opbakning til regeringens målsætning, og jeg ser da også frem til en konstruktiv debat om, hvordan vi så realiserer den.

Regeringen vil i sin kommende strategi for uafhængighed af fossile brændsler både lægge sporene for fremtidens energisystem frem til 2050 og sikre, at strategien er økonomisk ansvarlig. Her er det jo en særlig udfordring for os alle, der ønsker dette projekt, at det, vi skal udfase, altså de fossile brændsler, er pålagt afgifter, som bidrager til statskassen. Populært sagt er det derfor sådan, at jo mere fossilt brændsel vi får udfaset, jo mere falder de statslige indtægter. Det må en ansvarlig regering tage alvorligt, når vi skal løse en så væsentlig og udfordrende opgave som at sikre uafhængighed af fossile brændsler. Vi skal altså have styr på både de energimæssige udfordringer og statens finanser. Det er både ambitiøs og ansvarlig energipolitik.

Heroverfor står så oppositionens fælles energiudspil fra sidste år, som jo indeholder mange – og det har jeg også kvitteret for før – flotte ord og mål. Det er så lidt mindre konkret, når vi ser på de poli-

tiske initiativer for at nå målene, og hvad angår finansieringen, er det vel i bedste fald antydninger, man må nøjes med. Der henvises i generelle vendinger til analyser, der viser, at omstilling er teknisk og økonomisk mulig, men der er jo altså et godt stykke fra generelle henvisninger til i praksis at vise, hvordan målet kan nås, og til at vise, hvordan politiske initiativer kan finansieres fornuftigt.

SF's udspil fra sidste uge indeholder jo en gentagelse af mange af målsætningerne, og så er der lidt flere konkrete politiske initiativer end i det fælles oppositionsudspil, f.eks. om bioætanol. Men igen: Når det handler om finansieringen, er det temmelig uklart og på visse områder vel i høj grad også utilstrækkeligt.

Bare for at der ikke skal opstå nogen misforståelser: Regeringen er jo enig i mange af initiativerne, men når det kommer til finansiering, bliver det sværere at se, hvor pengene skal komme fra, og ikke mindst hvordan de skal komme ned i statskassen i takt med udfasningen af de fossile brændsler. At bruge en forhåbentlig kommende grøn vækst og ny beskæftigelse til finansiering af det, der skal bidrage til at fremme den selv samme grønne vækst, er som at spænde vognen foran hesten for at bruge et engelsk udtryk.

Selv om vi alle står sammen om ønsket om grøn økonomisk vækst, kan en ansvarlig regering altså ikke finansiere politiske tiltag med forventet vækst – eller lad mig sige det på en anden måde: En vækst, man ikke på forhånd vil sætte kroner og øre på, er som fugle på taget, og for at blive i terminologien foretrækker regeringen altså at have fuglene i hånden.

Regeringen vil i dette forår fremlægge sin strategi for uafhængighed af fossile brændsler i 2050. Der er, som vi ved, ingen af de andre lande, vi normalt sammenligner os med, der har et tilsvarende ambitiøst mål, men denne regering bliver – selv om jeg gerne havde set, vi allerede havde været i mål med det – en af de første i verden, der fremlægger en strategi for, hvordan et helt land bliver uafhængigt af fossile brændsler. Her bliver fleksibilitet en helt afgørende præmis for en omkostningseffektiv og økonomisk ansvarlig strategi, der skal lægge sporene frem til energisystemet i 2050, af den indlysende årsag, at vi jo ikke i dag ved præcis, hvordan fremtidens energisystem kan og bør se ud 40 år frem.

Kl. 17:34

Vi kan jo godt tegne konturerne af et fremtidigt energisystem uden fossile brændsler, men vi skal kunne tilpasse os teknologiudviklingen i de kommende årtier. Det gælder f.eks. på transportområdet, hvor meget afhænger af udviklingen i elbilteknologi i de kommende år, men vi skal selvfølgelig også kunne tilpasse os teknologiudviklingen, hvis det om nogle år skulle vise sig, at f.eks. CCS, altså evnen til at rense kul for CO₂, er en omkostningseffektiv teknologi. Det er den jo absolut ikke på nuværende tidspunkt, men at fraskrive sig den mulighed på forhånd vil regeringen altså ikke.

I forhold til omstillingstakten skal vi også være opmærksomme på værdierne i dagens energisystem. På dette punkt er regeringen uenig med både oppositionens fælles udspil og SF's seneste udspil, for sådan som jeg har læst det, foreslås der her en skrotning at dele af energisystemet, der endnu ikke har udtjent værnepligten. Omstillingen må ske under hensyntagen til, at de forskellige elementer i det eksisterende energisystem udskiftes, når de er udtjente. Ellers bliver omstillingen alt for dyr, og det er jo også en vigtig pointe i Klimakommissionens analyser.

I forhold til forespørgslens fokus på delmål i 2020 vil regeringens opmærksomhed være rettet mod selve udfasningen af de fossile brændsler. Regeringens fokus er altså ikke på at kunne trække linjer og sætte flueben ved ufravigelige mål og ufravigelige årstal. En sådan ufleksibel fremgangsmåde ville sandsynligvis vise sig at være dyrere end en mere fleksibel fremgangsmåde. Det er derfor ikke delmål i 2020, der skal være styrende for en langsigtet, fleksibel og omkostningseffektiv strategi. Regeringens kommende strategi vil i stedet fokusere på så vel omstillingen af energisystemet frem mod 2050

som konkrete initiativer, der vil sikre et markant fald i anvendelsen af de fossile brændsler i Danmark, også på kortere og mellemlang sigt frem mod 2020 og 2030.

Værktøjerne til at nå denne udfasning er i høj grad udbygning med vedvarende energi og et stadig mere effektivt energiforbrug. Derfor vil andelen af vedvarende energi stige og energiforbruget blive mere effektivt – ikke kun frem til 2020, men jo i hele perioden frem til 2050, hvor vi så skal nå det endegyldige mål.

I samme dur er der heller ingen tvivl om, at Danmark i 2010 vil opfylde de mål, som vi allerede har for 2020, om både et reduceret energiforbrug og en øget andel af vedvarende energi. I energiaftalen fra 2008 blev partierne bag aftalen enige om, at bruttoenergiforbruget skal reduceres med 4 pct. i 2020 i forhold til 2006, og i EU har Danmark forpligtet sig til at nå en andel af vedvarende energi på 30 pct. i 2020.

Siden denne regering kom til i 2001, er andelen af vedvarende energi steget årligt med gennemsnitligt knap 1 procentpoint. Desuden arbejder regeringen, i øvrigt indtil videre som de eneste ud over Storbritannien og Spanien, på, at EU skal påtage sig et mere ambitiøst mål om at gå fra en drivhusgasreduktion på 20 pct. til en på 30 pct. i 2020 i forhold til niveauet i 1990. Et sådant skærpet mål for EU vil uundgåeligt kræve en markant øget udbygning med mere vedvarende energi, så de eksisterende mål for 2020 vil selvfølgelig blive opfyldt.

Vi vil i regeringen meget gerne diskutere, hvilke tiltag, rammer og principper der mest hensigtsmæssigt bør gælde for energipolitikken i de kommende år, både frem til 2020 og videre frem til 2050. Derfor har jeg også inviteret alle partierne bag den gældende energiaftale til et møde i morgen, for vi skal jo i indeværende år have en ny energiaftale på plads.

For min del vil udgangspunktet være – og lad mig afslutte med det – at den næste energiaftale skal flugte med målet om uafhængighed af fossile brændsler i 2050 på en så fleksibel og omkostningseffektiv måde som muligt. Samtidig mener vi i regeringen, at fokus som sagt skal være på det overordnede mål om at blive uafhængig af olie, kul og gas og ikke på at sætte flueben ved bestemte delmål og årstal hen ad vejen. Det skyldes regeringens ansvarlighed over for opgaven, at det ambitiøse mål for 2050 opnås under størst mulig hensyntagen til erhvervslivets konkurrenceevne og samtidig er økonomisk ansvarligt. Tak.

Kl. 17:38

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren for besvarelsen.

Så går vi i gang med forhandlingen. Den første, der får ordet, er ordføreren for forespørgerne, og det er fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 17:38

(Ordfører for forespørgerne)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil sige, at det egentlig kunne være interessant, hvis man kunne afspille debatten fra maj sidste år sideløbende med den her. Da havde vi en debat, hvor klima- og energiministeren flere gange sagde: Bare vent, til Klimakommissionen kommer med sin rapport den 28. september; så kommer der svar, men vi vil gerne have et oplyst grundlag at give svarene på.

Vi var utålmodige dengang, men o.k., så ventede vi til den 28. september 2010 – og fik en lang næse. Og det gjorde alle, der utålmodigt går og venter på, at der bliver klare mål og langsigtede rammer i danske energipolitik, så man rent faktisk kan investere i vind, i biogas, i biomasse og i energibesparelser. Nu kan jeg så høre på kli-

ma- og energiministeren, at retorikken bliver blødere og blødere: Ja, målene i 2020 skal flugte på en fleksibel måde.

Hør nu her: Landets statsminister har sagt, at vi skal være kommet af med de fossile brændsler i 2050. Det er der fire årtier til. Vi bruger 80 pct. fossile brændsler i dag. Hvis man hakker det over i fire lige store stykker, et stykke til hvert årti, betyder det, at vi skal af med 20 procentpoint i det første årti. Det kan vi måske ikke helt nå, fordi vi allerede er inde i 2011, men at sige, at man ikke vil tage den del af opgaven, er sådan set at sige, at det må dem, der kommer efter 2020, tage sig af. Det synes vi simpelt hen ikke er ansvarligt.

Det er ikke ansvarligt i forhold til mulighederne for at skabe job – og det er vi vel enige om er vigtigt – i forhold til at skabe innovation og i forhold til at sikre, at danske virksomheder står stærkt på verdensmarkederne. Der vil de jo ikke stå, hvis der ikke bliver skabt en efterspørgsel efter teknologierne gennem et stærkt hjemmemarked. Det er heller ikke ansvarligt i forhold til forsyningssikkerheden, altså det at blive uafhængig af importerede brændsler, som bliver dyre, og hvor man meget er overladt til, at nogle andre sætter priserne, som svinger stærkt. Det er heller ikke ansvarligt i forhold til klimaet. Og det er da heller ikke ansvarligt, i forhold til at regeringen selv siger, at EU skal hæve sine klimaambitioner, at vi skal gå op til at sige, at CO₂-udledningen skal reduceres med 30 pct. inden 2020. Så må man da have en dansk politik, der afspejler det.

Jeg synes faktisk, det er fattigt, og jeg må sige, at min frustration, men også min vrede helt oprigtigt bliver større på det her område, fordi der er under et år til, at de nuværende energiaftaler udløber. Jeg synes simpelt hen ikke, det er rimeligt.

Men jeg vil godt spørge meget, meget konkret: Har regeringen tænkt sig at sætte et mål for energibesparelser for 2020, som er væsentlig højere end den 4-procents-besparelse, som jo er taget hjem, og som var regeringens eget mål? Har regeringen tænkt sig at sætte et mål for vedvarende energi, som er væsentlig højere end det, man er forpligtet af i EU? Har man tænkt sig at sætte et mål eller et vejledende mål for udbygningen af vindkraft, for biogas, for biomasse? Eller har man tænkt sig at aflyse det mål, man har for biogas? Det fremgår jo, at man har et mål; det fremgår af »Grøn Vækst«, som regeringen lagde frem for 2 år siden. Skal det aflyses? Eller hvad skal der ske? Har man tænkt sig at melde ud til kommunerne, så de ved, hvad de skal planlægge efter, hvor mange pladser de skal finde til biogasanlæg og til vind? Eller vil man endnu en gang ligesom prøve at få gjort så lidt som muligt? Jeg synes, det er stærkt utilfredsstillende.

Selvfølgelig skal der være en finansiering, det kan man da ikke blive uenige om. Det har vi også sagt klart i det udspil, vi har lagt frem fra oppositionens side, og som vi lagde frem for knap et år siden. Vi mener, den vedvarende energi stort set skal finansieres, som den finansieres i dag. Det er jo klart nok. Selvfølgelig skal den det. Men jeg kan ikke finde ud af, om regeringen i virkeligheden har det sådan, at der ikke må bruges en krone mere på det her. Det synes jeg er besynderligt, for selv hvis man skulle have sort energi, skulle der bruges penge på det. Så jeg synes, vi mangler svar på det her.

Jeg kan se, at min tid næsten er løbet ud i den her del, så jeg vil, inden jeg går ned heroppefra, godt læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og SF, og det angiver meget godt linjen i, hvad vi mener der skal til:

Forslag til vedtagelse

- »Folketinget opfordrer regeringen til senest den 1. marts 2011 at fremlægge forslag til en sammenhængende energistrategi med
- konkrete mål for energibesparelser og vedvarende energi (VE) i 2020, så der skabes en stabil efterspørgsel efter energibesparelser, udvidet fjernvarmedækning og VE. Herved vil der skabes nye job,

innovation og et stærkt grundlag for danske virksomheder på de ekspanderende verdensmarkeder for klimavenlige energiløsninger,

- et samlet VE-mål på minimum 35 pct. i 2020, så opgaven med at nå 100 pct. VE i 2050 ikke skubbes til senere årtier – og et delmål om, at 50 pct. af det nuværende elforbrug dækkes af vind i 2020 på baggrund af, at vind er Danmarks største VE-kilde, og
- forslag til finansiering og virkemidler, der er tilstrækkeligt stærke til at målene nås.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 17).

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er nu af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ole Hækkerup (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL) fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget opfordrer regeringen til senest den 1. marts 2011 at fremlægge forslag til en sammenhængende energistrategi med

- konkrete mål for energibesparelser og vedvarende energi (VE) i 2020, så der skabes en stabil efterspørgsel efter energibesparelser, udvidet fjernvarmedækning og VE. Herved vil der skabes nye job, innovation og et stærkt grundlag for danske virksomheder på de ekspanderende verdensmarkeder for klimavenlige energiløsninger,
- et samlet VE-mål på minimum 35 pct. i 2020, så opgaven med at nå 100 pct. VE i 2050 ikke skubbes til senere årtier – og et delmål om, at 50 pct. af det nuværende elforbrug dækkes af vind i 2020 på baggrund af, at vind er Danmarks største VE-kilde, og
- forslag til finansiering og virkemidler, der er tilstrækkeligt stærke til at målene nås.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 17).

Dette forslag til vedtagelse vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Nu kan jeg se, at ordføreren er kommet herop igen. Jeg håber søreme ikke, man trækker det tilbage, når jeg nu har læst det op. (*Anne Grete Holmsgaard* (SF): Nej, det var sådan set på anmodning af formandskabet, jeg kom herop igen). Ja, det er, fordi der er blevet markeret for en kort bemærkning – det kan jeg også se på min skærm nu – og det er fra Venstres ordfører, hr. Lars Christian Lilleholt, værsgo.

Kl. 17:46

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Jeg kan forstå på SF's ordfører, fru Anne Grete Holmsgaard, at SF og en række andre partier i den røde blok mener, at der skal være konkrete mål for udbygningen af vindenergi i 2020. Målet er, at vi skal op på mindst 50 pct.

Har man fra SF's side regnet på, hvad det her vil koste, og hvem der skal betale den her enorme regning?

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:47

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Altså, jeg kan forstå på Venstres ordfører, at han har afgjort, at det er en enorm regning, sådan som han spørger. Nej, det, vi kan sige, er, hvor meget ekstra der skal til af kapacitet, og det kræver selvfølgelig en investering. Det er vores mål at få prisen på el fra havvindmøller ned. Det diskuterede vi allerede, da vi besluttede at oprette den seneste havmøllepark, hvor regeringen sådan set med det damme var rede til at sige ja til den pris, vi syntes var for høj, og havde det ikke været for oppositionen, havde der slet ikke været nogen diskussion om, at det var vigtigt at få prisen på el fra havvindmøller ned.

Men ja, vi mener, man skal gå efter at kunne dække halvdelen af det nuværende elforbrug med vind i 2020. Vind er vores største vedvarende energikilde, hvor vi ikke er afhængige af import af brændsel. Det er en stor industri i Danmark, og det er vigtigt at have et stærkt hjemmemarked, så man kan tiltrække interessante industrier på det her område og rent faktisk få dem til at placere sig i Danmark. Og ja, det skal betales over det, der hedder PSO, som andre områder skal

Men lad mig stille et modspørgsmål: Har Venstre og regeringen selv regnet på, hvad det, klimaministeren sagde for par måneder siden, om, at kullene skal ud af byerne og biomassen skal ind, koster?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det spørgsmål. Der er yderligere en kort bemærkning fra Venstres ordfører.

Kl. 17:48

Lars Christian Lilleholt (V):

Finansministeriet har regnet ud, at det vil koste mellem 21 og 47 mia. kr. om året at realisere den plan – »KlimaDanmark 2050« – som SF har. Hvor skal de penge komme fra? Hvor store regninger skal forbrugerne betale? Hvor høj skal elregningen være? Hvor høj skal varmeregningen være?

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:48

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I det regnestykke, som Finansministeriet har lavet, er det jo ret interessant, at langt det meste af det er tab af afgifter, når man bevæger sig fra sorte brændsler, som der er afgift på, over til grønne brændsler, som der ikke er afgift på. Det er altså et fælles problem.

Så medmindre man i Venstre har opgivet strategien om at gå fra sort til grøn energi, kommer man til at have fuldstændig det samme problem. Hvordan vil Venstre løse det? Det er et fælles problem. Hvordan vil Venstre løse det?

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 17:49

Per Dalgaard (DF):

Tak for det. Det er en debat og nogle emner, som kalder på følelserne: fra sort energi til grøn energi. Så er det jo bare lagt fast på forhånd, at den energi, vi bruger i øjeblikket, er sort, beskidt, elendig, grim. Nu skal vi have noget grøn energi. Det er flot, det er blomstrende, og alt er godt.

Nu har vi lige hørt, hvad det vil koste at opfylde nogle af de planer, som venstrefløjen har: et tocifret milliardbeløb hvert år. Men man vil ikke svare på, hvor de penge skal komme fra. Det er så nemt fra venstrefløjens side bare at forlange. Omkostningerne skal betales af alle forbrugerne. Det bliver virkelig et rivegilde uden lige, men det er venstrefløjen fuldstændig ligeglade med.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:50

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg er ked af det, men kul er altså sorte, og det er olie også. Det er sådan set ikke noget, jeg lige har fundet på eller hevet op af hatten.

Kl. 17:53

Man kan godt vælge nogle meget lange betegnelser, men man kan også bruge nogle korte betegnelser, som jeg tror siger mange mennesker rigtig meget.

Så er der Finansministeriets regnestykke. Lad mig lige understrege, at det for det første ikke er et samfundsøkonomisk regnestykke. Det handler altså ikke om, hvad det her koster samfundet, eller hvad samfundet vinder ved det. Det handler det ikke om.

For det andet synes jeg faktisk, at de regnestykker, Klimakommissionen har lagt frem, er ganske fornuftige. De siger, at over de næste fire årtier vil det være en marginal ekstraudgift at gå den her vej, og heri er ikke indregnet det, man vinder ved at skabe job.

For det tredje vil jeg sige, at Finansministeriets regnestykke er delvis rigtigt, delvis forkert. Den store del af det handler om, som jeg sagde før, at man taber afgifter, fordi man går over til brændsler, der ikke er nogen afgift på. Det er et fælles problem, man skal forholde sig til at løse, hvad enten man er Dansk Folkeparti, Venstre, SF eller nogle helt andre. Så det er der sådan set ingen grund til at sige mere om. Og så er der en del af regnestykket, som er forkert.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er et spørgsmål yderligere fra hr. Per Dalgaard. Værsgo.

Kl. 17:51

Per Dalgaard (DF):

Tak. Fru Anne Grete Holmsgaard har fuldstændig ret. Både kul og olie er sort, og det er der ligesom ikke noget at gøre ved. Det, der kommer ud af den produktion, kul og olie laver, er jo elektricitet. Hvilken farve har det? Hvilken farve har de 10 pct. kernekraftel, vi får fra Sverige, i elledningerne herovre på Sjælland mon? Hvad er det? Er det pink? Eller er det lilla? Eller er det et eller andet fælt, som man kan forholde sig til og sige: Uha uha, det er stygt, det ødelægger, og jeg bliver syg af det? Det er simpelt hen noget følelsesladet forfærdeligt noget, fru Anne Grete Holmsgaard fremfører.

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:52

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det er egentlig meget interessant, for jeg kan huske, at hr. Per Dalgaard mange gange har sagt: Det er ikke godt, at vi er så afhængige af olie, for det kommer hovedsagelig fra nogle fæle lande. Derfor er det med at komme ud af den afhængighed rigtig vigtigt for os. Det ved jeg ikke om så er noget, hr. Per Dalgaard sådan lidt undertoner her.

Men jeg har sådan set det synspunkt, at det er vigtigt for os at komme ud af afhængigheden af de importerede brændsler. Det gælder kullene, det gælder olien, og det gælder naturgassen – alt sammen noget, vi kan forvente bliver dyrere, fordi der er stigende efterspørgsel på verdensmarkedet. Det er sådan set ret afgørende for os, at man investerer pengene i Danmark og i dansk innovation og produktion frem for bare at sende dem ud af landet. Det er egentlig meget enkelt, og det troede jeg også Dansk Folkeparti syntes var ganske fornuftigt.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Venstre, og det er hr. Lars Christian Lilleholt. (Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

SF, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Socialdemokraterne står bag dagens forespørgsel til klima- og energiministeren. Spørgsmålet lyder: Er regeringen indstillet på at fastlægge mål for Danmarks energiforbrug og den vedvarende energis andel heraf i 2020, som flugter med målsætningen om, at Danmark skal være helt uafhængigt af fossile brændsler i 2050?

Regeringen og Venstre har allerede sagt, at vi mindst vil leve op til de mål, vi har forpligtet os til i EU-sammenhæng, i 2020. Det betyder, at mindst 30 pct. af energiforbruget i 2020 skal være baseret på vedvarende energi. Det er også regeringen og Venstres mål, at Danmark skal være uafhængigt af fossile brændsler i 2050, og at vi er parate til at tage de nødvendige initiativer, der skal til for at nå det mål, selvfølgelig under hensyntagen til vores økonomi – det skal være økonomisk ansvarligt – og i forhold til at sikre, at danske virksomheder fortsat kan klare sig i den internationale konkurrence. Målet bliver ikke nået fra det ene år til det andet. Det kræver en konstant indsats år efter år, og det er vi parate til.

Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance fremsætte følgende

Forslag til vedtagelse

(Forslag til vedtagelse nr. V 18).

» Folketinget konstaterer, at de senere års markante udbygning af vedvarende energi er et godt grundlag for udarbejdelse af en strategi for, hvordan Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler i 2050. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at fremlægge en strategi, der under hensyn til forsyningssikkerhed (herunder at undgå afhængighed af importerede fossile brændsler), statsfinansiel holdbarhed og danske virksomheders konkurrenceevne reducerer anvendelsen af fossile brændsler frem mod 2020 ved at øge energieffektiviteten og andelen af vedvarende energi yderligere. Folketinget lægger vægt på, at strategien, jf. klimakommissionen, ikke indeholder forslag om utidig skrotning af velfungerende eksisterende energiinfrastruktur, samt at regeringen fortsætter bestræbelserne på sammen med erhvervslivet at øge udvindingen af olie og gas fra Nordsøen.«

Under VK-regeringen er der sket en markant vækst i andelen af vedvarende energi. Siden 2001 er andelen af vedvarende energi af det samlede energiforbrug år for år steget med mere end 1 pct. Det er mere end dobbelt så meget i forhold til den periode, der lå forud, med skiftende socialdemokratiske regeringer. Og i forbindelse med den meget, meget ambitiøse energiaftale, vi indgik for 3 år siden i bred enighed her i Folketinget, blev der taget en lang række energipolitiske initiativer, der sikrer, at Danmark er helt i front. Vi er enige om, at 20 pct. af energiforbruget allerede i 2012 skal være baseret på vedvarende energi. Det mål når vi. Vi er enige om at sikre, at der sker en reduktion af energiforbruget med 2 pct. Det mål når vi også.

Danmark har på det her område vist, at vi er et foregangsland. Vi er et udstillingsvindue. Det har dansk erhvervsliv også opdaget. Eksporten af energiudstyr er i dag på mere end 60 mia. kr., der er mere end 40.000 beskæftigede på området i Danmark. Det bedste, vi kan gøre fra politisk side for at understøtte den udvikling, er at fortsætte vores indsats på forsknings- og innovationsområdet. Derfor har regeringen også taget en række initiativer, således at vi i dag bruger dobbelt så mange penge på forskning på energiområdet i forhold til 2001, ja, vi bruger op imod halvanden milliard statskroner hvert år på forskning på energiområdet. Det er ganske imponerende. Danmark er i front, og det skal vi fortsat være.

Venstre håber, at det lykkes at nå en bred energipolitisk aftale, som sikrer, at vi når de energipolitiske mål i 2050, og vi håber, at det kan lade sig gøre at nå den her aftale med bred enighed i Folketinget. Der har været tradition i Folketinget for brede energipolitiske aftaler i mere end 30 år. Det skyldes ikke mindst, at der jo er tale om massive investeringer på området, som gerne skulle holde ud over kommende valg. Derfor håber Venstre også, at det lykkes denne gang at nå en bred energipolitisk aftale, der omfatter en lang række af Folketingets partier.

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er nu fremsat yderligere et forslag til vedtagelse. Det er fremsat af Lars Christian Lilleholt, Per Dalgaard, Jørgen S. Lundsgaard og Anders Samuelsen, og det lyder:

»Folketinget konstaterer, at de senere års markante udbygning af vedvarende energi er et godt grundlag for udarbejdelse af en strategi for, hvordan Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler i 2050. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at fremlægge en strategi, der under hensyn til forsyningssikkerhed (herunder at undgå afhængighed af importerede fossile brændsler), statsfinansiel holdbarhed og danske virksomheders konkurrenceevne reducerer anvendelsen af fossile brændsler frem mod 2020 ved at øge energieffektiviteten og andelen af vedvarende energi yderligere. Folketinget lægger vægt på, at strategien, jf. klimakommissionen, ikke indeholder forslag om utidig skrotning af velfungerende eksisterende energiinfrastruktur, samt at regeringen fortsætter bestræbelserne på sammen med erhvervslivet at øge udvindingen af olie og gas fra Nordsøen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 18).

Det har et rimelig højt lixtal. Dette forslag til vedtagelse vil nu også indgå i de videre forhandlinger.

Så er der foreløbig fire korte bemærkninger til ordføreren, og den første er fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:00

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg håber ikke, mit indlæg skal bedømmes på lixtallet. Jeg har først en bemærkning og så et spørgsmål.

Ordførere fra Venstre og nogle gange De Konservative har altid travlt med at forklare, hvordan de snart 10 år med VKO-flertallet alle har været gode år for klimaet. Jeg tror, man må sige, at omlægningen af regeringens politik kom klarest til udtryk ved daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen, der på et landsmøde i Venstre stod og sagde, at nu ville han sige noget, der ville glæde mange, nemlig at han havde taget fejl, og at man nu skulle lægge politikken om

Jeg forstår ikke, hvorfor man fra regeringspartiernes ordførere altid har så travlt med at fremstille det, som om det har været sådan i alle 10 år, når den daværende formand og statsminister stod og sagde: Ja, vi tog fejl, og nu vil jeg så i øvrigt gerne lægge om. Det var det ene, bare en kommentar.

Så over til spørgsmålet, det er helt kort: Hvor mange nye arbejdspladser vil Venstres og regeringens energipolitik skabe her og nu?

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:01

Lars Christian Lilleholt (V):

Det bliver rigtig, rigtig mange arbejdspladser. Ser vi historisk tilbage på perioden, siden denne regering kom til, var det sådan, at i 1998 var der beskæftiget 25.000 på det her område. I dag er der beskæftiget mere end dobbelt så mange. Vores forventning er, at i de kommende år vil eksporten af energiudstyr stige yderligere, 100 mia. kr.

er ikke noget urealistisk mål, og jeg er sikker på, at den politik, vi fastlægger her i fællesskab i Folketinget, vil understøtte den udvikling.

K1. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:01

Ole Hækkerup (S):

Men når det handler om de allernærmeste år, altså 1 eller 2 år frem, hvor vi ved, at vi har en ledighed – det kan skyldes en masse forhold, økonomisk krise osv., det skal vi ikke komme ind på, men vi ved, at vi har en ledighed – så er det der, vi har chancen for at sige: Lad os få sat de ledige i arbejde med noget af det, der alligevel gør Danmark stærkere på lang sigt.

Derfor spørger jeg: Hvor mange flere får man sat i arbejde til næste år eller om 2 år med Venstres og regeringens energipolitik?

Kl. 18:02

Lars Christian Lilleholt (V):

Jeg vil sige til hr. Ole Hækkerup, at jeg er helt overbevist om, at der bliver tale om betydelig flere. Eksporten af energiudstyr forventer vi vil stige i de kommende år. Mere end 10 pct. af den samlede eksport kommer i dag fra eksporten af energiudstyr, og det er en voldsom vækst i forhold til 2001. Vores forventning er, at det her bliver et af de områder, Danmark kommer til at leve af i fremtiden.

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 18:02

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Ja tak. Der er i den her vedtagelse med det høje lixtal en interessant lille bemærkning, hvor der står, at man lægger vægt på, at det kommende forslag ikke indeholder utidig skrotning af velfungerende eksisterende energiinfrastruktur. Hvad er meningen med det?

Den eneste beslutning, jeg kan komme på, der er truffet inden for de seneste par år, om at skrotte noget, var, da regeringen og Dansk Folkeparti besluttede at skrotte Avedøre 2 som rent biomassefyret værk, sådan at de kunne fyre med kul. Det er det eneste, jeg kan komme på. Men hvad ligger der egentlig i det, hvad er det, der ikke må skrottes utidigt? Kan hr. Lars Christian Lilleholt ikke uddybe det? Jeg formoder, at det er ham selv, der har været pennefører på det her.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:03

$\boldsymbol{Lars\ Christian\ Lilleholt\ (V):}$

I det ligger der, at vi ikke ønsker en utidig skrotning, således at vi, når vi skal i gang med den her omstilling på de centrale værker, væk fra kul og over til biomasse, skal starte med de værker, der har den laveste energieffektivitet, så vi får mest for pengene. For os er det afgørende, at vi ikke går ud og skrotter anlæg med en høj energieffektivitet, men tager det således, at vi får mest for pengene.

Kl. 18:04

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (\textbf{Helge Adam M} \emptyset \textbf{ller}) :$

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 18:04 Kl. 18:06

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Betyder det så, at man helt har droppet forslaget om at få kullene ud af de store byer, som klima- og energiministeren annoncerede for nogle måneder siden, eller betyder det, at det vil man måske nok, men at det kommer til at tage rigtig lang tid? Så hvad vil man helt konkret starte med? Hvis det er det med den laveste energieffektivitet, har man vel også svaret på, hvad det så er for et anlæg, der først skal skifte fra kul til biomasse.

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:04

Lars Christian Lilleholt (V):

Omstillingen fra kul til biomasse kommer ikke til at ske fra den ene dag til den næste. Det bliver over en årrække, at den omstilling kommer til at finde sted. Vi bakker fuldstændig op om klima- og energiministerens forslag på det her område, og der, hvor vi lægger op til at starte skrotningen, er på de værker, som har den laveste energieffektivitet

Kl. 18:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 18:05

Per Clausen (EL):

Men så kunne jeg da godt tænke mig at få at vide, hvornår det er, man forventer at kullet er ude af de store byer. Det må jo være enkelt at svare på.

Kl. 18:05

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Helge \; Adam \; M\emptyset ller):$

Så er det ordføreren.

Kl. 18:05

Lars Christian Lilleholt (V):

Det kan jeg ikke svare på i dag, det skal vi jo forhandle om, når vi skal i gang med energiforhandlingerne om de kommende års dansk energipolitik. Og det her sker selvfølgelig ikke fra den ene dag til den næste, det vil kræve en længere tids omstilling. Men for os er der ingen tvivl om, at målet er, at vi skal have kullet ud af de centrale værker og vi skal have biomassen ind.

Kl. 18:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det er hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:05

Per Clausen (EL):

Jeg tror nok, nogle af os havde fået det indtryk, at kullet skulle ud af de store byer sådan lidt hurtigt. Men er det sådan, at Venstres ordfører ikke har gjort sig nogen overvejelser om, hvad man skal starte med? Altså, det er jo meget åbent og fremkommeligt, at ordføreren lader det afhænge af forhandlingerne, og det er godt, at man ikke kommer med ultimative krav og den slags grimme ting allerede nu, men har hr. Lars Christian Lilleholt ikke gjort sig nogen overvejelser om, hvornår man kan leve op til klimaministerens smukke tanker om at få kullet ud af de store byer? Og hvad er det, man har tænkt sig at starte med, altså, hvor starter man henne?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:06

Lars Christian Lilleholt (V):

Jeg kan ikke i dag sætte en dato på, hvornår det vil ske. Det eneste, jeg garanterer for, er, at det vil ske, og at det vil ske på en måde, som er økonomisk ansvarlig, og som tager hensyn til vores konkurrencesituation, således at vi ikke sender en utidigt højere energiregning videre til vores forbrugere.

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Margrethe Vestager.

Kl. 18:06

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, der er mange ting, som kunne være relevante at diskutere med Venstres ordfører. Først og fremmest om det ikke er lidt ærgerligt, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti ophævede kulstoppet her for få år siden. Det forekommer jo i dag at være noget af det mest kortsigtede og uigennemtænkte, når hr. Lars Christian Lilleholt står her og siger, at kullet skal ud. Nu minder ordføreren en lille bitte smule om en trikotageforhandler, der sælger elastik i metermål, for det er sådan lidt løst i fugerne, specielt når man tænker på, at ordføreren kommer fra et parti, som hele tiden kræver konkrete, kontante svar af alle rundtomkring sig. Så virker det mærkeligt, at man ikke kan være mere præcis her.

Men først og fremmest: Ærgrer det ikke ordføreren, at kulstoppet blev opgivet ensidigt af VKO?

Kl. 18:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:07

Lars Christian Lilleholt (V):

Nej, det ærgrer ikke ordføreren, for i den energipolitiske aftale fra 2008 indgik der jo, at til gengæld for, at der blev mulighed for at bruge mere kul på Avedøreværket, skulle der også anvendes betydelig mere biomasse. Så samlet set førte det her til en øget anvendelse af biomasse i den danske energiforsyning.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Margrethe Vestager.

Kl. 18:08

$\boldsymbol{Margrethe\ Vestager\ (RV):}$

Jo, men det er jo et lidt modstridende signal at sende, at man, for at få det man gerne vil, lukker op for det, man nu vil afvikle. Det er bare sådan for at få en fornemmelse af, hvad det er, Venstre gerne vil. For er der noget, der er i kontrast til hinanden, er det jo Venstres gamle slogan »Venstre ved du, hvor du har« og så den ordførertale, som ordføreren har holdt i dag. For det, der er tankevækkende, er, at et parti, som kræver konkrete svar af alle i dets omgivelser, nu måned efter måned efter måned har fundet sig i, at regeringen ikke fremlægger skyggen af konkret plan for, hvordan man kan indfri løftet om, at Danmark skal være baseret på vedvarende energi.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Lars Christian Lilleholt (V):

Fru Margrethe Vestager skal ikke tvivle på, at regeringen i løbet af foråret kommer med et udspil. Det har vi lovet, og det vil vi selvfølgelig leve op til. Og jeg fortryder stadig væk ikke beslutningen om mulighederne for anvendelse af mere kul på Avedøreværket. Det er et værk, som er meget, meget effektivt, og ved at give mulighed for at fyre mere kul af der i en periode sikrer vi rent faktisk en langt mere miljøvenlig energiforsyning, fordi kullene så flytter fra værker med en lavere energieffektivitet.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Danmark skal udbygges kraftigt med vind, det har Klimakommissionen anbefalet, og det støtter vi helhjertet. Det er godt for beskæftigelsen på det danske hjemmemarked for vindmøller. Men vi skal jo meget mere end det. Vi skal have bygget et helt nyt energisystem, der er fleksibelt, så store mængder vind kan fungere i energisystemet, og derudover skal vi bruge biomasse og biogas, når det ikke blæser så meget. Alt det giver arbejdspladser i dag og stiller Danmark stærkt i den globale konkurrence på lang sigt.

Vi har i Danmark muligheden for at give os selv en udfordring, som andre lande i verden ikke har mødt endnu. Udfordringen er at være verdens første land med en bæredygtig energiforsyning, for som det går nu, går det ikke. Danmark belaster klimaet alt for meget, vores forhold til naturen er uholdbart med den måde, vi bruger energi på i dag. Vi udleder alt for meget CO₂ pr. indbygger. Enkelt sagt ville Jorden gå under, hvis verden kun bestod af danskere.

Derfor synes vi, det er nu, vi har chancen til at lade de ledige redde både klimaet og Danmark. Det er i det her år, vi har muligheden – desværre på grund af den økonomiske krise – for at fremrykke offentlige investeringer. Det er nu, vi har muligheden for at få fastlagt nogle klare mål for, hvordan og hvor hurtigt vi vil udbygge den vedvarende energi.

Vi har brug for at få overblik over alle de investeringer, der foretages på energiområdet, og vi har som sagt brug for klare mål, som så derefter følges op med et system af tilskud, afgifter, tariffer, regulering osv. osv., der passer til de mål, vi selv har sat op. Det betyder nemlig også et sikkert grundlag at investere på og dermed den klarhed, som er vigtig for private virksomheder, der skal udvikle nye løsninger.

Hvor adskiller det her perspektiv sig så fra Venstre og Konservatives, regeringens, og Dansk Folkepartis nuværende politik? Det adskiller sig derved, at vi først og fremmest vil bruge den økonomiske nedgang til at sætte gang i væksten igen, og netop de grønne løsninger er et oplagt sted at starte.

Dernæst er der ambitionsniveauet: Udbygger vi alene med vind på havet, bliver udbygningen meget langsommere, end hvis vi gør det på land, simpelt hen fordi det er billigere at bygge på land. Det er svært at se de høje ambitioner for sig, hvis man følger statsministerens logik om, at vi skal være lige så ambitiøse, som vi er helt sikre på, at det kan betale sig; så får vi jo netop ikke grebet de globale muligheder.

Derudover synes jeg, at vi entydigt skal have fokus på de grønne løsninger. Jeg ved, at enkelte af de partier, der støtter den nuværende regering, synes, det er værd at overveje helt nye alternativer: Vi har eksempelvis allerede hørt om atomkraft. Også her er vi uenige. Det ville jo blot efterlade farligt affald til de næste generationer, og så er

det jo uanset hvad under alle omstændigheder en metervare, som skal købes i udlandet, og som ingen udvikling giver i Danmark.

Vi har ventet en rum tid. Arbejdet i Klimakommissionen blev igangsat før klimatopmødet, og efter Klimakommissionen kom, har vi så ventet på regeringen. I mellemtiden, mens alt det her arbejde er pågået, er verden jo blevet ramt, ikke alene af nye klimaforandringer, men også af en økonomisk krise. Begge dele viser jo i virkeligheden, hvordan verden har forandret sig, og at der ikke er noget land, der er stærkt nok, har penge nok eller har militær nok til at klare problemerne globalt alene. Vi er blevet mere afhængige af hinanden. I sådan en verden er der brug for lande, der går foran. Det stiller nye krav, og det stiller også nye krav til politikerne.

Her i dag, her og nu, har vi jo muligheden for at sætte de ledige i arbejde i Danmark, her på hjemmebane, oven i købet med noget af det, vi skal leve af i fremtiden. Det er derfor, vi har brug for at gribe chancen til at sige: Vi har en økonomisk krise, den giver ledighed, og det giver underskud i den danske statskasse, men det kan vi vende, hvis vi gør noget for at få folk i arbejde. Særlig hvis vi får folk i arbejde på det grønne område, bliver det oven i købet med nogle af de løsninger, hvormed vi får skabt et hjemmemarked, der har noget af alt det, Danmark kan leve af i fremtiden.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 18:13

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Jeg vil spørge hr. Ole Hækkerup, om Socialdemokratiet har gjort sig tanker om, hvordan vi undgår, at erhvervslivets konkurrenceevne forværres med den lange række af forslag, Socialdemokratiet har. Skal der fortsat være plads til, at der også er energikrævende virksomheder i Danmark?

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:14

Ole Hækkerup (S):

Tak. Det, jeg ser for mig, er, at vi benytter den nuværende økonomiske situation til at fremrykke nogle offentlige investeringer, sådan at vi kan skabe noget hjemmemarked for en lang række forskellige grønne teknologier. Det skulle gerne hjælpe på erhvervsudvikling, det skulle gerne hjælpe på, at der kom iværksætteri, det skulle gerne hjælpe på innovation i alle de virksomheder, vi allerede har. Det skulle gerne stille os stærkere som land på lang sigt.

Energiudvalget har jo været på en tur, og der er også arrangeret regionale ture af Dansk Industri, og her kommer man rundt og besøger virksomheder, og hvad angår energiafgifter, må jeg sige, at noget af det, jeg oftest er blevet mødt med, er hvad de virksomheder synes om de energiafgifter, der blev aftalt af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti i foråret. Det kan godt være, det er Dansk Industri, der har arrangeret det, men når de omtaler energiafgifterne, er det altså ikke primært for at rose dem.

Jeg tror, at vi ud over at skabe et hjemmemarked ved at fremrykke de offentlige investeringer bliver nødt til at få kigget på, hvordan man kan lave en mere smidig måde at få opkrævet energiafgifter på, så man sørger for, at der er et godt incitament til at vælge de energirigtige løsninger, og så man heller ikke jager arbejdspladser ud. Den synes jeg måske ikke regeringen har fundet, men den skal vi nok prøve at finde.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 18:15

Lars Christian Lilleholt (V):

Hvor meget mere skal erhvervslivet betale, hvor stor en regning skal sendes videre, hvor høje skal erhvervslivets energiafgifter være? Jeg tænker på den fælles plan her, som koster mellem 21 og 46 mia. kr. om året. Hvor stor en andel af det skal gå til erhvervslivet?

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:15

Ole Hækkerup (S):

Prøv nu at høre her engang. Hvis vi siger, at vi i fremtiden vil opkræve den samme mængde grønne afgifter, som vi gør i dag, men at vi vil opkræve dem på en anden måde, belaster vi jo ikke samfundet yderligere. Hvis vi opkræver dem på en mere snedig måde, og hvis vi har en aftale om, at det her er målene, og det er de afgifter, der følger af målene, har vi oven i købet de stabile rammebetingelser at investere på. Når Finansministeriet har kunnet lave den beregning, skyldes det, at man siger, at provenuet for energiafgifterne skal falde markant. Men selvfølgelig sidder Venstre også ligesom vi og overvejer, hvordan man inden for provenuet, som for staten skal være det samme – man kunne også kalde det inden for et skattestop, hvor man ikke skal belaste samfundet mere - kan lave en intelligent omlægning. Det er det interessante spørgsmål, for så er vi jo i gang med at sige, hvordan vi kan få mere effekt, uden at vi nødvendigvis behøver at gå ud at genere borgerne endsige virksomhederne for den sags skyld mere. Og lægger man så det til, som en ny regering skal sørge for, nemlig at fremrykke offentlige investeringer på netop det grønne område, så begynder det for alvor at blive realistisk at nå målene.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 18:17

Per Dalgaard (DF):

Tak. Det, der fik mig op af stolen, var hr. Ole Hækkerups bemærkning om, at Danmark belaster klimaet alt for meget, og bestod verden af ene danskere, ville jorden gå under. Jamen herre jemini. Det er jo virkelig et skrækscenarie, der vil noget. Jeg sagde før i forbindelse med tidligere spørgsmål, at det her jo baserer sig frygtelig meget på følelser og ikke fakta. Er klimaet ikke fuldstændig ligeglad med, hvor en given CO₂- eller drivhusgasmængde kommer fra, og er det ikke mængden, det handler om? Altså, den der division mellem mængde og antal indbyggere i et land er da fuldstændig ligegyldigt. Det er jo mængden, der bliver sendt ud, der tæller. Er hr. Ole Hækkerup ikke enig med mig i det?

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:18

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg tænkte ellers, at det der med en verden, der alene bestod af danskere, ville have en vis appel til Dansk Folkeparti, men lad nu det ligge.

Det, der var min pointe, var, at hvis man ser på, hvor stort CO2-udslippet er pr. indbygger i verden, må man sige, at det udslip, der er af CO2 pr. indbygger i Danmark, er for højt til, at vi kan tillade os, at alle andre opfører sig ligesom danskere. Så pointen er: Det er derfor, vi skal omlægge vores energiforsyning, så den bliver helt anderledes bæredygtig. Hvis man kan konstatere, at den måde, man opfører sig på nu, ikke er holdbar, hvis alle andre gjorde det samme, må man jo alt andet lige sige: O.k., så er det måske værd at overveje at ændre min egen adfærd.

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

K1 18:19

Per Dalgaard (DF):

Tak. Jeg er fuldstændig enig med hr. Ole Hækkerup i, at hvis verden bestod af danskere, ville det være et fantastisk fredeligt sted at leve. Ingen tvivl om det. Ingen konflikter, ingen væbnede konflikter, ingen overfald, ingenting – et pragtfuldt sted, ingen tvivl om det. Sådan er det desværre ikke.

Når nu hr. Ole Hækkerup ikke vil svare på spørgsmålet om, om det ikke er den nominelle mængde drivhusgasser, der bliver sendt ud, som har en betydning, er det jo, fordi han godt ved, at sådan er det. Klimaet får det jo hverken værre eller bedre, hvis vi f.eks. fuldstændig lukkede butikken Danmark – overhovedet ikke – det ville ikke kunne måles nogen steder på jorden, at vi fuldstændig lukkede alt ned. Det ville det ikke, fordi den nominelle mængde, Danmark udleder, er så lille, at den ingen betydning har. At man så snakker om signalværdi osv., er jo helt fint, og det kan vi da godt gøre, men det skal gøres med fornuft. Lige til det, som jeg har noteret her, og som hr. Ole Hækkerup nævnte, nemlig atomkraft, vil jeg sige, at jeg nævnte atomkraft fra Sverige, hvor vi får strøm fra, og hvilken farve det har. Jeg nævnte ikke noget om, at vi her i landet skulle bygge et atomkraftværk. Det er bare lige for at få det på det rene.

Kl. 18:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:20

Ole Hækkerup (S):

Men hvis vi tager de lande, der udleder meget CO₂ pr. indbygger, er det Danmark, og det er en række andre lande. Der findes også lande, der udleder væsentlig mere pr. indbygger, end vi gør. Men hvis vi tager de lande, der udleder meget pr. indbygger, kan man jo gange med indbyggertallet, og så kan man se, hvor meget der udledes i verden. Det er de lande, der er nødt til at tage sig sammen, dem, der udleder meget, og dem, der udleder meget pr. indbygger. Det nytter ikke noget at gemme sig og bare sige, at vi er et lille land, vi er Luxembourg, så det gør ikke noget, vi udleder meget pr. indbygger, for vi vil ikke tage os sammen, før USA har taget sig sammen. Med den filosofi ville man jo ingen vegne nå. Derfor er det dem, der har den store udledning og den store udledning pr. indbygger, der skal omlægge deres energiforbrug, og det er bl.a. Danmark.

Så synes jeg bare, at vi ikke kun skal gå ud og sige til andre: Det skal I tage at gøre. Jeg synes også det er vigtigt, at man sørger for at feje for egen dør, ligesom jeg synes, når regeringen siger, at EU burde hæve sit CO₂-reduktionsmål til 30 pct. i 2020, at det er relevant at sige: Ville vi selv være i stand til at nå det mål, og hvad ville vi i øvrigt så gøre for at nå målet? Ellers står man jo bare og gør sig klog på andres vegne uden at have gjort op, om man selv er parat til at leve op til det.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Vi er nået til Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Per Dalgaard.

Kl. 18:21

(Ordfører)

Per Dalgaard (DF):

Tak. Igen må jeg jo starte min ordførertale med at svare hr. Ole Hækkerup, ligesom jeg gjorde sidst. Med hensyn til udledningen af drivhusgasser pr. indbygger skal grønlænderne virkelig tage sig sammen, for de udleder faktisk mere pr. indbygger, end vi gør – lige præcis. Det vidste hr. Ole Hækkerup nok ikke, men nu ved han det. Så det kan vi lige fortælle grønlænderne: Kan I så få det dér CO_2 ned.

I forbindelse med forespørgslen her skal regeringen jo ifølge den samlede venstrefløj forklare, hvor stort Danmarks energiforbrug vil være i 2020, og hvor meget af dette der vil være baseret på vedvarende energi.

Jeg må sige, at det er lidt af en tillidserklæring, venstrefløjen tildeler regeringen, at den sådan kan kigge i en krystalkugle og sige, hvor meget energi der bruges om 10 år, og hvor meget af det der er vedvarende energi. Det er jo en fantastisk tillid, venstrefløjen har til regeringen, og det kan jeg kun tilslutte mig.

Men det er jo slet ikke det, venstrefløjen vil. De vil blot med det her forslag fortælle befolkningen, at det kan regeringen ikke, og at andelen af vedvarende energi, som den ved at kigge i krystalkuglen kan se bliver fremstillet i 2020, ikke kan nås. Det er jo formålet med den her forespørgsel.

Dansk Folkeparti er meget indstillet på, at vi skal blive fri for afhængighed af korrupte diktaturstaters olie og gas. Selvfølgelig skal vi det, hellere i dag end i morgen. Vi har i øvrigt været selvforsynende med olie og gas her i landet i de sidste 15 år, og vi vil fortsat være det, 10 år frem mindst.

Med den vedvarende energi-forsynings entre på forsyningsområdet er dette område jo blevet omgærdet med en aura af, at her har vi fundet de vises sten. Og det har vi desværre ikke. Vedvarende energi er i dag den allerdyreste form for energiforsyning, der findes – meget dyrere end den nu eksisterende traditionelle energiforsyning. Ingen af de i dag kendte vedvarende teknologier kan klare sig blot nogenlunde på almindelige økonomiske vilkår. De kræver statstilskud i milliardklassen hvert år for at kunne fungere. Samtidig kræver den vedvarende energi også, at der hele tiden kører et backupsystem, som kan tage over, når det f.eks. ikke blæser.

Jeg har lige her i formiddag kigget på nettet med hensyn til vindenergiens andel af den danske elforsyning. Den var på 1.330 MW af det totale forbrug på 5.611 MW, altså 23 pct. I løbet af december, hvor jeg sådan af nysgerrighed kiggede på præcis det samme, var elforsyningen fra vind mange gange nede under 3 pct. Og så vil man alligevel sige, at vi i 2020 skal have 50 pct. el fra vind. Altså, jeg er sikker på, at der er nogle hospitaler rundtomkring – eller for den sags skyld virksomheder eller husholdninger – som vil få det rigtig skidt, hvis det virkelig skulle blive sådan, at man lige pludselig ingen strøm har.

Det nytter ikke noget, at vi får så dyr en energiforsyning, at hverken virksomheder eller almindelige husholdninger kan betale regningen. Jeg kan fornemme, at det er det, rød stue vil gennemføre, hvis de får magt, som de har agt. Så vil energiafgifterne nå nye højder, som vil medføre, at virksomhederne flytter til udlandet, og at vi derved mister arbejdspladser i tusindvis – og dermed selvfølgelig velfærd

Alle tiltag for at blive fri for importerede fossile brændsler skal gennemføres med fornuft, således at samfundsøkonomien ikke bryder sammen, og på sigt vil jeg tro, at vi i Danmark – ikke i udlandet, men i Danmark – kan få et samfund, hvor der stort set ikke anvendes fossile brændsler. Om det så kan nås i 2050, vil tiden vise.

Dansk Folkeparti anbefaler, at Danmark anvender den olie og gas, vi har i Nordsøen, og at vi ikke udfaser verdens mest effektive kulfyrede kraft-varme-værker, før de udtjent. De skal som nævnt alligevel hele tiden stå her som kørende backupelementer til at forsyne danskerne med energi, både el og varme, når det ikke blæser, eller når biomassen ikke fungerer.

Vi tilslutter os selvfølgelig det forslag til vedtagelse, som Venstres ordfører har læst op. Tak for ordet.

Kl. 18:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger, først fra hr. Ole Hækkerup. Kl. 18:2

Ole Hækkerup (S):

Jeg skal spørge ordføreren, hvad Dansk Folkeparti gør for, at vi får flere i arbejde på energiområdet i den kommende tid – i morgen, om en uge, om en måned.

Kl. 18:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:26

Per Dalgaard (DF):

Vi fremmer branchemæssigt de vedvarende energi-teknologier, som vores ringe indsigt i dette kan fortælle os at der er noget fremtid i, som der et perspektiv og nogle arbejdspladser i. Jeg har tidligere ved flere lejligheder nævnt, at vi f.eks. er førende inden for brændselscelleteknologi. Vi er førende i forbindelse med det, der hedder solcelleproduktion på plast. Vi er førende i forbindelse med fremstilling af bioætanol på organisk affald.

Det er nogle brancheområder, som vi synes man skal kigge meget effektivt og meget koncentreret på og fremme på forskellige faconer. Det handler ikke specifikt om enkelte virksomheder – det skal erhvervslivet nok selv finde ud af – men at vi brancheorienteret og måske også uddannelsesmæssigt støtter den vej, som vi finder der er fremtid i med hensyn til arbejdspladser og udvikling af teknologier.

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:27

Ole Hækkerup (S):

Tak. Men hvor har Dansk Folkeparti konkret opnået, at man har fremrykket nogle investeringer, der skulle skabe nogle arbejdspladser på energiområdet her i de kommende år, når nu vi står med en økonomisk krise?

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:27

Per Dalgaard (DF):

Det har vi gjort ved at støtte den eksisterende energipolitik, som bl.a. regeringen har, og som i øvrigt er en gammel aftale fra 2008, som også hr. Ole Hækkerups parti er med i. Jeg går da stærkt ud fra, at nogle af de elementer og det, der ligger i den, i sig selv er med til implicit at støtte en udvikling mod vedvarende energi-teknologier, som vi kan se der er noget ræson i.

Jeg må sige, at det ikke er vores kop te, at man støtter en virksomhed totalt fra fødsel til død. Vi vil gerne støtte nye virksomheder, som kommer op, men at nogle virksomheder skal støttes i årevis med milliardtilskud, er måske næsten for meget.

KL 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Margrethe Vestager.

Kl. 18:28

Margrethe Vestager (RV):

Dansk Folkepartis ordfører sagde i sin ordførertale, at hvis 50 pct. af vores elektricitet kom fra vind i 2020, ville hospitaler stå uden elektricitet. Hørte jeg rigtigt?

Vil ordføreren være så venlig at fortælle, hvordan i alverden det skulle komme til at ske, og om ordføreren synes, at det er en relevant og rigtig betragtning i den her sammenhæng, hvor vi diskuterer, hvorvidt regeringen vil fremlægge en plan for at opnå sin egen målsætning om, at Danmarks energiforsyning er baseret på vedvarende energi i 2050?

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:29

Per Dalgaard (DF):

Så vidt jeg ved, har regeringen ikke sagt, at vi skal have 50 pct. af elforsyningen i 2020 fra f.eks. vindmøller. Jeg siger, at hvis det er sådan, at man i 2020 vil have 50 pct. el fra vindmøller, kan vi komme ud for nogle meget uheldige hændelser, der betyder, at der ikke er elforsyning nok. Jeg nævnte nogle tal før – nu ved jeg ikke, om fru Margrethe Vestager hørte det, da hun var ude, men her kl. 10.09 var elforsyningen fra vindmøller 1.330 MW, og det totale forbrug i Danmark var 5.611 MW. Det vil sige, at det er 23 pct., vindmøllerne kunne levere af det behov, danskerne havde for el kl. 10.09 her i formiddag.

Flere gange i løbet af december måned har der været meget vindstille, og der har forsyningen fra vindmøllerne været på under 3 pct. Altså, så vil jeg anse det for et problem, hvis vi har opstillet så mange møller, at de kapacitetsmæssigt kan dække 50 pct., men ikke gør det. Det vil jeg anse for at være et stort problem.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Margrethe Vestager.

Kl. 18:30

Margrethe Vestager (RV):

Det er jo en helt afgørende pointe, at vi skal have et stabilt energisystem. Og en ting er at sørge for, at vi har vindmøller, noget andet er at sørge for, at vi har et net og supplerende forhold f.eks. med biomasse, som sikrer, at der er den energi til rådighed, som danskerne har brug for.

Jeg fatter ikke, at Dansk Folkepartis ordfører vil stå på Folketingets talerstol og bilde danskerne ind, at hvis vi får mere vindenergi, vil hospitalerne stå i en situation, hvor de ikke har lys i lamperne eller el til deres instrumenter. Det er da en fuldstændig useriøs skræmmekampagne fra Dansk Folkepartis side, som kun er tiltænkt en ting, og det er den evindelige modstand mod vedvarende energi. Så sig det da ligeud i stedet for at komme med en halv påstand om, at hvis man gør, som oppositionen vil, så vil hospitalerne stå uden elektrici-

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:31

Per Dalgaard (DF):

Nu har jeg faktisk mange gange selv fornemmet, at venstrefløjens agitation for totalt set og hundrede procent at gå over til vedvarende energi har været baseret på skræmmekampagner.

Jeg har sagt, at hvis det forholder sig sådan, at man partout vil have en 50 pct.s elforsyning fra vindmøller i 2020 – altså hvor man sætter møller op, som kapacitetsmæssigt vil kunne levere det, såfremt vinden blæser – får vi forsyningsproblemer. Jeg er udmærket klar over, at vi heldigvis har et net, som leverer fra både Sverige, Norge og Tyskland i forbindelse med det samarbejde, vi har om levering af den nødvendige energi, et samfund skal have. Jeg har heller ikke sagt, at sådan vil det blive. Jeg siger bare, at det kan være en hændelse, vi kan komme ud for, og det handler jo ikke kun om hospitaler; det handler om energiforsyningen, elforsyningen, generelt set, hvis vi satser så meget på vedvarende energi.

Det er selvfølgelig fuldstændig forkert at sige, at Dansk Folkeparti ikke går ind for vedvarende energi. Det gør vi, men det skal gøres med fornuft, og det skal gøres på en måde, så samfundsøkonomien ikke bryder sammen, sådan som jeg kan fornemme at venstrefløjens model egentlig fører til.

Kl. 18:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 18:32

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nej, det fører den model ikke til. Jeg kan forstå, at hr. Per Dalgaard også næsten nåede frem til, at det lidt var noget sludder, han sagde før. Det er jo sådan, at al el handles på en fælles nordisk børs, så hverken hospitaler eller skoler kommer selvfølgelig til at stå uden strøm, hvis man har 50 pct. vindenergi i 2020.

Jeg vil gerne høre fra hr. Per Dalgaard: Er det Dansk Folkepartis holdning, at det mål, Danmark har for vedvarende energi, altså i 2020, skal blive på det niveau, det er på nu, eller skal det sættes op – eller måske ligefrem sættes ned?

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Ordføreren.

Kl. 18:33

Per Dalgaard (DF):

Nej, vi er indstillet på, at vi skal fremme vores vedvarende energiteknologi og indførelse af vedvarende energi i det danske samfund. Det skal igen gøres med fornuft. Når fru Anne Grete Holmsgaard nu siger, at vi handler på elbørsen osv., så er det jo fuldstændig rigtigt. Må jeg minde om den rapport, som Energistyrelsen fremkom med i februar 2010, hvor de rent faktisk skriver, at der kan blive forsyningsmæssige problemer af el til det danske samfund, hvis man voldsomt hurtigt går over til vedvarende energi, bl.a. fordi den elleverance, vi skal have fra nordmændene og Sverige, kan blive mindre, hvis ikke deres vandreservoirer fyldes godt nok op. Så det er ikke kun noget, jeg har fundet på. Det er faktisk Energistyrelsen, der i den pågældende rapport også har nævnt den risiko.

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Anne Grete Holmsgaard for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:34 Kl. 18:36

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg prøver lige en gang til: Mener Dansk Folkeparti, at det mål for vedvarende energi, Danmark nu har for 2020, skal sættes op eller blive, som det er?

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:34

Per Dalgaard (DF):

Målet for vedvarende energi er et mål, som ofte baserer sig på, at det så medfører en reduktion af CO₂. Som fru Anne Grete Holmsgaard ved, har vi sådan en lidt mere afslappet holdning til CO₂-udledningen. Vi tror ikke på, at det er årsagen til de klimaændringer, vi ser i dag. Om det mål bliver opfyldt præcist, eller om det kommer til at ligge et par procent under eller måske endda en procent over, tager vi fuldstændig afslappet.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 18:35

Per Clausen (EL):

I virkeligheden er hr. Per Dalgaard afslappet, i forhold til hvor meget vedvarende energi der er i 2020, bare det foregår på det, han kalder sådan et fornuftigtmæssigt grundlag. Er det ikke realiteten, at hr. Dalgaard og Dansk Folkeparti går ind i de kommende klimaforhandlinger og energiforhandlinger med det udgangspunkt, at skulle man ende med, at andelen af vedvarende energi ikke stiger i 2020, så er man sådan set ligeglad med det?

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er ordføreren.

Kl. 18:35

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil sige det på den måde igen, at om det bliver opfyldt lige præcis på tallet eller det ligger 1 eller 2 pct. under, så vil det ikke gøre, at jeg ligger søvnløs om natten.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 18:35

Per Clausen (EL):

Det er helt sikkert, at så deler Dansk Folkeparti hverken regeringens ambition for 2050 eller for 2020. Det er bare for at være helt sikker på, hvad det er for en indsats, vi kan forvente Dansk Folkeparti vil yde i de kommende energiforhandlinger, og hvem det er, man fra regeringens side synes det er meget vigtigt at indgå forlig med på det her område.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Per Dalgaard (DF):

Vi går konstruktivt ind til de forhandlinger, og kan man blive enige om et eller andet mål, er det helt fint med os. Men bliver det præcist opfyldt? Det er jo altså noget ud i fremtiden, ikke sandt.

Med den her forespørgselsdebat vil venstrefløjen afkræve regeringen et tal på, hvor meget energi Danmark bruger om 10 år, og hvor meget af det, der er baseret på vedvarende energi, og det er jo lige så meget et gæt som så meget andet. Det er der jo ingen, der overhovedet ved noget som helst om. Man kan jo sagtens nu komme med et tal, og om det viser sig, at det er det korrekte, kan kun tiden vise. Der kan ske så mange ting, som medfører ændringer i en energistruktur og i et energiforbrug, så det kan man ikke præcist vide noget om.

Igen, vi vil gerne være med til at forsøge at opfylde et energimål for vedvarende energi, anvendelsen af vedvarende energi og mængden af det, men vi vil ikke være med til, at det er tocifrede milliardbeløb – som hr. Lars Christian Lilleholt tidligere har nævnt – som det vil koste at få 50 pct. vindmøller sat op. Det vil fuldstændig ødelægge det danske velfærdssamfund, og det vil vi ikke være med til.

K1 19-37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Jørgen S. Lundsgaard.

Kl. 18:37

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jeg vil lige komme med en kommentar om atomkraft, for om ikke andet har Klimakommissionen påvist, at atomkraft er dyrere end vindkraft. Tallene kommer fra de sidste atomkraftværker, der er blevet bygget i Finland.

Alle Folketingets partier synes at være enige om, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler i 2050. Det tegner godt for vores miljø, for vores forsyningssikkerhed og for vores bidrag til at nedsætte den globale opvarmning, og det er en enestående chance for dansk erhvervsliv og for at kunne sikre vores velfærd. Vi i Folketinget har nu opgaven at få målet udmøntet politisk i lovgivning.

Klimakommissionens anbefaling var at begynde med kendt teknologi, hovedsagelig i forbindelse med vind og biomasse. Klimakommissionen påviste også, at hvis ikke andet bliver udviklet, kan det lade sig gøre at blive uafhængig ved hjælp af kendt teknologi, og Danmark er allerede godt i gang. Vindmølleindustrien fylder allerede godt i nationalindkomsten, og vi skal snart i gang med tredjegenerationsbiobrændselsanlæg. Og her fylder den biokemiske industri som Novo og Danisco godt på den internationale arena.

Forudsætningen for, at dette kan fortsætte og udvikle sig, er et stabilt hjemmemarked med gode testfaciliteter. Men også nye teknologier er på vej, f.eks. brændselsceller, geotermisk varme og solvarme eventuelt kombineret med varmepumper. Og nye vil komme til. Dem skal Danmark også være parat til at være med i med en fokuseret indsats på vores kernekompetencer og midler til forskning, udvikling og demonstration. Men det koster alt sammen penge, rigtig mange penge, selv om Klimakommissionen har påpeget, at det er nødvendigt og i sidste ende ikke dyrere. Det er penge til drift, der skal ombyttes med penge til investeringer, og her er der ikke råd til feiltagelser.

Samtidig skal man ikke være blind for, at det er en af statens helt store pengemaskiner, der røres ved. Vi skal derfor klare omstillingen til grøn energi, samtidig med at statskassen får sit provenu. Dette er muligt, men det vil kræve en væsentlig omlægning af vores skattesystem og afgiftssystem. Men det er den økonomiske ansvarlighed, vi er nødt til at vise, og som vi skylder os selv.

Klimakommissionen påpeger da også, at investeringer i den nødvendige omlægning af energisystemet og infrastrukturen skal tænkes langsigtet, fordi mange af de nødvendige løsninger har en lang levetid. Omstillingerne gennemføres billigst i forbindelse med en naturlig udskiftning af den eksisterende infrastruktur.

Desuden er det afgørende for statens og erhvervslivets investeringer i omlægningen, at der er sikkerhed i form af faste, stabile og langsigtede rammer for energipolitikken. Det er vigtigt, at de politiske rammer fastlægges med øje for sammenhængen i hele energisystemet. Det er klar tale.

Men selv med en usikkerhed om de fremtidige teknologiske løsninger og en usikkerhed om, hvordan energisystemet ser ud på langt sigt, er der en række initiativer, som det vil være fornuftigt at iværksætte nu. Så en klar udmelding nu er med til at forhindre kommende fejlinvesteringer og vil samtidig skabe tiltro hos erhvervslivet, hos borgerne og hos energiselskaberne, og det er dette, regeringen ønsker at opnå med sin strategiplan for uafhængighed af fossil energi i 2050.

Med hensyn til klare mål har Danmark i EU jo forpligtet sig til at nå en andel af vedvarende energi på 30 pct. i 2020. Jeg tror på, vi når det og mere til, hvis vi sammen laver en langsigtet energiaftale, som kan række helt til 2050.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:41

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Nu har jeg prøvet at spørge både Venstre og bagefter Dansk Folkeparti, uden at jeg helt synes, jeg har fået et svar, jeg kan bruge til noget, så nu prøver jeg den konservative ordfører.

Jeg skal måske for en god ordens skyld sige, at vi jo selv som socialdemokrater har foreslået, at vi skal benytte den økonomiske krise til at fremrykke en række offentlige investeringer for at skabe nogle arbejdspladser her og nu. På den baggrund vil jeg gerne spørge ordføreren, hvilke initiativer De Konservative og regeringen for den sags skyld, når vi nu står med den økonomiske krise, har taget for at skabe nogle flere arbejdspladser her og nu, i dag, om en uge, om en måned i indeværende år på netop energiområdet.

Kl. 18:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:42

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Først og fremmest vil jeg sige, at det ikke er os politikere, der skaber arbejdspladser. Det er nu engang erhvervslivet, og det vil sige, at vi skal skabe de rammer, som erhvervslivet skal bruge for at skabe de arbejdspladser.

Og hvad er det så for rammer? Jamen først og fremmest skal de have den økonomiske sikkerhed, og det vil sige, at der skal være en klar udmelding, der f.eks. hedder, at man vil give 25 øre til vindmøller, og hvor længe man vil fortsætte med det. Der skal være en klar udmelding for, hvordan vi sørger for finansieringen, og det vil sige, at der skal være stabile forhold med hensyn til afsætningen. Her kommer vi ind i, at vi skal sørge for, at der er kontinuitet i afsætningen, og det vil sige, at vi igen skal skabe rammerne for dem, der skal investere i f.eks. vindmøller eller vedvarende energi, og det er elselskaberne, de private osv.

En af de ting, vi er i gang med, er jo bl.a. at skabe muligheder for de kystnære vindmøller. Der er ansøgninger om en seks-syv pladser, hvor forskellige energiselskaber og private investorer vil gå i gang, og det er den slags initiativer, jeg synes vi skal satse på – altså skabe rammerne

K1 18:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:43

Ole Hækkerup (S):

Jamen jeg er meget enig med ordføreren i det med at skabe nogle stabile rammer. Men synes ordføreren ikke, at det netop inden for de rammer var logisk at øge efterspørgslen netop i de her år, hvor vi har ledighed? Uanset hvor meget rammerne er på plads, skal vi jo ikke skabe arbejdspladser, men vi kan skabe efterspørgsel, så vi er sikre på at komme hurtigere i gang på lige præcis energiområdet med flere nye virksomheder og innovation i de virksomheder, der er.

Hvilke initiativer har De Konservative kæmpet for at få igennem i regeringen for at få gang i efterspørgslen i netop de her år, hvor vi har den høje ledighed, og hvad har De Konservative gjort for at skabe flere arbejdspladser via det private erhvervsliv her og nu?

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:44

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jeg havde et møde den anden dag med vindindustrien, og jeg havde også et møde den anden dag med Siemens. Resultatet af det var, at vindmølleindustrien påpegede, at hvis vi kunne give dem nogenlunde sikkerhed for afsætning, det vil sige havvindmølleparker og kystnære vindmølleparker, ville de give sikkerhed for, at prisen på vindmøller ville falde med mellem 40 og 50 pct. indtil 2020, og det er det håndslag, jeg synes vi f.eks. skal give dem.

Hvis vi gør det, vil prisen på vindmøller nemlig pludselig være temmelig sammenlignelig med de forventede priser på olie og gas på det tidspunkt, og så er vi pludselig derhenne, hvor hr. Dalgaard, som nu er gået, ikke skal begynde at sige, at vi giver tilskud, og at det koster penge osv. Nej, så er vi kommet dertil, hvor det pludselig er blevet en god forretning, fordi det er os selv, der producerer vindmøllerne.

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere to, der har ønsket korte bemærkninger. Først er det fru Margrethe Vestager

Kl. 18:45

Margrethe Vestager (RV):

Jeg anerkender fuldstændig den konservative ordførers præmisser, jeg er jo selv optaget af det her med, at kender man rammerne, så kan man investere fornuftigt. Det er meget vigtigt at vide, hvis man skal ud at låne penge, hvad rammerne er, for så bliver der en stabilitet, og investorer kan meget bedre forudse, hvordan afkastet bliver. Derfor vil jeg spørge den konservative ordfører, hvor stor den konservative tålmodighed er for at få lavet de rammer. For først så ventede vi på Klimakommissionen, så kom Klimakommissionen, så ventede vi på, at det blev december, så ventede vi på, at det blev januar, og nu venter vi på, at det bliver forår.

Regeringen har simpelt hen en tålmodighed på det her område, som er uden sidestykke i regeringens øvrige gøren og laden. Så hvor stor er den konservative tålmodighed?

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jeg vil sige, at min tålmodighed ikke er så stor som Brian Mikkelsens tålmodighed på det her område, og det er jo sådan set, fordi jeg er energimand. Økonomien skal også være i orden, men vi har indtil flere gange spurgt ind til, hvornår vi får den plan, og det kan Lykke Friis kommentere senere. Og jo før jo bedre, for man må ikke skabe huller i industriens forventninger til mulighederne. Og vi har skabt en stor forventning hos vores energiindustri i øjeblikket, og vi er altså nødt til at sætte rammerne for det.

Kl. 18:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Nu blev der nævnt et par navne. Jeg går ud fra, at med Brian Mikkelsen var det økonomi- og erhvervsministeren og med Lykke Friis var det klima- og energiministeren, der blev tænkt på. (*Jørgen S. Lundsgaard* (KF): Ja). Det var det, og så er vi på plads med det.

Så er det fru Margrethe Vestager for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 18:47

Margrethe Vestager (RV):

Det er godt, vi har en formand, så vi ikke forløber os på nogen måde og bliver sådan helt utidige og slynger om os med personnavne!

Jeg deler fuldstændig den konservative tilgang til det her, og jeg ønsker den konservative ordfører og partiet held og lykke med at få sat noget skub i regeringen. Og når det er vigtigt, er det jo også, fordi man kan sige, at skal vi lave en energiaftale, skal det forhåbentlig ikke begynde med en studiekreds om, hvordan og hvorledes man mon kunne gøre det. Det skal begynde med et oplæg, et oplæg, som man kan forhandle ud fra, et oplæg, som regeringen kan stå inde for. For det, der jo er regeringens privilegium, er at have et apparat og kunne trække på styrelser og Finansministeriet og Økonomiministeriet, og hvad vi har. Og det er jo derfor, det er særlig ansvarspådragende, at vi har haft den her alenlange ventetid, for dermed sætter vi dansk erhvervslivs muligheder på hold, fordi de ikke kender de rammer, de skal virke under. Og det erhvervsliv, som er afhængigt af det her, er jo et erhvervsliv, som er globalt i dets syn på: Hvor kan vi eksportere, og hvor kan vi komme af sted med det her? Men det er jo også afhængigt af, at Danmark er et sted, hvor man kan komme og se, at det virker, og hvor eventuelle købere kan mærke, at her vil man det politisk, her støtter man op om de virksomheder, som faktisk kan levere.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:48

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jamen jeg er enig i mangt og meget af det her. Vi må jo se i øjnene, at vindmølleindustrien i særdeleshed, men også den kemiske industri, det vil sige hele den grønne industri, efterhånden er oppe på noget med over 100.000 mennesker ansat, og det vil sige, at det er et rigtig væsentligt bidrag til vores nationalindkomst. Og den begynder at bevæge sig op i nærheden af landbruget, hvilket vi skal støtte.

Kl. 18:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 18:49

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak. Jeg forstod hr. Lundsgaard sådan, at han mener, det er vigtigt, at der bliver sat et mål for udbygningen inden for vindenergien frem til 2020 som en del af at sikre rammevilkårene. Er det korrekt forstået?

K1 18:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:49

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Det er ikke op til os politikere at fordre, at vindmølleindustrien ikke skal sætte så mange vindmøller op, og det er heller ikke op til os at sige til investorerne: I skal lægge så og så mange penge. Det er, som jeg sagde, op til os at skabe rammerne, således at vi opnår det, vi gerne vil. Og det skal selvfølgelig være hurtigst muligt.

Hvis man spørger mig som erhvervsmand, om jeg vil have klare mål, vil jeg sige, at det vigtigste for en erhvervsvirksomhed sådan set er at sætte sig klare mål, men omvendt vil man også i en erhvervsvirksomhed gerne have sin økonomi på plads, så man ved, hvad man har råd til, og dermed hvad mål man kan sætte. Det er lige nøjagtig det lille stykke vej, vi ikke er kommet her: Vi har ikke oversigt over, hvad det vil koste. Og derfor må vi sige, at det må komme hen ad vejen. Men vi er ikke uenige i målsætningen.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 18:50

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det var da et rigtig kedeligt svar. Det var det da, for hvis der skal skabes sikre rammer for vindindustrien – lad os nu bare tage den – skal det jo være sådan, at man er sikker på, at der er pladser, hvis vi snakker landvindmøller; man skal også være sikker på, at der er en eller anden form for oversigt over, hvad der er af pladser på havet, og at der er et prisstøttesystem og/eller et udbudssystem. Det vil jeg da sige er at lave klare mål for, hvad man som samfund vil opnå gennem de næste 20 år. Så jeg kan slet ikke forstå, hvordan hr. Lundsgaard både kan sige, at der skal skabes sikre rammer og samtidig sige: Nja, vi behøver alligevel ikke et mål.

Jeg vil bare opfordre hr. Lundsgaard til at komme igen på det her. Så jeg spørger ham lige igen: Er hr. Lundsgaard ikke enig i, at det faktisk er vigtigt at have mål for, hvad man vil nå, altså politiske mål for, hvor meget vindenergi, vi vil have – det behøver ikke at være med nøjagtige decimaler – for at man rent faktisk får stabile rammer for vindindustrien, hvad enten vi snakker vindmøller på havet eller på land?

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:51

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Jeg skal prøve at svare mere konkret. Der er tre ting, de har bedt om. Det ene er ordentlige testområder; det skal vi politikere sørge for. Det andet er områder, hvor de kan stille vindmøllerne op; det er også os politikere, der må sørge for det – i samarbejde med de lokale politikere. Og det sidste, de har bedt om, er en vis sikkerhed for, at de bliver ved med at få den 25-øre, vi i øjeblikket giver; de har bedt om 10 år til 25-øren, og det er igen en politisk beslutning, ja, og den må vi tage.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere spørgsmål til den konservative ordfører. Vi går til den radikale ordfører, og det er fru Margrethe Vestager.

Kl. 18:52

(Ordfører)

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil sige, at der er mange af de sådan gængse oppositionsangreb, der bliver helt afvæbnet af den konservative ordfører, hr. Lundsgaard. For den her sådan helt, synes jeg, grundlæggende og jordnære ræsonneren over, hvor afgørende det er at kunne give vores erhvervsliv langsigtede, solide rammer for, hvad det er for en omstilling, Danmark skal igennem, er jo det, det handler om. Og den konservative ærgrelse over, at det ikke er blevet til noget endnu, forstår jeg til fulde. For jeg tror, at det er noget af det, der binder oppositionens partier sammen i den her forespørgsel, og det er jo også det, der har bundet os sammen i det forslag, vi har lavet, om mål for Danmarks omstilling, altså til at være et land, hvor vi har tilstrækkelig vedvarende energi til vores energiforbrug.

Vi er nu endelig kommet i den situation, at Klimakommissionen har påvist, at det ikke er dyrere at gøre noget andet, og derfor er der sådan set ingen grund til at lade være. Alligevel tøver regeringen. Men Finansministeriet har ikke desto mindre tid til at gøre sig selvstændige overvejelser om forudsætninger og virkemidler, og hvad vi ellers har, i oppositionens klimamålsætning. Det har man tid til. Man har tid til at regne på, hvad andres forslag mon vil betyde. Men kan man finde en ledig stund til selv at fremlægge noget? Nej, det kan man ikke. Og kontrasten mellem regeringens afkrævning af klare svar på alle andre områder til det her område, hvor man på den mest sådan tøvende og lavmælte måde taler rigtig pænt, burde råbes ud fra tagene.

For det, der har været tankevækkende i de her år, hvor vi har haft en fælles energiaftale, er, at det måske i virkeligheden har lagt låg på debatten om, hvor vores energi skal komme fra; har lagt låg på diskussionen om, hvad det egentlig er, vi gerne vil gøre. Jeg synes i hvert fald, at det er tid til eftertanke, fordi vi nu skal lave den rigtige energiaftale, den, som giver sikkerhed for, at danske virksomheder kan regne med, at Danmark vil være et sted, hvortil man kan invitere kunder fra andre lande, fra de eksportmarkeder, som Danmark meget gerne skulle betjene, for at se, at her er et land, som har en ambition om at gøre det anderledes.

Hr. Dalgaard kommer hele tiden og spørger: Jamen gør lillebitte Danmark nogen forskel? Det gør da i den grad en forskel. Det gør da en forskel, at man kan vise, hvordan ting kan gøres. Det gør en forskel, at man kan vise, at der er politisk vilje til at gøre ting anderledes end det, der ligger på den flade hånd.

Det, der bare er så tankevækkende, er, at al retorikken om, at en god investering kræver en langsigtet plan, kræver forudsigelighed, kræver, at man kan gennemskue, hvad afkastet er, åbenbart helt tilsidesættes her, hvor man kan vente og vente og vente.

For når den omstilling skal gennemføres på den økonomisk mest fornuftige måde, så bliver man nødt til at lave en langsigtet plan, sådan at investorer og virksomheder ved, hvad de har at holde sig til.

Ministeren fortalte jo i sin indledning, at der er indkaldt til møde i morgen i energiforligskredsen, og det er der ganske rigtigt. Og punkt 2 er også: ny energiaftale. Ikke ét notat, ikke ét bilag, ingenting, andet end de to ord: ny energiaftale. Jeg ved ikke, hvad punktet indeholder, men jeg må formode, at den samme regering, som afskaffede gruppeeksamener, synes, at vi skal begynde med en kollektiv brainstorm. Så er det jo heldigt, at oppositionen har noget at komme med, at vi sådan set har lavet en plan for, hvilke mål det vil være godt og realistisk at søge opfyldt, sådan at vi kan få en diskussion om, hvilke virkemidler der skal til, så vi kan komme i gang.

For det er måske det, der i den grad har kendetegnet klimapolitikken i de seneste år, nemlig at man er hoppet fra tue til tue. Og de tuer og de afsæt synes at være betinget af ønsker på helt andre politikområder, på landbrugsområdet, på energiområdet som sådan, på økonomien i barmarksværkerne, eller hvad det ellers kan være. Og det er det, der er det fatale i klimapolitikken, altså at man ikke vil danne sig det samlede overblik, og at man ikke vil gøre klimapolitikken til en del af motoren for Danmarks økonomiske genrejsning, for nye job, for vækst, og for at Danmark bliver et land, som faktisk spiller en rolle på det globale område for grøn teknologi.

Der synes jeg det er rigtig ærgerligt, at vi har ventet og ventet på regeringen med en tålmodighed, som jo er bundet i, at vi sådan set har en fælles energiaftale, en energiaftale, som til gengæld har lagt et låg på en diskussion, som vi burde have haft for længe siden, nemlig om regeringens reelle ønske om, at Danmark bliver baseret på vedvarende energi i stedet for på fossile brændstoffer.

Jeg håber, at vi snart får et nyt flertal, som kan indkalde til egentlige energiforhandlinger for at gøre det til virkelighed, som regeringen fik snøvlet sig sammen til, da Klimakommissionen kom, nemlig løftet om, at Danmark skal være uafhængig af kul, olie og gas senest i 2050.

Kl. 18:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver foreløbig anledning til to korte bemærkninger. Vi starter med hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 18:58

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Jeg har altid godt kunnet lide Det Radikale Venstre for at være et økonomisk ansvarligt parti, som fremlægger sammenhængende økonomiske planer. Derfor blev jeg også noget overrasket, da jeg kunne se på forsiden af »Klima Danmark 2050«, at Det Radikale Venstre var medforslagsstiller til det her forslag. Det var ikke mindst overraskende, i lyset af at Finansministeriet har regnet på, hvad de økonomiske konsekvenser af det her forslag er, nemlig en årlig udgift i størrelsesordenen 21 til 46 mia. kr. Hele afskaffelsen af efterlønnen er jo fuldstændig opslugt alene af dette ene forslag. Hvor skal de mange penge komme fra?

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:58

Margrethe Vestager (RV):

Altså, Finansministeriet kunne da bidrage ved at lade være med at lave useriøse regnestykker – så bruger de da i hvert fald ikke tiden på det.

Jeg synes, det er tankevækkende, at Venstre vil bruge Finansministeriets tid på at regne på oppositionens plan i stedet for at bruge tiden på at fremlægge sin egen.

Som andre af oppositionens ordførere allerede tidligere har fremhævet, er det jo sådan set en fælles udfordring, vi står over for med at finde ud af, hvordan vi omlægger afgifterne, sådan at det fiskale faktisk er i orden, nemlig at vi får de indtægter til statskassen, som der er brug for, samtidig med at vi får den rigtige omlægning. Samtidig bør man også notere sig, at Klimakommissionen har slået fast, at det sådan set godt kan betale sig at lave en omlægning fra at basere sig på kul, olie og gas til at basere sig på vedvarende energi.

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Lars Christian Lilleholt.

Lars Christian Lilleholt (V):

Ordføreren svarer overhovedet ikke på, hvor pengene skal komme fra. Er det useriøst, at man regner på, hvad de økonomiske konsekvenser af de forslag, der fremlægges, er? Jeg må nok sige, at det overrasker mig meget, og jeg synes, at det udstiller Det Radikale Venstre som et ikke økonomisk ansvarligt parti. Det, som jeg troede Det Radikale Venstre stod for, står de ikke længere for, nu, hvor de står bag dette forslag.

Kl. 19:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 19:00

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes sådan set, det udstiller spørgeren og dansk politik, når det er allerværst. Oppositionens forslag er et forslag til, hvilke mål der skal opnås, og i hvilken takt de skal opnås, og der er lagt op til en debat om, på hvilken måde det skal gøres, hvilke virkemidler det vil være relevant at tage i anvendelse. Så har Finansministeriet gjort sig nogle antagelser, nogle forestillinger om, hvordan det skal ske, og så har man fået en stor, fin artikel i Børsen på den baggrund.

Det samme er jo tilfældet med skatteministeren, som har brugt Skatteministeriets kapacitet til at regne ud, hvad han måske tror S-SF-planen vil betyde, eller andre ministerier som f.eks. Socialministeriet, som mener at kunne regne ud, hvor meget folk skal arbejde, hvis ikke man afskaffer efterlønnen.

Jeg tror, vi er nået dertil, hvor Fogh påstod at Nyrup-regeringen var nået til, nemlig hvor man tror, at ministerierne er ens ejendom og ens regnemaskine, og hvor der ikke er forskel på, hvad Venstre råder over, og hvad ministrene råder over.

Kl. 19:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Dalgaard for en kort bemærkning.

Kl. 19:01

Per Dalgaard (DF):

Tak. Nu har vi fra både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i forbindelse med spørgsmålet om, hvor alle de der mange milliarder til udbygningen af den vedvarende energi skal komme fra, fået at vide, at det bare skal ske via en omlægning, så alle kan være glade, altså det vil sige en omlægning fra det eksisterende til noget andet. Men der er da nogen, der skal betale gildet, ikke sandt? Det er måske ikke mennesker, der skal betale gildet, men hvem er det så? Er det pengetræer eller sådan noget, det skal tages fra?

Fru Margrethe Vestager sagde, at Klimakommissionen har påvist, at det ikke koster noget at gå over til hundrede procent vedvarende energi i 2050. Men det er jo meget nemt for Klimakommissionen at lave sådan et regnestykke, for forudsætningen, hvad angår den sum, som det vil koste at omlægge det danske samfund til de der enorme mængder VE i 2050, er, at man bare skal regne på, hvor meget olieprisen stiger, og vupti, går de to tal op! Jamen det er da en gang hokuspokusregning, så det gør noget.

Kl. 19:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:02

Margrethe Vestager (RV):

Jo, men sådan er det jo. Man bliver nødt til at gøre sig en forestilling, og jeg har meget stor respekt for de kapaciteter, som sidder i Klimakommissionen, som trækker på andre kapaciteter, der giver et fornuftigt, konservativt skøn over, hvad olieprisen vil være i de kommende år, og som jo derfor kan give et skøn over, hvad vores udgift vil være til energi, hvis vi fortsætter med at bruge kul, olie og gas, også i lyset af at det slipper op og ikke længere kan være noget, som vi selv hiver op af vores egen undergrund, og som i forhold til det kan finde ud af, hvad det så koster at investere og omlægge, sådan at vi ikke kun får møller, men vi også får biogas og biomasse og smart grids og et elsystem, der kan klare det, og en fuld integration med den resterende del af det europæiske elnet. Det er da fornuftigt at danne sig det overblik og danne sig det skøn.

Jeg har stor respekt for det, hvis hr. Per Dalgaard kan gøre det bedre eller har en anden indsigt – bevares – men jeg må bare nøjes med det, som Klimakommissionen kan præstere, og det er jeg egentlig ganske godt tilfreds med.

Kl. 19:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:03

Per Dalgaard (DF):

Alle de begreber, fru Margrethe Vestager nævner med hensyn til smart grids og intelligente elmålere, og jeg ved ikke hvad, fascinerer mig fuldstændig. Selvfølgelig skal vi da sørge for at lave det på en sådan måde, at det bliver bedst, billigst og nemmest for det danske samfund at eksistere og at udvikle sit velfærdssamfund. Men nu sagde fru Margrethe Vestager også, at det var et skøn, Klimakommissionen har lagt, og det, som nogle af de mennesker, de har fået til at regne på det, har lavet, er et skøn.

Vi er jo altså 40 år ude i tiden – 40 år – og her skal man så vurdere: Hvad koster olien om 40 år? Jeg vil, jeg havde nær sagt æde min gamle hat på, at der, inden den tid kommer, vil være nogle teknologier, der gør, at vi kan forsyne samfundet med energi på helt, helt andre måder, som vi slet ikke kan forestille os i dag, og derfor vil det – hvad skal vi sige? – være en lidt træls investering at sætte i tusindvis af, jeg havde nær sagt gammeldags VE-elementer op, når vi her om få år måske vil kunne komme til at bruge noget helt andet, som kan give en endnu billigere energi.

Det, der fra Klimakommissionens side er lavet, med hensyn til at det ingenting koster, er skøn.

Kl. 19:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Margrethe Vestager (RV):

Jamen jeg giver gerne mayonnaisen, for jeg er da helt sikker på, at hr. Per Dalgaard har ret. Jeg synes godt, at hr. Per Dalgaard kan finde den bedste gamle hat frem og begynde at spise den, for det vil da sandsynligvis være sådan, at vi i 2050 har andre teknologier. Men det ændrer jo ikke på, at vi skal lægge en plan for, hvad vi gør i de kommende år, og det er da ikke for meget forlangt, at man forsøger at løfte blikket og se frem til 2020 – så meget er der jo ikke forgjort i det – og der er meget eksisterende teknologi, som vi passende kunne bruge, hvis vi gad at gøre os den ulejlighed at hjælpe markedet lidt på vej, f.eks. i forhold til de danske pumper.

Hvis man brugte dem, ville man være nået et langt, langt stykke ad vejen med hensyn til at spare på energien. Sparet energi er jo som bekendt den bedste, for den skal man hverken producere eller betale for, den er sådan set gratis, og derfor må jeg bare sige, at jeg sådan set tror, det er helt rigtigt. Der er bare det ved det, at vi, hvis vi skal gøre det bedst, billigst og nemmest, så skal i gang, og jeg har ikke hundrede års tålmodighed, som meget tyder på at Dansk Folkeparti er i besiddelse af.

Kl. 19:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den radikale ordfører. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:05

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Da jeg kiggede på Klimakommissionens sammensætning og vurderede den, var jeg jo måske en anelse bekymret over den efter min mening meget store overvægt, der var af økonomer, oven i købet økonomer, som på en lang række områder plejer at dele synspunkter med regeringen. Men så havde jeg alligevel den forventning, at når de kom med et resultat og med nogle økonomisk vurderinger, ville man tillægge det i hvert fald nogen værdi. Hr. Per Dalgaard tillægger det overhovedet ingen værdi; det er ren hokuspokus. Jeg ved ikke, hvordan hr. Per Dalgaard ville foretage en vurdering af fornuften i investering i vedvarende energi i dag og i de kommende år uden at have en holdning til, hvordan olieprisen udvikler sig. Vi kan altid diskutere, om det er sagligt og det er rigtigt, hvad man når frem til, men det ville nok være meget dumt ikke at inddrage det.

Jeg havde måske også haft en forventning om, at i hvert fald Venstres ordfører ville tage det en lille smule alvorligt, når en Klimakommission udpeget af regeringen med økonomer udpeget af regeringen når frem til, at det faktisk er sådan, at det vil være mindst lige så dyrt ikke at satse på at omstille til vedvarende energi, som det ville være at satse på omstilling til vedvarende energi. Så troede jeg faktisk, da Klimakommissionen kom med den rapport, at vi så var på den anden side af den økonomiske debat om, at det her ville være ufattelig dyrt, og at vi i hvert fald skulle være helt sikre på, at vi kunne finde pengene. Ikke sådan at forstå, at jeg ikke er enig i, at der skal skaffes penge til investeringer, men forstået på den måde, at det på den lange bane ville hænge økonomisk sammen.

Så har jeg godt set, at man har brugt Finansministeriets embedsmænds tid på at lave en udregning. Det interessante ved den er, at tre fjerdedele af de ekstraudgifter, man snakker om, er manglende skatteindtægter i statskassen. Det vil sige, at når hr. Lars Christian Lilleholt stiller sig op og spørger, hvor meget erhvervslivet skal betale, så spørger han med henvisning til et milliardbeløb, som er baseret på, at erhvervslivet går fra at bruge nogle energikilder, de betaler afgifter for, til nogle, de ikke betaler afgifter for. Så hvis det var sådan, at hr. Lars Christian Lilleholt interesserede sig for det her, skulle det være, fordi han var bange for, at pengene manglede i statskassen, og hvem der så skulle betale mere i skat, i stedet for at bekymre sig om, at erhvervsvirksomhederne kom til at betale mere for energi.

Altså, en ting er, at man bruger dårlige regnestykker og dårligt håndværk, efter min mening fra Finansministeriet, men det mindste, man kan forlange, er vel, at man forstår, hvad det er for nogle tal. Der er ikke – der er *ikke* – de ekstraudgifter, som hr. Lars Christian Lilleholt refererer til. Nej, der er tale om manglende indtægter i statskassen, fordi vi ikke har afgift på vedvarende energi i modsætning til fossile brændstoffer. Det synes jeg måske er lidt vigtigt også at holde fast i

Så bemærkede jeg, at De Konservatives ordfører, hr. Jørgen Lundsgaard, mente at konstatere, at der var enighed i Folketinget om at udfase de fossile brændstoffer og erstatte dem med vedvarende energi i 2050. Der må man jo sige, at det kniber lidt med regeringens støttepartier. Dansk Folkeparti har da ikke den målsætning. Liberal Alliance mener, at det skal løses ved hjælp af atomkraft. Så hvis Det Konservative Folkeparti og hr. Jørgen Lundsgaard ville have opbakning til det synspunkt, så skulle han nok kigge andre steder hen i Folketingssalen.

Selv om det er rigtigt, at det på den lange bane godt kan betale sig at investere i vedvarende energi, også fordi det er det, der kan skabe arbejdspladser og give os noget at leve af, koster det så ikke nogen penge her og nu i investeringer? Jo, det gør det, men hvad er forklaringen på, at det er bedre at have 170.000 arbejdsløse end her og nu at investere i en fremrykket omstilling til vedvarende energi og derfor bruge disse menneskers ressourcer, skaffe dem et arbejde og sikre, at de faktisk er med til at gennemføre en forandring i vores samfund, der gør, at vi også på langt sigt har noget at leve af? Hvad er fornuften i de der bogholderitekniske kneb, som man forsøger at fremføre, hvor man henviser til, at det her vil være frygtelig dyrt, når sandheden er, at det bliver dyrere, for hvert år man udsætter det?

Derfor er min pointe, at jeg sådan set synes, at man skulle tage sig sammen nu og sige: Hvad kan vi gøre hurtigt og effektivt? Jeg har også forstået, at det jo er sådan, at regeringen mener, at der om nogle år bliver mangel på arbejdskraft. Hvorfor så udsætte omstillingen til vedvarende energi, indtil der er mangel på arbejdskraft, i stedet for at gennemføre den nu, hvor der er masser af arbejdsløse – hvis man altså selv tror på sine egne udregninger og sine egne tal? Og hvorfor ikke sige, at det afgørende netop nu er at bruge de mennesker, som står til rådighed, til at gennemføre de energirenoveringer, de energibesparende foranstaltninger, den omstilling til vedvarende energi, som kan gennemføres nu, og som fornuftigvis kan gennemføres nu, og på den måde være med til at øge beskæftigelsen og skabe mere rigdom i vores samfund i stedet for at skabe mere fattigdom, så man bliver nødt til at spare?

Kendsgerningen er jo, at de der milliarder, som hr. Lars Christian Lilleholt og Finansministeriet har regnet ud kommer til at mangle i statskassen, når vi går over til vedvarende energi, fordi der ikke er afgifter på vedvarende energi, mangler vi nu i statskassen, fordi folk ikke er i arbejde. Det, der virkelig, virkelig tømmer statskassen for penge, er, når mennesker er arbejdsløse, ikke giver skatteindtægter, får dagpenge osv. Så hvis man vil have gang i Danmarks økonomi, hvis man vil skabe beskæftigelse, og hvis man vil sikre, at vi får en omstilling til vedvarende energi sat i gang på et tidspunkt, hvor vi har nogle unikke muligheder for stadig væk at være blandt de første og ikke blandt de sidste, så er det nu, der skal handles. Derfor venter vi jo sådan set til efter valget på regeringen.

Kl. 19:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Klima- og energiministeren.

Kl. 19:11

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for en vigtig debat med mange interessante pointer, og hvor der også til tider har været plads til lidt humor og selvfølgelig også lidt hårde udvekslinger.

Ireren Samuel Beckett skrev engang teaterstykket »Mens vi venter på Godot«, og som de litterære iblandt os, selv om der ikke er så mange, altså til stede, men forhåbentlig mange litterære iblandt os, vil kunne skrive under på, kom Godot aldrig. Sådan kommer det ikke til at gå med regeringens klimaudspil. Vi kommer med et udspil, som statsministeren også har understreget for nylig, i løbet af foråret. Udspillet vil være ansvarligt og vel at mærke ansvarligt på en tofoldig måde. Vi skal komme et godt stykke mod at blive uafhængige af fossile brændsler med helt konkrete initiativer. Klimakommissionen har jo peget på adskillige, biomasse, vind, energieffektiviseringer. Billigst energi er nu engang den, vi ikke bruger, hørte jeg lige her for to minutter siden. Og så vil vi selvfølgelig med troværdighed i stemmen, når vi så fremlægger det udspil, kunne sige, at nu er vi så sandelig på vej til at blive uafhængige af fossile brændsler i 2050, som jo er vores endemål.

Hvorfor er det så vigtigt? Jo, fordi vi ved, at priserne på de fossile brændsler kommer til at stige, vi ved, at de fossile reserver kommer til at falde, og vi ved jo også, at de, der i høj grad vil være producenter af den fossile energi, er lande, som vi med langt fra alle de-

ler værdier. Naturligvis har vi da også i regeringens tænkning fokus på arbejdspladser, det har der også været nogen debat om her, 12 pct. af dansk vareeksport er inden for dette felt, om end jeg dog også lige vil skyde ind, at energipolitikkens primære sigte jo aldrig kan være erhvervspolitik, for så får vi jo ikke energi, der er sikker, grøn og til at betale. Så samlet set ud fra de argumenter er det en vigtig opgave, at Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler.

Men det skal naturligvis så også ske med blikket rettet mod den anden form for ansvarlighed, nemlig den økonomiske ansvarlighed, og den udfordring, som Danmark befinder sig i lige i øjeblikket. Ja og det har vi jo så Klimakommissionens ord for – der lander ikke nogen stor ekstra regning på vores køkkenbord, eller hvor sådan en regning nu lander henne, ved at vælge den såkaldt grønne vej, fordi energi so oder so kommer til at stige. Derfor bliver det store spørgsmål: Når vi skal betale mere for energi, skal vi så sende pengene ud af landet, eller skal vi investere dem i dansk grøn teknologi og arbejdspladser? Det er vist det, man kalder et retorisk spørgsmål. Men det ændrer jo ikke noget ved, at vi skal have penge op af lommen på et tidspunkt, hvor penge mildest talt er en mangelvare. Derfor kan vi ikke bare sige, at pengene tjener sig hjem automatisk, eller at det bliver århundredets bedste investering, for så risikerer vi jo i sidste instans at finansiere gæld med ny gæld. Derfor skal vi have styr på de offentlige finanser. Energipolitik er her ikke nogen særdisciplin, hvor man pludselig kan opfinde penge på en anden måde, end vi generelt kan, eller plukke dem af træerne, eller hvilket udtryk man ønsker at benytte sig af.

Kernen, og det er der så også flere, der har været inde på, ikke mindst fru Anne Grete Holmsgaard i sit indlæg, jeg nævnte det også i mit eget, og det gjorde hr. Jørgen Lundsgaard i øvrigt også, er her, at jo bedre, vi bliver til at omstille Danmark til at blive uafhængigt af fossile brændsler, jo færre afgifter får vi så ind i statskassen. Det var jo det her med, at det var en af statens største eller bedste pengemaskiner. Det siger jeg for at citere hr. Jørgen Lundsgaard. Og så får vi jo et betydeligt provenutab, og det skal vi tage højde for, for at vi så har et ansvarligt udspil. Jeg vil da meget gerne sige herfra – det hørte jeg også blev sagt fra fru Anne Grete Holmsgaards side - at det opfatter jeg sådan set som en fælles udfordring, som det så gælder om at få løst med helt konkrete initiativer og en politik, som gør, at vi så ikke står i den situation, at vi pludselig får det her hul i statskassen. Jeg er sådan set ret opmuntret af, at vi er enige om det, for det var en konkret udfordring omkring et problem, vi skal løse. Gordiske knuder kan jo også blive hugget over, selv om det er vanskeligt.

Jeg skal til at slå landingsstellet ud. Vi kommer med et ambitiøst udspil, hvor vi så også vil sikre, at strategien er økonomisk ansvarlig – igen drejer det sig altså om de to former for ansvarlighed. Når jeg så siger »ambitiøst«, så mål os på, om der er konkrete initiativer, der øger energieffektiviteten og vedvarende energi og bringer os i den rigtige retning mod at nå det langsigtede mål. Mål os selvfølgelig også på den måde, vi så formår at håndtere finansieringen på, og mål det også på, om der er bidrag, der så gør, at vi på troværdig vis kan indgå i EU-diskussionen om så at få løftet hele EU til at gå fra de 20 til de 30 pct. Det synes jeg også er vigtigt vi har med i den her debat, for nu kom vi jo lige fra en debat før om nogle beslutningsforslag, hvor vi var inde på, at EU spiller en central rolle, og der var også nogle, der var mere enige i det end andre, men ikke desto mindre er i hvert fald regerings tænkning den, at Danmark jo ikke er en energipolitisk ø. Det er vigtigt, at vi også får omstillet os i fællesskab for på den måde også at presse prisen på vedvarende energi ned.

Så når vi har det udspil, er det bestemt ikke nogen studiekreds, vi så lægger op til. Vi lægger op til forhandlinger om, hvordan Danmark kan sige farvel til kul, olie og gas med slutmålet værende 2050. Tak.

Kl. 19:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Den første er fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 19:18

Ole Hækkerup (S):

Som jeg også har haft lejlighed til at spørge ordførerne både fra Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti om: Mener regeringen, at det ville være en god idé at fremrykke offentlige investeringer, skabe nogle nye energi- og klimajob her og nu netop nu, hvor vi har ledighed? Jeg skulle måske i virkeligheden hellere spørge omvendt: Hvorfor mener regeringen ikke, at vi skal gå den vej netop på energiområdet ved en aktiv efterspørgselspolitik at få skabt en masse nye job for at gøre noget ved ledigheden?

Kl. 19:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:18

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Som jeg jo klart redegjorde for i mit indlæg, har vi naturligvis også blik for arbejdspladserne. Men det, vi diskuterer her, er jo, hvordan vi så også får skabt en energipolitik, som sikrer, at vi får grøn, stabil energi, der er til at betale. Det er jo dejligt, at det har nogle sidegevinster, såsom netop at vi kan få nogle flere i arbejde. Det synes jeg er fint. Men jeg vil ikke stå herfra og sige, at det skaber så og så mange job, for det er sådan set ikke det, der er målsætningen for vores energipolitik.

Kl. 19:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 19:19

Ole Hækkerup (S):

Jeg er slet ikke ude på at få ministeren til at sige, hvor mange job det skal skabe. Det, jeg er ude på, er at få regeringen til at svare på, hvorfor man ikke griber den chance, der er. Vi er enige om, at vi skal omlægge vores energiforsyning, og vi er enige om, at vi har en ledighed, der er for høj, og at vi med fordel kunne få nogle folk i arbejde med lige præcis det, der er den grønne omstilling, med lige præcis det, der skal gøre Danmark stærkere på langt sigt, med lige præcis det, der skal gøre Danmark uafhængig i sin energiforsyning. Var det så ikke lige præcis i de her år, at det var oplagt at gøre noget for at skabe arbejdspladser inden for det, der er vores ansvarsområde, nemlig energipolitikken? Derfor spørger jeg: Hvilke konkrete initiativer forestiller regeringen sig at tage for at skabe arbejdspladser her og nu inden for energi- og klimaområdet, altså

nye initiativer? Jeg er enig i, at rammebetingelser og alle de der ting skal være i orden, men forestiller regeringen sig at tage nogle initiativer overhovedet, der skal booste efterspørgslen inden for de rammebetingelser?

Kl. 19:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:20

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jo, det forestiller regeringen sig, og det vil også fremgå, når vi så kommer med vores udspil. Men jeg må bare igen fastholde, at det her jo ikke er nogen særdisciplin, når vi ser på vores overordnede økonomiske politik. Når vi derfor ser på, hvordan vi får vækst i Danmark, er det afgørende naturligvis at få styr på de offentlige finanser, og at vi får nogle rammebetingelser, når vi ser på skat, og når vi ser på forskning og udvikling. Det jo det, der er altafgørende for Danmark som sådan.

Men som jeg sagde, er der netop det her med, at når vi så kommer med et udspil, har vi selvfølgelig også fokus på arbejdspladser som sådan, naturligvis. Det ville da være underligt andet. Der er tale om et område her, der jo allerede er 12 pct. af Danmarks samlede vareeksport.

Kl. 19:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning.

Kl. 19:21

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt fortsætte i samme spor: Har regeringen foretaget en selvstændig vurdering af, hvor mange job man kunne skabe inden for det her område ved rent faktisk at stile højt, og tilsvarende en vurdering af, hvor stor en risiko der er for, at man taber job, fordi andre lande bliver mere attraktive at placere sig i?

Kl. 19:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:21

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jamen det er jo selvfølgelig en interessant problemstilling. Jeg har bare svært ved at se, hvordan man sådan kan nulstille hele den her problemstilling, som vi beskæftiger os med, og så ikke have blik for det samlede, altså for rammevilkårene, og hvad skatten som sådan er. Jeg går ud fra, at vi er enige om, at hvis man med den ene hånd sætter skatten voldsomt op, og med den anden hånd f.eks. støtter bestemte industrier eller er meget ambitiøs, hvad angår udbygningen af noget vedvarende energi, giver det jo ikke nødvendigvis flere arbejdspladser. Det er jo hele tiden det samlede hele, vi bliver nødt til at se på.

Kl. 19:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 19:22

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Mit spørgsmål var sådan set meget enkelt: Har regeringen foretaget en selvstændig vurdering af, hvor mange job der kunne skabes inden for det her område, altså energi- og klimaområdet, hvis man stiler lidt ambitiøst, i stil med hvad vi gerne vil, og hvad Klimakommissionen har anbefalet? Og tilsvarende en vurdering af, hvor mange job man risikerer at tabe, hvis man ikke gør det.

Kl. 19:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Klimaministeren.

Kl. 19:22

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Her er det jo altså sådan, at vi også befinder os på et europæisk marked. Med hensyn til at skille Danmark ud og sige, at det, hvis vi nu laver nogle bestemte målsætninger, fører til så og så mange arbejdspladser i Danmark, så mener jeg, at det er en forkert måde at se det på, for der er tale om et europæisk marked, i høj grad.

Kl. 19:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 19:23

Per Clausen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge klima- og energiministeren, om det skal forstås på den måde, at hun mener, at det at skabe en større efterspørgsel efter nogle investeringer eller nogle vedvarende energiløsninger i Danmark ikke har nogen betydning for danske virksomheders muligheder på det her marked og ikke har nogen betydning for beskæftigelsen i Danmark.

Kl. 19:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:23

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Det var bestemt ikke det, jeg sagde. Man kan jo bare se på vores fokus på rammebetingelserne, på forskning og udvikling, hvis vi bare lige nævner vindindustrien, og hvor mange initiativer der er blevet taget der, lige fra penge, f.eks. EUDP-midlerne, Østerild osv., og nu vores markante indsats for at få flere unge til at vælge naturvidenskab for at gå ind i det her felt. Det er da i høj grad, fordi vi ønsker at skabe de rette rammevilkår.

Men jeg må bare minde også hr. Per Clausen om, at når det handler om, hvad det danske marked kan trække i forbindelse med udbygningen – jeg nævner vind nu som et eksempel – så er det jo sådan, hvis ikke jeg husker helt galt, at Vestas har 1 pct. af deres omsætning i Danmark. Så uanset hvad vi gør, uanset hvor mange møller vi sætter op, vil det altså ikke kunne løse det helt konkrete problem med, at nu skal vi have flere arbejdspladser specifikt hos Vestas.

Kl. 19:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 19:24

Per Clausen (EL):

Jeg forstod hr. Jørgen Lundsgaard fra De Konservative på den måde, at det, som han mente kunne føre til, at der blev investeret i det her og skabt arbejdspladser i Danmark, var, at man havde en vis sikkerhed for, at der ville være en efterspørgsel.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge klima- og energiministeren, om hun ikke er enig med mig i, at det virker besynderligt, at man ikke forsøger at igangsætte den efterspørgsel efter løsninger, vi alligevel skal i gang med, i en situation, hvor der er 170.000 arbejdsløse, særlig når man tænker på, at klima- og energiministeren er medlem af en regering, som jo i hvert fald i dag har underholdt os meget kraftigt med, hvilken mangel på arbejdskraft der bliver i de kommende år. Altså, hvornår får man en bedre situation til at få gang i de her investeringer end nu?

Kl. 19:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:25

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jeg forstår ikke helt diskussionen, for som jeg har redegjort for, har vi jo også fokus på arbejdspladserne. Jeg har redegjort for, at vi har fokus på rammebetingelserne som sådan. Den her regering – i øvrigt også takket være en række andre partier her – har jo lige netop igen

sat danmarksrekord for grøn forskning, altså med 1 mia. kr. Det er da utrolig vigtigt for at få skaffet de rette rammebetingelser.

Men igen må jeg altså fastholde, at det ikke er sådan, at vi ser på energipolitik primært igennem en erhvervspolitisk prisme. Vi ser i høj grad energipolitik som værende afgørende for, at Danmark får grøn, sikker energi, der er til at betale.

Kl. 19:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Margrethe Vestager for en kort bemærkning.

Kl. 19:25

Margrethe Vestager (RV):

Det undrer mig egentlig lidt, fordi jeg troede, at regeringen – det er det indtryk, jeg har haft under tidligere debatter af den her type – så det at føre en ansvarlig klimapolitik som noget, der skulle medføre hele tre ting: En sikker energiforsyning, et sikkerhedspolitisk perspektiv og et erhvervsperspektiv. Det var også en af ledetrådene under COP15, at det var vigtigt at få fælles rammevilkår, så man kunne komme videre ad den vej. Derfor undrer det mig meget, at ministeren meget klart siger, at spørgsmål om vækst og arbejdspladser slet, slet ikke har noget med den her dagsorden at gøre. Skyldes det, at regeringen har fået kolde fødder? At regeringen simpelt hen har fået alt det vand, der står rundtomkring i kældrene efter den meget sne og den megen regn, og at det har givet en influenza, så man nu har mistet modet? Det er lidt det indtryk, man godt kan få efter at have ventet og ventet med en tålmodighed, som, ja, ikke står mål med Venstres, men som har været meget, meget lang.

Kl. 19:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:27

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Nu kan man jo diskutere omkring tålmodighed og tålmodighed, i hvert fald er det jo sådan, at når regeringen kommer med sin plan, så er vi jo mig bekendt stadig væk den eneste regering, der så rent faktisk kommer med en plan for at blive uafhængig af fossile brændsler. Jeg erindrer også mange gange en debat her i salen om, at vi var meget, meget sent ude, hvad angik de 30 pct. i EU. Og jeg må konstatere, at det jo stadig væk er sådan, som jeg også var inde på i mit indlæg, at det jo kun er Spanien og Storbritannien, der har den holdning. Men lad det nu ligge, for jeg har jo også selv sagt, også offentligt, at jeg da gerne havde set, at vi var kommet med det udspil før. Ja, selvfølgelig havde jeg da det. Jeg havde håbet det, som jeg har understreget adskillige gange. Det lykkedes så ikke, men nu arbejder vi på højtryk for så at levere det udspil. Og så forstår jeg igen ikke, hvorfor man skal stille det op på den måde. Jeg prøvede sådan set bare på at sige, at det ikke er den prisme. Der er mange forskellige prismer, når vi ser på vores udspil, fuldstændig som det blev fremført her: Der er sikkerhedspolitiske hensyn, der er energipolitiske hensyn, og der selvfølgelig også erhvervspolitiske hensyn.

Kl. 19:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 19:27

Margrethe Vestager (RV):

Men når det så er sådan, kan ministeren så ikke konkludere og sige, hvad det er, der stiller sig i vejen for, at regeringen kommer med sin plan? For jeg kan forstå, at Finansministeriet har haft tid til at regne på oppositionens udspil og gøre sig forestillinger om, hvad det indebærer. Så man må altså have en faglighed og en parathed til at vur-

dere de her ting. Og det, som vandrørene siger, er jo, at Klimaministeriet har gjort sin del, efter at Klimakommissionen gjorde sin del, nu er det Finansministeriet, der sidder på bremsen, fordi man ikke har den samme ambition og den samme entusiasme. Og jeg vil da godt have klimaministeren til totalt at afkræfte, at det er en intern diskussion i regeringen og mellem de forskellige ministre, der har sat en stopper for det her, og at det i virkeligheden er regeringens generelle mangel på ambition, der gør, at det hele tiden bliver udsat.

Kl. 19:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:28

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Regeringen er et kollektiv, så på den måde er det jo ikke sådan, at man har forskellige synspunkter. Nu har man afleveret det hele, og så sidder Finansministeriet så i sidste instans og gør sådan eller sådan.

Det, der netop er udfordringen, og det er da også det konkrete svar på spørgsmålet om, hvorfor det har taget tid, er jo præcis, at vi vil komme med et udspil, som er ambitiøst, altså energipolitisk ambitiøst, og som så også tager højde for den økonomiske situation, som Danmark befinder sig i, altså anvise finansieringen, have en klar politik omkring det, som jeg netop har været inde på. Det er jo også det, der er en af udfordringerne med hensyn til provenuet. Det er jo det udspil, vi vil komme med, og årsagen til, at man kan sige, at det tager tid, hænger selvfølgelig sammen med, at det ikke er let. Og der må jeg bare konstatere, uden at det skal lyde sådan lidt perfidt, for det er bestemt ikke ment sådan, at når man så læser det, der er oppositionens udspil, så står der jo heller ikke, hvordan man finansierer det.

Derfor synes jeg egentlig, at den her debat har været ret god, for hvis vi kan enes om, at det er dér, vi har alle de centrale udfordringer, jamen så er det klart nok, at vi så skal levere vores udspil, men så kan vi jo også komme i gang.

Kl. 19:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører for forespørgerne.

Kl. 19:30

(Ordfører for forespørgerne)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil lige starte med at sige til klimaministeren, at det sådan set står meget klart i det fælles oppositionsudspil, at vi forestiller os, at pristilskud til vedvarende energi fortsat skal finansieres på den måde, som det sker i dag. Og så vil jeg godt sige igen, at vi jo alle fire partier flere gange har understreget, at det for os er rigtig vigtigt, at prisen på havvindmøller kommer ned. Vi synes, at vi betalte for meget for den seneste park, der var i udbud, og hvor der kun var en, der bød, nemlig DONG Energy. Derfor har det også været vigtigt for os at få et analysearbejde, der viser, hvordan man kan få den pris ned.

Jeg synes selv, at det er meget perspektivrigt, at der er nogle meget store lokale lav som Vindmøllelaug Århus Bugt og Københavns Energi, der har budt ind med, at de til en lavere pris – det kan godt være, at de sætter den for højt, men i hvert fald til en lavere pris – kan bygge havmøller. Det synes vi er rigtig perspektivrigt.

Så vil jeg godt vende tilbage til økonomien – nu ved jeg ikke, om Venstres ordfører er smuttet eller er blevet træt, men hr. Lars Christian Lilleholt har jo flere gange fremhævet de tal, som Finansministeriet har beregnet, om, hvad det vil koste i afgiftstab frem til 2050, altså over de næste fire årtier, at gennemføre oppositionens energivision, energiplan. Den er baseret på, at vi skal have 100 pct. vedvarende energi i 2050, og det har regeringen jo også sagt at den vil ha-

ve. Kan ministeren derfor bekræfte, at det er fuldstændig det samme tab i indtægter, staten vil stå med, hvis det er regeringens politik? Det synes jeg ville være interessant at få bekræftet – det kan ministeren næsten ikke andet end bekræfte.

Det næste spørgsmål er så: Havde regeringen tænkt sig at lade det tab i indtægter til staten, der vil være, når man går fra sort til grøn energi, blive til skattelettelser, eller havde den tænkt sig at gøre et eller andet, så man stadig væk får de samme penge ind? Det synes jeg faktisk er rimeligt og fair at få et svar på sådan helt principielt.

Så synes jeg, at vi mangler et svar på, hvilket mål regeringen vil sætte for 2020. Jeg går ud fra, at man ikke vil have en målsætning, der er kortere, f.eks. 2015 eller sådan noget. Vil det være et mål for energieffektivitet, der er betydelig stærkere end det, der ligger nu? Vil det være et mål for vedvarende energi, der er betydelig højere end det, der ligger nu? Og hvis ikke, hvad mener man så med »ambitiøst«, som ministeren stod heroppe og sagde før?

Jeg synes også, at det ville være rimeligt at få et svar på, om der i det, regeringen kommer med, vil være nogle delmål for udbygningen af vind, for udbygningen af biomasse, for udbygningen af biogas. Og endelig et lille spørgsmål, men noget, jeg tror optager mange: Hvis man er vindmølleinvestor og skal optage et lån nu, bliver man i nogle banker mødt med, at de ikke aner, hvad der sker efter 2011, og så kan man ikke få et lån. Vil ministeren heroppefra bekræfte, at det tilskud, der er til landvind i øjeblikket på 25 øre pr. kilowatt-time, også eksisterer efter den 31. december 2011, sådan at man ikke spænder ben for investorer, der gerne vil i gang nu?

Kl. 19:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Ønsker ministeren ordet?

Kl. 19:34

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for de konkrete spørgsmål. Hvis vi starter bagfra vedrørende landvind, så synes jeg, at det sådan set ville være mest fair, hvis det er noget, som vi diskuterer i morgen. Det var i hvert fald det, der var min hensigt med bl.a. at indkalde partierne til at diskutere det. Hvad gør vi, når vores aftale udløber? Hvordan undgår vi, at der opstår et vakuum? Det vil jeg meget gerne diskutere. Så det var sådan set det, der var min strategi, hvad det angår.

Så var der spørgsmålet om delmål, og det kan man jo godt få en meget lang diskussion ud af. Det, der sådan set er afgørende fra min stol, er, at Danmark skal blive uafhængigt af fossile brændsler i 2050. Det er det, jeg styrer efter. Og det, som regeringen så skal måles på – som jeg også var inde på i mit forrige indlæg – er, om vi kan komme med et udspil, som har konkrete initiativer, der på troværdig vis kan vise, at vi er på den vej. Og så må man måle og regne på, hvor meget det giver i vedvarende energi. Hvor meget giver det i energieffektivitet? Det er sådan set det, der er vores tænkning. Vi vil ikke sådan have ét specifikt mål for, hvor meget vind vi skal have i 2020 eller i 2030, eller hvad det er, for det mener vi simpelt hen ikke er den mest effektive måde at gøre det på. Det kunne jo være, at der var andre VE-former, der var mere effektive.

Men igen: Ambitionsniveauet skal selvfølgelig måles på de konkrete initiativer og selvfølgelig også på, hvordan vi så er i stand til at finansiere det. De to ting hænger jo sammen. Og igen: Jeg synes egentlig, at jeg har kunnet lytte mig frem til, at flere har sagt, at vi naturligvis skal være i stand til at komme med den finansiering. Så jeg synes egentlig, at det er en fælles udfordring, vi har, og ikke kun en udfordring, man har som regering. Men jeg vedkender mig naturligvis – det var også det med studiekredsen – at der selvfølgelig er nogle kapaciteter, man kan trække på til også at gennemføre diverse beregninger. Så det vedkender jeg mig naturligvis.

Så var der spørgsmålet om Finansministeriets tal. Nu vil jeg ikke sige, at jeg har siddet og gennemregnet det på nogen som helst må-

de. Og det, der jo sådan set er en af hovedpointerne, er, som vi også allerede har været inde på flere gange, at der er et provenutab. Når vi afskaffer de fossile brændsler, vil vi stå med en fælles udfordring. Og det sagde jeg også meget klart i mit indlæg. Man vil, uanset hvem der måtte være i regering efter et valg, stå med den store udfordring: Hvordan får man lukket det specifikke hul?

Kl. 19:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er to korte bemærkninger. Fru Anne Grete Holmsgaard

Kl. 19:37

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Med hensyn til den del, der handler om, at ministeren siger, at der ikke vil være nogen specifikke mål for vind eller andre store områder for vedvarende energi, vil jeg spørge: Betyder det så, at man vil droppe sit mål for biogas, eller hvordan hænger det sammen? Hvis målet for biogas skal fastholdes, hvorfor skal der så ikke være et mål for vind? Kan ministeren ikke forklare det?

Kl. 19:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:37

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jo, jeg vil naturligvis hverken droppe biogasmålet eller droppe de mål, som vi allerede har forpligtet os til. Nej, det har jo sagt allerede, dem vil jeg naturligvis indfri.

Men spørgsmålet går jo på, om man, når man laver en plan for, at Danmark skal være uafhængigt af fossile brændsler, så på forhånd vil forpligte sig til bestemte procentsatser og bestemte mål, igen f.eks., at der skal være 50 pct. vindenergi i 2030, eller hvornår det nu skal være. Nej, det vil vi ikke. Mål os på det, der er det afgørende, nemlig om de initiativer, vi lægger frem, rent faktisk bringer os et godt stykke mod at blive uafhængige af fossile brændsler.

Kl. 19:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 19:38

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Altså, der er noget, der ikke rigtig hænger sammen. Hvordan skal kommunerne planlægge, hvis der ikke er et overordnet nationalt mål for, hvor meget vindenergi man vil have i 2020, eller hvor meget biogas man vil have i 2020? Det er jo kommunerne, der skal finde pladserne til de her anlæg. Og hvordan skal kommunerne kunne foretage den lokale varmeplanlægning, hvis der ikke er nogle klare målsætninger? Det kan være vejledende mål for, hvordan affaldet skal bruges, eller hvor mange energibesparelser man vil have.

Hvordan skal kommunerne håndtere den opgave, hvis der ikke er nogle overordnede nationale målsætninger på de her områder?

Kl. 19:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:39

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jamen det synes jeg da igen heller ikke er så svært. Der er noget, der har med de overordnede rammevilkår at gøre – det har vi allerede været inde på – såsom Østerild, bare for at nævne en ting. Men ellers vil jeg igen sige, at der i vores udspil vil være nogle konkrete initiativer inden for landvind, inden for havvind eller inden for biomasse, og der vil man så som kommune klart kunne se, hvad det er, vi læg-

ger frem, altså selvfølgelig under forudsætning af at vi kan blive enige om det.

Kl. 19:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 19:39

Ole Hækkerup (S):

Tak. Nu har vi været lidt omkring det her, og ministeren har selv nævnt, hvad det er, regeringen skal måles på. Der er jo nogle af de ting, ministeren og regeringen gerne vil måles på, som jeg er helt enig i, nemlig at komme fri af de fossile brændsler i 2050 osv. Jeg synes, at noget af det, regeringen skal måles på, er evnen til inden for de nærmeste år via efterspørgsel at skabe nogle nye energijob til de ledige. Synes ministeren ikke som energiminister, at det ville være en god idé at fremrykke investeringer på netop energiområdet, når nu vi har den ledige arbejdskraft?

Kl. 19:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:40

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jo, men der er vi jo tilbage ved noget af det, jeg har sagt før. Det kan være, at jeg ikke har udtrykt mig klart nok, og det skal jeg så undskylde. Det er jo igen spørgsmålet om, at vi skal have en økonomisk politik, der hænger sammen. Det er fint nok at ville fremrykke alt mellem himmel og jord af investeringer, men hvis det altså resulterer i, at vi får et større underskud frem mod 2020, end vi har i dag, og det så fører til, at vi i værste tilfælde bliver kastet ud i spekulationer mod den danske krone og renten kommer til at stige osv. osv., så er jeg altså ikke overbevist om, at det skaber flere arbejdspladser i Danmark, må jeg sige til hr. Ole Hækkerup.

Kl. 19:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 19:41

Ole Hækkerup (S):

Jeg synes ikke bare, at opgaven er at skal skabe arbejdspladser. Jeg synes også, at opgaven er skabe de rigtige arbejdspladser, nogle af dem, der peger fremad mod nye globale muligheder. Her til formiddag har regeringen foreslået, at man afvikler efterlønnen for alle under 45 år, og de kan selv vælge, om de vil have pengene udbetalt. Hvis de alle sammen vælger at få deres penge udbetalt, er det vel i størrelsesordenen 20 mia. kr., vi snakker om, der går direkte ud i tomt forbrug, der ikke giver nyt iværksætteri, der ikke giver innovation, der ikke giver nye klimajob, der ikke giver uddannelse, der ikke giver forskning, der ikke giver noget som helst af det, vi lige præcis skal leve af i fremtiden på energiområdet.

Når jeg så foreslår, at vi fremrykker investeringer for et lidt mindre beløb end 20 mia. kr. – lad os bare sige 5 mia. kr. – på energiområdet, hvilket kunne skabe efterspørgsel inden for de rammer, vi jo er enige om, så siger ministeren, at nu skal vi huske den samlede offentlige balance og den økonomiske ansvarlighed. Hvis jeg sammenligner det forbrug, regeringen er ved at kaste sig ud i ved at skubbe de 20 mia. kr. ud til tomt forbrug, havde jeg nær sagt, med de 5 mia. kr., jeg vil bruge til at fremrykke offentlige investeringer for, så tror jeg ærlig talt, at det sidste skaber nogle job, der er meget mere varige, som vi kan leve af i fremtiden, og som stiller Danmark stærkere i globaliseringen, samtidig med at vi på en ordentlig måde får udfyldt de rammer, vi jo er enige om, nemlig de langsigtede mål.

Kl. 19:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 19:42

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jeg har nu svært ved at se, at det skulle være så ualmindelig underholdende, selv om hr. Ole Hækkerup grinte. Jeg synes faktisk, at det er en ret alvorlig situation, vi befinder os i. Den økonomiske ansvarlighed er noget, jeg og regeringen som sådan tager alvorligt. Det er jo præcis også derfor, at vi, selv om man godt kan komme med meget luftige mål og ambitiøse mål og sige, at vi skal det ene og det andet, jo simpelt bare bliver hen nødt til at anvise finansiering.

Det gælder, uanset om man ønsker at fremrykke nogle investeringer eller ønsker at opføre nogle nye bioætanolværker, eller hvad det nu engang måtte være, fordi det jo altså drejer sig om den dobbelte ansvarlighed, altså både ansvarligheden over for de nuværende finanser og selvfølgelig også over for vores samlede energipolitik, som vi, hvilket jeg også klart har sagt her, selvfølgelig også har blik for fører til arbejdspladser. Igen vil jeg nævne de 12 pct. af Danmarks samlede vareeksport.

Kl. 19:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet. Vi siger tak til ministeren. Forhandlingen er afsluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 1. februar 2011.

Kl. 19:43

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 26. januar 2011. kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:43).